Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2024/2493

27.9.2024.

# KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2024/2493

**(2024. gada 23. septembris),**

**ar ko Īstenošanas regulu (ES) 2018/2066 groza attiecībā uz atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2003/87/EK veiktā siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringa un ziņošanas atjauninašanu**

**(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK ([1]), un jo īpaši tās 14. panta 1. punktu un 30.f panta 5. punktu,

tā kā:

(1) Direktīva 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā (ES ETS), ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2023/959 ([2]) ir pārskatīta un grozīta, lai to salāgotu ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1119 ([3]), ar ko noteikts mērķrādītājs – līdz 2030. gadam sasniegt vismaz 55 % neto emisiju samazinājumu salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.

(2) Pēc grozījumiem Direktīvā 2003/87/EK, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2023/958 ([4]) un Direktīvu (ES) 2023/959, attiecīgi būtu jāgroza Komisijas Īstenošanas Regula (ES) 2018/2066 ([5]), lai iekļautu nepieciešamās definīcijas un noteiktu detalizētu kārtību, kādā monitorējamas un ziņojamas nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu un reciklēta oglekļa degvielu emisijas, arī nodrošinātu to, ka regula ir pienācīgi salāgota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2018/2001 ([6]) noteiktajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijiem, kā arī noteiktu detalizētu kārtību, kādā monitorējamas un ziņojamas tādas $CO_2$ transportēšanas emisijas ģeoloģiskai uzglabāšanai, ko netransportē pa cauruļvadiem, aviācijas emisijas, ietverot arī tādas aviācijas ietekmes monitoringu un ziņošanu, kas nav $CO_2$ ietekme, kā arī emisijas no jaunās emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas, kas attiecas uz ēkām, autotransportu un ETS neaptverto rūpniecību.

(3) Saskaņā ar jauno emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu, kas attiecas uz ēku, autotransporta un vēl citiem sektoriem, termina "galapatērētājs" definīcijā 3. panta 69) punktā ir jāsniedz konkrētāka atsauce uz termina "regulētais subjekts" definīciju Direktīvas 2003/87/EK 3. panta ae) punktā.

([1]) OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj.
([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/959 (2023. gada 10. maijs), ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā, un Lēmumu (ES) 2015/1814 par Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas tirgus stabilitātes rezerves izveidi un darbību (OV L 130, 16.5.2023., 134. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj).
([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj).
([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/958 (2023. gada 10. maijs), ar ko Direktīvu 2003/87/EK groza attiecībā uz aviācijas devumu Savienības visas tautsaimniecības mēroga emisiju samazināšanas mērķrādītāja sasniegšanā un globālā tirgus pasākuma pienācīgu īstenošanu (OV L 130, 16.5.2023., 115. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/958/oj).
([5]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/2066 (2018. gada 19. decembris) par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un ar ko groza Komisijas Regulu (ES) Nr. 601/2012 (OV L 334, 31.12.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2066/oj).
([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj).

(4) Īstenošanas regulas (ES) 2018/2066 5. pants būtu jāgroza, lai atspoguļotu to, ka monitoringa un ziņošanas pilnīguma labad būtu jāaptver visas stacionārās iekārtas procesa un sadedzināšanas emisijas no visiem emisijas avotiem un avota plūsmām, kas pieder pie Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā uzskaitītajām darbībām un citām tieši saistītām darbībām saskaņā ar minētās direktīvas 3. panta e) punktu.

(5) Lai uzlabotu informācijas kvalitāti par biomasu, nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajām degvielām (*RFNBO*), reciklēta oglekļa degvielām (*RCF*) un sintētiskajām mazoglekļa degvielām un valstīm atvieglotu ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999 ([7]), operatoriem emisijas no šo degvielu nenulles faktora oglekļa frakcijas būtu jāmonitorē un emisiju ziņojumos jāziņo kā ārpusbilances pozīcijas. Šajā nolūkā katrai attiecīgajai avota plūsmai būtu jānosaka parametri, kas attiecas uz nenulles faktora un nulles faktora biomasu, *RFNBO* un *RCF* vai sintētiskajām mazoglekļa degvielām, un par katru attiecīgo avota plūsmu būtu jāziņo, izmantojot standarta aprēķina metodiku saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2018/2066 24. pantu un masas bilances sistēmu saskaņā ar minētās regulas 25. pantu. Ir vajadzīgi īpaši noteikumi par to, kā noteikt ar sastāvu saistītus aprēķina koeficientus nenulles faktora un nulles faktora biomasai, *RFNBO* un *RCF* un sintētiskajām mazoglekļa degvielām, arī nulles faktora un nenulles faktora oglekļa frakcijai.

(6) Lai nepieļautu, ka masas bilances sistēmā kopējās emisijas sistemātiski tiek aplēstas par zemu, ja nulles faktora ogleklis ir gan ielaides, gan izlaides plūsmu sastāvā, operatoriem būtu jānosaka izlaides plūsmu nulles faktora oglekļa saturs. Ir vajadzīgi skaidri pierādījumi, kas apliecina, ka nev pieļautas pārāk zemas aplēses un ka kopējā nulles faktora oglekļa frakciju masa izlaides materiālos ir līdzvērtīga ar kopējo nulles faktora oglekļa frakciju masu ielaides materiālos.

(7) Direktīvā 2003/87/EK, kas pārskatīta ar Direktīvu (ES) 2023/959, ir noteikts, ka biomasas emisijas faktors ir nulle, ja biomasa atbilst Direktīvā (ES) 2018/2001 noteiktajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijiem biomasas degvielu izmantošanai, ņemot vērā pielāgojumus, kas vajadzīgi piemērošanai saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK, kā noteikts minētās direktīvas 14. pantā minētajos īstenošanas aktos. Lai precizētu nosacījumus, saskaņā ar kuriem biomasas emisijas drīkst uzskatīt par nulles faktora emisijām, un nodrošinātu saskaņotību ar pārskatīto Direktīvu (ES) 2018/2001, būtu jāgroza Īstenošanas regulas (ES) 2018/2066 38. panta 5. punkts. Ja relevantie ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritēriji uz konkrētu biomasas veidu neattiecas, minētajai biomasai nulles faktoru drīkst piešķirt tieši. Tomēr šajā gadījumā operatoriem tik un tā būtu jāpierāda, ka kritēriji nav piemērojami. Piemērojamības apliecinājuma un ilgtspējas apliecinājuma novērtēšana ir būtiska verifikācijas daļa, kurā verificētājs pārliecinās, ka monitoringa metodika ir piemērota pareizi, tostarp biomasai ir pareizi piešķirts nulles faktors. Ja 29. panta 2.–7. un 10. punktā noteiktie ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritēriji ir piemērojami, nulles faktoru drīkst piešķirt tad, ja ir nodrošināta atbilstība šiem kritērijiem. Ja biomasa šādā gadījumā kritērijiem neatbilst, tā būtu jāuzskata par fosilo degvielu. Nulles faktora piešķiršana emisijām saskaņā ar ES ETS nav tas pats, kas Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 5. punktā definētās atbalsta shēmas.

(8) Ar grozītās Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/2001 ([8]) 31.a pantu ir izveidota Savienības mēroga šķidro un gāzveida atjaunīgu degvielu, reciklēta oglekļa degvielu un sintētisko mazoglekļa degvielu izsekošanas datubāze ("Savienības datubāze"). 2024. gada 21. novembrī Savienības datubāzei vajadzētu būt pilnībā darbotiesspējīgai. Ja ir jānodrošina atbilstība ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijiem, kas attiecībā uz biomasu noteikti Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2.–7. un 10. punktā un attiecībā uz šķidrajām un gāzveida atjaunīgajām degvielām un *RCF* – minētās direktīvas 29.a pantā, saskaņā ar minētās direktīvas 30. un 31. pantu būtu jāsniedz ilgtspējas apliecinājums. Lai šo procesu atvieglotu un samazinātu administratīvo slogu, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paļauties uz ES ETS operatoru, gaisakuģu operatoru un regulēto subjektu

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj).

([8]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/2413 (2023. gada 18. oktobris), ar ko attiecībā uz atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu groza Direktīvu (ES) 2018/2001, Regulu (ES) 2018/1999 un Direktīvu 98/70/EK un atceļ Padomes Direktīvu (ES) 2015/652 (OV L, 2023/2413, 31.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

sniegtajiem pierādījumiem no Savienības datubāzes par darījumiem, kuri saistīti ar pārskata gadā iegādātu un izmantotu degvielas daudzumu, kas ir saistīts ar attiecīga daudzuma anulēšanu Savienības datubāzē. Ja vēlāk tiek konstatēts, ka minētajās datubāzēs anulēto daudzumu ilgtspējas pierādījumi ir neatbilstīgi, kompetentā iestāde verificētās emisijas attiecīgi izlabo.

(9) Saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2018/2066 33. pantu paraugošanai jāreprezentē konkrētā partija un tā nedrīkst būt neobjektīva. Ja izmanto nepārtrauktu dūmgāzes plūsmas paraugošanu, analīžu biežums būtu jāsalāgo ar šo procesu un bez pārtraukuma jāaptver viss pārskata gads.

(10) Ar Direktīvu (ES) 2023/959 Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā uzskaitīto darbību tvērums ir paplašināts, tajā iekļaujot arī naftas rafinēšanu, dzelzs ražošanu, alumīnija oksīda ražošanu, ūdeņraža ražošanu un $CO_2$ transportēšanu ar citiem līdzekļiem, kas nav cauruļvadi. Lai nodrošinātu saskaņotību ar Direktīvas 2003/87/EK I pielikumu, Īstenošanas regulas (ES) 2018/2066 pielikumi ir jāatjaunina.

(11) Direktīvā 2003/87/EK ir atzīta *RCF* un *RFNBO* potenciālā nozīme siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanā grūti dekarbonizējamās nozarēs. Lai veicinātu dekarbonizāciju, to siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumiem ir jāatbilst Direktīvas (ES) 2018/2001 29.a pantā noteiktajam minimālajam siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumam un tie jāaprēķina saskaņā ar metodiku, kas noteikta saskaņā ar minēto pantu pieņemtā aktā.

(12) Lai saražotu *RCF* vai *RFNBO*, kuru ķīmiskajā sastāvā ir ogleklis, piemēram, e-petroleju vai e-metanolu, to ražošanai kā ievadresurss ir vajadzīgs ogleklis. Kamēr visiem tādu produktu kalpošanas cikla posmiem, kuros izmanto uztverto oglekli, it sevišķi atkritumu incinerācijas posmam, nav noteikta oglekļa cena, paļaušanās uz emisiju uzskaiti punktā, kurā tās no produktiem tiek emitētas atmosfērā, novestu pie emisiju nepilnīgas aplēses. Ja *RFNBO* vai *RCF* tiek ražotas no uztvertā $CO_2$ darbībā, uz kuru attiecas Direktīva 2003/87/EK, emisijas būtu jāuzskaita saskaņā ar minēto darbību. Lai izvairītos no dubultas uzskaites un dubultas samaksas par vienām un tām pašām emisijām, emisijas faktoram $CO_2$ emisijām no Direktīvā (ES) 2018/2001 noteiktajiem kritērijiem atbilstošām *RCF* un *RFNBO* vajadzētu būt nullei.

(13) Sintētiskajām mazoglekļa degvielām ir jāatbilst siltumnīcefekta gāzu aiztaupījuma kritērijiem, kas noteikti 2. panta 13) punktā Direktīvā (ES) 2024/1788 par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz atjaunīgās gāzes, un dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu. Sintētisko mazoglekļa degvielu ražošanai ogleklis ir vajadzīgs kā ievadresurss. Ņemot vērā izskatīšanu attiecībā uz nulles faktora oglekli, ko sadedzina iekārtās, kuras ir atbrīvotas no ES ETS, jo tajās ir augsts biomasas izmantojums saskaņā ar I pielikuma 1. punktu, lai nepieļautu dubultu uzskaiti ES ETS ietvaros saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2018/2066 5. pantu, ja oglekļa satura izcelsme degvielās ir ES ETS un tāpēc tas ir uzskaitīts, arī tad, ja tā emisijas faktors ir nulle, sintētiskās mazoglekļa degvielas emisijām vajadzētu būt nullei. Emisijas, kas rodas no sintētiskajām mazoglekļa degvielām ar citu oglekļa saturu, būtu jāuzskata par to fosilās degvielas/kurināmā ekvivalentu. Ir jāparedz noteikumi par nulles faktora sintētisko mazoglekļa degvielu frakcijas noteikšanu.

(14) Tiek uzskatīts, ka *RCF* vai *RFNBO*, kuras nesasniedz Direktīvas (ES) 2018/2001 29.a pantā noteiktos siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumus, rada nepietiekamus siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumus salīdzinājumā ar fosilajām degvielām. Tāpēc emisijas, kas rodas no šādu *RCF* vai *RFNBO* sadedzināšanas, būtu jāuzskata par to fosilo degvielu/kurināmā ekvivalentiem. Tā kā fosilās degvielas var tikt sajauktas ar *RCF* vai *RFNBO*, ir jāparedz noteikumi par to, kā nosakāma nulles faktora *RCF* vai *RFNBO* frakcija.

(15) Īstenošanas regulā (ES) 2018/2066 būtu jānosaka monitoringa metodika, kas būtu jāpiemēro emisijām no nulles faktora *RFNBO*, *RCF* un sintētiskajām mazoglekļa degvielām. Būtu jāiekļauj noteikumi par kopējo nulles faktora *RFNBO*, *RCF* un sintētisko mazoglekļa degvielu emisiju atskaitīšanu gadījumā, ja operators kopējo $CO_2$ emisiju noteikšanai izmanto mērījumos balstītu metodiku. Izstrādājot atjaunīgo vai mazoglekļa degvielu atbalsta shēmas, dalībvalstis patur tiesības noteikt, kā simulēt dažādu RFNBOm RCF un sintētisko mazoglekļa degvielu izmantošanu. .

(16) Turklāt, piemērojot mērījumos balstītu metodiku biomasu saturošām degvielām/kurināmajiem un materiāliem, būtu jāpievieno nosacījumi gadījumiem, kad biomasas frakcija ir vienāda ar nulles faktora biomasas frakciju. Būtu jāprecizē arī tas, kā rīkoties tad, ja šie nosacījumi nav izpildīti, proti, šādā gadījumā operatoram būtu jāievēro noteikumi, kas ieviesti attiecībā uz aprēķinos balstītu pieeju.

(17) Ja metodika, kas ierosināta attiecībā uz iekārtu, ietver nepārtrauktu dūmgāzes plūsmas paraugošanu un tajā pašā laikā stacionārā iekārta patērē dabasgāzi no tīkla, tad, lai izvairītos no dubultas uzskaites, biogāzes izcelsmes $CO_2$ būtu jānosaka ar laboratoriskām analīzēm un šis daudzums attiecīgi jāatskaita no kopējā nulles faktora $CO_2$, kas iepriekš noteikts ar aprēķinos balstīto pieeju.

(18) Direktīvā 2003/87/EK nav paredzētas negatīvas siltumnīcefekta gāzu emisijas. Lai izvairītos no negatīvu emisiju radīšanas, operatoram no savām emisijām nebūtu jāatskaita nulles faktora degvielu izcelsmes $CO_2$. Attiecībā uz emisiju uztveršanu no gan no nulles faktora, gan no nenulles faktora avotiem, skaidrības un vienkāršības labad $CO_2$ daudzums, kura izcelsme ir nenulles faktora avoti un kuru var atskaitīt no operatora emisijām, būtu jānosaka, balstoties uz nulles faktora un nenulles faktora emisiju proporciju.

(19) Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā minētās darbības "siltumnīcas efektu izraisošo gāzu transportēšana uz uzglabāšanas vietu" un "siltumnīcas efektu izraisošo gāzu ģeoloģiska uzglabāšana" attiecas uz visu $CO_2$, ko transportē un uzglabā uzglabāšanas vietā, kura saņēmusi atļauju saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK, neatkarīgi no $CO_2$ ģeogrāfiskās un fiziskās izcelsmes. Lai monitoringa un ziņošanas satvarā izvairītos no datu iztrūkumiem un $CO_2$ transportēšanas infrastruktūras vai $CO_2$ uzglabāšanas vietu operatorus stimulētu minimalizēt noplūdes, ir jāprecizē, ka šiem operatoriem būtu jāmonitorē un jāziņo visas emisijas no visa to turējumā esošā ģeoloģiskajai uzglabāšanai paredzētā $CO_2$, arī tad, ja tā izcelsme ir Direktīvas 2003/87/EK tvērumā neietilpstošas darbības.

(20) Tā kā paredzams, ka ģeoloģiskai uzglabāšanai paredzētais $CO_2$ tiks transportēts dažādos veidos, Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā iekļautās darbības "siltumnīcas efektu izraisošo gāzu transportēšana uz uzglabāšanas vietu" tvērums ar Direktīvu (ES) 2023/959 tika paplašināts, to attiecinot uz jebkuru transporta veidu. Tāpēc monitoringa un ziņošanas noteikumi attiecībā uz $CO_2$ transportēšanas darbību ir jāpārskata, lai nodrošinātu, ka tie ir piemērojami jebkurai $CO_2$ transportēšanas infrastruktūrai neatkarīgi no transporta veida. Ja uz transporta veidu attiecas arī cita Direktīvā 2003/87/EK minēta darbība, lai izvairītos no emisiju dubultas uzskaites, no $CO_2$ transportēšanas darbības robežām būtu jāizslēdz emisijas, uz kurām saskaņā ar minēto direktīvu attiecas cita darbība.

(21) Ģeoloģiskai uzglabāšanai paredzētais $CO_2$ var tikt transportēts lielos attālumos. Tāpēc $CO_2$ ilgstoši var būt tranzītā. Šādos gadījumos ir lietderīgi $CO_2$ transportēšanas infrastruktūras operatoram sniegt elastību no konkrētā gadā ziņojamajām emisijām atskaitīt $CO_2$, kas minētā gada 31. decembrī joprojām ir tranzītā, ar nosacījumu, ka $CO_2$ sūtījums sasniedz galamērķi un tiek pārvietots uz uzglabāšanas vietu vai citu ES ET iekārtu ne vēlāk kā nākamā gada 31. janvārī.

(22) Pārskatītajā Direktīvā 2003/87/EK emisiju definīcija tika grozīta, lai iekļautu arī siltumnīcefekta gāzes, kas atmosfērā netiek emitētas tieši. Tāpēc arī šādas emisijas būtu jāuzskata par ES ETS aptvertām emisijām, izņemot tad, ja šīs emisijas saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK tiek uzglabātas krātuvē vai ir pastāvīgi ķīmiski saistītas produktā tā, ka normālas lietošanas gaitā un jebkuras normālas darbības laikā, ko veic pēc attiecīgā produkta kalpošanas laika beigām, tās atmosfērā nenonāk. Tāpēc Īstenošanas regulas (ES) 2018/2066 pielikumi ir attiecīgi jāatjaunina, lai ņemtu vērā siltumnīcefekta gāzes, ko emitē ne tikai tieši atmosfērā, bet arī citos veidos, taču vienlaikus jāizvairās no emisiju dubultas uzskaites gadījumos, kad siltumnīcefekta gāzes, kas atmosfērā netiek emitētas tieši, tiek atkārtoti izmantotas tajā pašā iekārtā vai citā ES ETS iekārtā. Lai izvairītos no pārmērīgiem traucējumiem iekārtās, kuras skar šīs izmaiņas, to piemērošana sākums būtu jāatliek līdz 2025. gada 1. janvārim, lai dotu pietiekami daudz laika nepieciešamo pielāgojumu veikšanai.

(23) Nosakot avota plūsmas oksidācijas vai pārrēķina koeficientu, atmosfērā emitētais oglekļa monoksīds (CO) būtu jāuzskata par $CO_2$ molāro ekvivalentu. CO, kas produktā tiek pārvietots citādi vai ko izmanto par ievadresursu, par Direktīvas 2003/87/EK darbības jomā ietilpstošu emisiju neuzskata.

(24) Direktīvas 2003/87/EK 12. panta 3.b punktā noteikts, ka kvotas nav jānodod par tādām siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijām, kuras uzskata par uztvertām un izmantotām tādā veidā, ka tās ir pastāvīgi ķīmiski saistītas produktā un normālas lietošanas gaitā, tostarp visu parasto darbību veikšanas gaitā pēc produkta aprites cikla beigām, nenonāk atmosfērā. Ir jāiekļauj vispārīgs noteikums, ka operatoriem ir jānosaka un no savām emisijām jāatņem $CO_2$ daudzums, kuru uzskata par pastāvīgi ķīmiski saistītu produktā, kas iekļauts sarakstā saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 12. panta 3.b punktu pieņemtā deleģētajā aktā; šis noteikums aizstās noteikumu, kas deva iespēju atskaitīt $CO_2$, kurš uzskatāms par ķīmiski saistītu izgulsnētajā kalcija karbonātā.

(25) Ņemot vērā Direktīvas 2003/87/EK 14. panta 5. punktu, ietekmes, kas nav $CO_2$ ietekme, monitoringa, ziņošanas un verifikācijas sistēma ir atsevišķs, no oglekļa cenas noteikšanas nodalīts pasākums. Eiropas Savienībā pētniecības un inovācijas darbības attiecībā uz aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme, un saistītajiem tehnoloģiskajiem risinājumiem tiek veiktas kopš 1994. gada, un tās būtu jāturpina. Ņemot vērā nenoteiktību, kas saistās ar ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme, ir svarīgi sākt ietekmes, kas nav $CO_2$ ietekme, monitoringu, ziņošanu un verifikāciju, lai tādējādi nodrošinātu šīs ietekmes zinātnisku validāciju.

(26) Gaisakuģu operatoriem aviācijas ietekme, kas nav $CO_2$ ietekme, no darbībām, kuras veikušas reaktīvo dzinēju lidmašīnas, būtu jāmonitorē no 2025. gada 1. janvāra; tas dotu iespēju katram lidojumam aprēķināt $CO_2$ ekvivalentu ($CO_2$(e)). Gaisakuģu operatoriem par aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme, būtu jāziņo reizi gadā. Tomēr, lai atvieglotu monitoringu, ziņošanu un verifikāciju attiecībā uz aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme, 2025. un 2026. gadā, lai gan ziņošana drīkst aptvert visus maršrutus, šāds ziņošanas pienākums ir obligāts tikai attiecībā uz maršrutiem, kuros iesaistīti divi Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) lidlauki, un maršrutiem no EEZ lidlauka uz Šveici vai Apvienoto Karalisti. Attiecībā uz 2025. un 2026. gadu ir iespējams ziņot arī par citu lidojumu aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme.

(27) Lai minimalizētu administratīvo slogu, gaisakuģu operatoriem par $CO_2$ emisijām un ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme, būtu jāiesniedz viens monitoringa plāns.

(28) Lidojuma $CO_2$(e) būtu jāaprēķina, izmantojot globālās sasilšanas potenciāla (GSP) rādītāju trijos laika nogriežņos $GSP_{20}$, $GSP_{50}$ un $GSP_{100}$, lai labāk izprastu klimatisko ietekmi, un jāpiemēro Īstenošanas regulā (ES) 2018/2066 definētais iedarbīgums un Komisijas ar $CO_2$ nesaistītas aviācijas ietekmes izsekošanas sistēma (*NEATS*), lai iegūtu precīzāku GSP rādītāju.

(29) Lai aprēķinātu $CO_2$(e) aviācijas ietekmei, kas nav $CO_2$ ietekme, gaisakuģu operatoriem būtu jāizmanto $CO_2$(e) aprēķināšanas pieeja. Šī pieeja ietver degvielas patēriņa un dažādu emisiju (NOx, CO, HC) aplēses moduļus un $CO_2$(e) aprēķināšanas modeļus, kuros izmanto ievaddatus un noklusējuma vērtības, kā aprakstīts Īstenošanas regulas (ES) 2018/2066 III.a un III.b pielikumā, ja rodas datu iztrūkumi.

(30) Lai izvairītos no pārāk mazu emisiju ziņošanas stimulēšanas, var izmantot konservatīvas noklusējuma vērtības. Ja dati, ko iegūst gaisakuģa operators, nav pieejami, jāturpina strādāt, lai varētu ziņot izmērītās vērtības, balstoties uz labāko pieejamo informāciju. Noklusējuma vērtību izmantošana samazina datu precizitāti.

(31) Atzīstot, ka ir svarīgi nodrošināt piemērotus rīkus, kuri palīdzētu ierobežot administratīvos centienus monitorēt, ziņot un verificēt aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme, gaisakuģu operatori var izmantot Komisijas nodrošināto informācijas tehnoloģiju rīku *NEATS*. Gaisakuģu operatori var arī izvēlēties izmantot paši savus vai trešo personu informācijas tehnoloģiju rīkus ar nosacījumu, ka šie rīki atbilst Īstenošanas regulas (ES) 2018/2066 noteikumiem, it sevišķi 56.a pantam, un ar nosacījumu, ka Komisija tos apstiprinājusi.

(32) Gaisakuģu operatoriem monitorētie dati, arī lidojuma informācija un gaisakuģa informācija, būtu jāvāc un jāuzglabā droši. Šajā nolūkā gaisakuģu operatori var izmantot Komisijas IT rīku un/vai trešo personu resursus, nodrošinot atbilstību konfidencialitātes noteikumiem un piekļūstamību verifikācijas vajadzībām.

(33) Gadījumā, ja gaisakuģu operatori nav iesnieguši datus, *NEATS* $CO_2$(e) būtu jāspēj aprēķināt automātiski, balstoties uz datiem, kas savākti no ārējiem avotiem, un noklusējuma vērtībām, kas aprakstītas Īstenošanas regulas (ES) 2018/2066 III.a un III.b pielikumā.

(34) Ja IT rīki nav pieejami, gaisakuģu operatoriem pagaidu kārtā būtu jāseko līdzi pamatinformācijai par lidojumu un par gaisakuģa parametriem.

(35) Ja nav pieejams vienotais atsauces skaitliskās laikapstākļu prognozēšanas (*NWP*) modelis, gaisakuģu operatoriem pagaidu kārtā tās aviācijas ietekmes, kas nav $CO_2$ ietekme, $CO_2$(e) aprēķināšanai būtu jāizmanto atrašanās vietā balstīta vienkāršota pieeja.

(36) Lai līdz minimumam samazinātu administratīvo slogu, mazie emitētāji aviācijas ietekmes, kas nav $CO_2$ ietekme, $CO_2$(e) var izvēlēties aprēķināt, izmantojot atrašanās vietā balstītu vienkāršotu pieeju.

(37) Balstoties uz atsauksmēm par ES ETS īstenošanu, ir vēl vairāk jāatvieglo gaisakuģa operatora identificēšana saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 3. panta o) punktu un šajā procesā jāparedz papildu solis.

(38) Lai salāgotu Direktīvas 2003/87/EK 28.a panta 4. punkta un šīs regulas noteikumus par mazo emitētāju definīciju, šī regula būtu jāatjaunina, lai operatori, kas atbilst minētās direktīvas 28.a panta 4. punktā noteiktajiem kritērijiem, varētu izmantot Eirokontroles ieviestos degvielas aplēšanas rīkus.

(39) Pienācīga monitoringa nodrošināšanā un tiesību aktu pareizas izpildes panākšanā svarīga loma ir ziņošanas prasībām. Lai minētās ziņošanas prasības racionalizētu, būtu jānosaka gaisakuģu operatoriem piemēroti ziņošanas noteikumi par dažādu tādu alternatīvo aviācijas degvielu izmantošanu kā biodegvielas, *RFNBO*, *RCF* un citas degvielas, kas ir atbilstīgas saskaņā ar ES ETS atbalsta sistēmu, kura izveidota saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 3.c panta 6. punktu.

(40) Lai gaisakuģu operatorus iekļautu ES ETS vai *ICAO* Starptautiskās aviācijas radīto oglekļa emisiju izlīdzināšanas un samazināšanas shēmā (*CORSIA*), piemēro emisiju sliekšņvērtības. Gaisakuģu operatorus var uzskatīt par maziem emitētājiem vai tiem var atļaut izmantot vienkāršotus rīkus. Saskaņā ar ES ETS mērķi un principiem, kas iestrādāti arī *ICAO CORSIA* shēmā, šo emisiju sliekšņvērtību aprēķinā nebūtu jāņem vērā iespējamā nulles emisijas faktora degvielu izmantošana. Tāpēc šo sliekšņvērtību aprēķināšanai ir lietderīgi noteikt provizorisku emisijas faktoru.

(41) Saskaņā ar Direktīvu (ES) 2023/959 kvotu nodošana jaunajā emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā, kas attiecas uz ēkām, autotransportu un vēl citiem sektoriem, sāksies 2028. gadā un attieksies uz 2027. gada emisijām. Tomēr emisiju monitorings un ziņošana jaunajā emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā sāksies 2025. gada 1. janvārī. Emisijas kvotu tirdzniecības sistēmai, kas attiecas uz ēkām, autotransportu un vēl citiem sektoriem, būtu pietiekami savlaicīgi jānosaka skaidri monitoringa un ziņošanas noteikumi, kuri dalībvalstīm palīdzētu akurātā monitoringu un ziņošanas ieviešanā. Lai samazinātu administratīvo slogu, nodrošinātu konsekvenci starp monitoringa metodikām un liktu lietā pieredzi, kas gūta saistībā ar līdzšinējo stacionāro iekārtu un aviācijas emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu, ir lietderīgi noteikt relevantus noteikumus jaunajai sistēmai.

(42) Lai nodrošinātu grodu monitoringa precizitātes līmeni un regulētajiem subjektiem un kompetentajām iestādēm līdz minimumam samazinātu administratīvo slogu, tvēruma koeficients būtu jāpiemēro pēc regulētā subjekta un degvielas plūsmu kategorizācijas. Tam būtu jānodrošina precīzāks monitorings un jāpalīdz izvairīties no nevajadzīgām izmaiņām monitoringa plānos, un tas savukārt regulētajiem subjektiem un kompetentajām iestādēm samazinās administratīvo slogu.

(43) Lai ierobežotu administratīvo slogu, ir lietderīgi paredzēt īpašus noteikumus regulētajiem subjektiem ar zemu emisiju līmeni un piešķirt kompetentajām iestādēm elastību regulēto subjektu kategorizēšanā.

(44) Lai atvieglotu jauno pasākumu īstenošanu, ir lietderīgi pirms 2027. gada paredzēt laika ziņā ierobežotu atkāpi attiecībā uz tvēruma koeficienta piemērošanu pēc kategorizācijas. Ir lietderīgi, ka kompetentās iestādes var regulēto subjektu kvalificēt par regulēto subjektu ar mazām emisijām vai atļaut regulētajam subjektam klasificēt pašam sevi un katru degvielas/kurināmā plūsmu, balstoties uz emisijām, pēc tvēruma koeficienta piemērošanas, neskaitot nulles faktoru degvielu izcelsmes $CO_2$, ar nosacījumu, ka regulētais subjekts kompetentajai iestādei var pārliecinoši pierādīt, ka klasifikācijai piemērotais tvēruma koeficients turpmākajos gados joprojām būs reprezentatīvs.

(45) Lai atvieglotu verifikāciju, ir lietderīgi, ka stacionāro iekārtu operatori, gaisakuģu operatori, kuģošanas sabiedrības un regulētie subjekti kopā ar gada emisiju ziņojumu iesniedz informāciju par degvielām, kas izmantotas Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā minētajām darbībām. Nebūtu jāprasa sniegt atsevišķu ziņojumu par iegādāto un izmantoto degvielu daudzumu. Tāpēc Īstenošanas regula (ES) 2018/2066 būtu attiecīgi jāgroza.

(46) Lai atvieglotu regulēto subjektu monitoringa plāna sakārtotu un saskaņotu iesniegšanu kompetentajām iestādēm un ņemot vērā noteikumus, kuri jau pieņemti ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2023/2122 ([9]), ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) 2018/2066, visi šīs regulas noteikumi, kuri attiecas uz jauno emisijas kvotu tirdzniecību sistēmu ēku, autotransporta un vēl citos sektoros, būtu jāpiemēro no 2024. gada 1. jūlija.

(47) Direktīvā 2003/87/EK jau noteikts, ka gaisakuģu operatoru vajadzībām izmantoto *RFNBO* emisijām piemēro nulles faktoru pirms šīs pārskatītās Īstenošanas regulas (ES) 2018/2066 versijas stāšanās spēkā. Tāpēc, lai nodrošinātu konsekvenci, skaidrību un vienlīdzīgus konkurences apstākļus, noteikumi par nulles faktora *RFNBO*, *RCF* un sintētisko mazoglekļa degvielu emisiju monitoringu un ziņošanu būtu jāpiemēro no 2024. gada 1. janvāra.

(48) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Klimata pārmaiņu komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

*1. pants*

Īstenošanas regulu (ES) 2018/2066 groza šādi:

1) regulas 1. un 2. pantu aizstāj ar šādiem:

"*1. pants*

Ar šo regulu nosaka noteikumus šādos jautājumos:

i) no 2021. gada 1. janvāra un turpmākajos tirdzniecības periodos – siltumnīcefekta gāzu emisiju un darbības datu monitorings un ziņošana par tiem saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas tirdzniecības periodā;

ii) no 2025. gada 1. janvāra – aviācijas ietekmes, kas nav $CO_2$ ietekme, monitorings un ziņošana par to saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 14. pantu.

*2. pants*

Šo regulu piemēro to siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringam un ziņošanai par tām, kas norādītas Direktīvas 2003/87/EK I un III pielikumā uzskaitītajām darbībām, darbības datiem no stacionārām iekārtām, aviācijas darbībām, arī aviācijas ietekmei, kas nav $CO_2$ ietekme, un patēriņam nodotajiem degvielu daudzumiem no minētās direktīvas III pielikumā norādītajām darbībām.

([9]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2023/2122 (2023. gada 17. oktobris), ar ko Īstenošanas regulu (ES) 2018/2066 groza attiecībā uz atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2003/87/EK veiktā siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringa un ziņošanas atjauninošanu (OV L, 2023/2122, 18.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2122/oj).

To piemēro

i) no 2021. gada 1. janvāra – emisijām, darbības datiem un patēriņam nodotajiem degvielu daudzumiem,

ii) no 2025. gada 1. janvāra – aviācijas ietekmei, kas nav $CO_2$ ietekme.

Tādas aviācijas ietekmes, kas nav $CO_2$ ietekme, monitorings un ziņošana no 2025. gada aptver visu ar $CO_2$ nesaistīto ietekmi no direktīvas I pielikumā uzskaitītajām aviācijas darbībām, kurās iesaistīts EEZ lidlauks. Tomēr attiecībā uz monitoringu un ziņošanu par aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme, 2025. un 2026. gadā šāds ziņošanas pienākums attiecas tikai uz maršrutiem, kuros iesaistīti divi EEZ lidlauki, un maršrutiem no EEZ lidlauka uz Šveici vai Apvienoto Karalisti. Attiecībā uz 2025. un 2026. gadu par aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme un kas rodas no citiem lidojumiem, var ziņot brīvprātīgi.";

2) regulas 3. pantu groza šādi:

a) 4) punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) ja izmanto masas bilances metodiku saskaņā ar šīs regulas 25. pantu:

i) konkrēta veida degviela, izejmateriāls vai produkts, kas satur oglekli,

ii) $CO_2$, kas pārvietots saskaņā ar šīs regulas 49. pantu;";

b) panta 7) punktu aizstāj ar šādu:

"7) "aprēķina koeficienti" ir zemākā siltumspēja, emisijas faktors, provizoriskais emisijas faktors, oksidācijas koeficients, pārrēķina koeficients, oglekļa saturs, fosilā frakcija, biomasas frakcija, nulles faktora biomasas frakcija, *RFNBO* vai *RCF* frakcija, nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakcija, sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcija, nulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcija, nulles faktora frakcija vai mērvienību pārrēķina koeficients;";

c) panta 15) punktu aizstāj ar šādu:

"15) "pārrēķina koeficients" ir oglekļa, kas emitēts kā $CO_2$, attiecība pret kopējo oglekļa saturu avota plūsmā, pirms notiek emitēšanas process, un to izsaka kā daļskaitli, atmosfērā emitēto oglekļa monoksīdu (CO) uzskatot par molāri ekvivalentu daudzumu $CO_2$; Ja $CO_2$ emisijas uzskata par produktā pastāvīgi ķīmiski saistītām, tad pārrēķina koeficients ir tā procesa gaitā kā oglekļa piesaistītā $CO_2$, attiecība pret kopējo $CO_2$, ko produkts satur oglekļa formā pēc šī paša procesa beigām;";

d) iekļauj šādu 23.b)–23.h) punktu:

"23.b) "alternatīvas aviācijas degvielas" ir bezpiejaukuma aviācijas degvielas, kas nesatur šīs regulas III pielikuma 1. tabulā uzskaitīto bezpiejaukuma fosilo degvielu izcelsmes oglekli;

23.c) "nulles faktora piešķiršana" ir mehānisms, ar kuru degvielas/kurināmā vai materiāla emisijas faktoru samazina, lai atzītu

a) biomasas gadījumā – atbilstību Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2.–7. un 10. punktā noteiktajiem ilgtspējas vai siltumnīcefekta gāzu aiztaupījuma kritērijiem, kā norādīts šīs regulas 38. panta 5. punktā;

b) *RFNBO* vai *RCF* gadījumā – atbilstību siltumnīcefekta gāzu aiztaupījuma kritērijiem saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 29.a pantu, kā norādīts šīs regulas 39.a panta 3. punktā;

c) sintētisko mazoglekļa degvielu gadījumā – atbilstību siltumnīcefekta gāzu aiztaupījuma kritērijiem, kas noteikti 2. panta 13) punktā Direktīvā (ES) 2024/1788 par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz atjaunīgās gāzes, un dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu, un iepriekšēju kvotu nodošanu saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK par uztverto oglekli, kas vajadzīgs sintētisko mazoglekļa degvielu ražošanai, kā norādīts šīs regulas 39.a panta 4. punktā, ja vien minētais uztvertais ogleklis nav nulles faktora ogleklis, kas definēts 3. panta 38.f) punktā;

23.d) "nulles faktora degvielas/kurināmie" ir biodegvielas, bioloģiskie šķidrie kurināmie, biomasas kurināmie/degvielas, sintētiskās mazoglekļa degvielas, *RFNBO* vai *RCF* vai jaukta sastāva degvielu/kurināmā vai materiālu frakcijas, kas atbilst kritērijiem, kā norādīts attiecīgi šīs regulas 38. panta 5. punktā, 39.a panta 3. punktā vai 39.a panta 4. punktā;

23.e) “reciklēta oglekļa degvielas” (*RCF*) ir Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 35) punktā definētie “pārstrādāti oglekļa kurināmie/degvielas”;

23.f) “nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgās degvielas” (*RFNBO*) ir Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 36) punktā definētās “no atjaunojamiem energoresursiem ražotas nebioloģiskas izcelsmes degvielas”;

23.g) “bezpiejaukuma degviela/kurināmais” ir degviela/kurināmais tīrā veidā, kas satur tikai vienu no šādām frakcijām:

i) fosilā frakcija,

ii) nenulles faktora biomasas frakcija,

iii) nulles faktora biomasas frakcija,

iv) nenulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakcija,

v) nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakcija,

vi) nenulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcija,

vii) nulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcija,

viii) tādu oglekli saturošu degvielu frakcija, kuru izcelsme nav šīs regulas III pielikuma 1. tabulā uzskaitītās fosilās degvielas, vai biomasa, *RFNBO*, *RCF* vai sintētiskās mazoglekļa degvielas;

23.h) “sintētiskās mazoglekļa degvielas” ir gāzveida un šķidrās degvielas, kuru enerģijas saturs ir iegūts no mazoglekļa ūdeņraža, kas definēts Direktīvas (ES) 2024/1788 2. panta 13) punktā; tās atbilst siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājuma robežvērtībai 70 % salīdzinājumā ar fosilās degvielas/kurināmā komparatoru nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajām degvielām, kas noteikts saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 29.a panta 3. punktu pieņemtajā metodikā, un tās ir sertificētas saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/1788 9. pantu;”;

e) panta 34) un 34.a) punktu aizstāj ar šādiem:

“34) “jaukta sastāva degviela/kurināmais” ir degviela/kurināmais, kas satur vismaz divus no šādiem elementiem:

i) biomasas izcelsmes ogleklis,

ii) *RFNBO* vai *RCF* izcelsmes ogleklis,

iii) sintētisko mazoglekļa degvielu izcelsmes ogleklis,

iv) cits fosilais ogleklis,

vai kas satur gan nulles faktora oglekli, gan citu oglekli;

34.a) “jaukta sastāva aviācijas degviela” ir degviela, kuras sastāvā ir vismaz divas dažādas bezpiejaukuma degvielas;”;

f) sadaļas 36. un 38. punktu aizstāj ar šādiem:

“36) “provizoriskais emisijas faktors” ir pieņemtais kopējais degvielas/kurināmā vai materiāla emisijas faktors, kas balstīts uz kopējo degvielas/kurināmā vai materiāla oglekļa saturu, pirms to pareizina ar fosilo frakciju, lai iegūtu emisijas faktoru;

38) “biomasas frakcija” ir biomasas izcelsmes oglekļa attiecība pret kopējo degvielas vai materiāla oglekļa saturu, kas izteikta kā daļskaitlis, neatkarīgi no tā, vai biomasa atbilst šīs regulas 38. panta 5. punkta kritērijiem;”;

g) panta 38.a) punktu svītro;

h) iekļauj šādu 38.b)–38.h) punktu:

“38.b) “nulles faktora biomasas frakcija” ir šīs regulas 38. panta 5. punkta kritērijiem atbilstošas biomasas izcelsmes oglekļa attiecība pret kopējo degvielas vai materiāla oglekļa saturu, kas izteikta kā daļskaitlis;

38.c) “*RFNBO* vai *RCF* frakcija” ir *RFNBO* vai *RCF* izcelsmes oglekļa attiecība pret kopējo degvielas oglekļa saturu, kas izteikta kā daļskaitlis, neatkarīgi no tā, vai *RFNBO* vai *RCF* atbilst šīs regulas 39.a panta 3. punkta kritērijiem;

38.d) "nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakcija" ir šīs regulas 39.a panta 3. punkta kritērijiem atbilstošas *RFNBO* vai *RCF* izcelsmes oglekļa attiecība pret kopējo degvielas oglekļa saturu, kas izteikta kā daļskaitlis;

38.e) "nulles faktora oglekļa frakcija" ir

i) degvielas/kurināmā gadījumā – tās nulles faktora biomasas frakcijas, tās nulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcijas un tās nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakcijas summa, nevienu oglekļa veidu neuzskaitot dubulti;

ii) materiāla gadījumā – tā nulles faktora biomasas frakcija;

38.f) "nulles faktora ogleklis" ir kādas degvielas vai materiāla sastāvā esošs ogleklis, kas pieder pie konkrētās degvielas vai materiāla nulles faktora oglekļa frakcijas;

38.g) "sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcija" ir sintētiskās mazoglekļa degvielas izcelsmes oglekļa attiecība pret kopējo degvielas oglekļa saturu, kas izteikta kā daļskaitlis, neatkarīgi no tā, vai sintētiskā mazoglekļa degviela atbilst šīs regulas 39.a panta 4. punkta kritērijiem;

38.h) "nulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcija" ir šīs regulas 39.a panta 4. punkta kritērijiem atbilstošas sintētiskās mazoglekļa degvielas izcelsmes oglekļa attiecība pret kopējo degvielas oglekļa saturu;";

i) panta 42. punktu aizstāj ar šādu:

"42) "fosilais ogleklis" ir neorganiskais un organiskais ogleklis, kas nav nulles faktora ogleklis;";

j) panta 55) punktu aizstāj ar šādu:

"55) "$CO_2$ transportēšana" ir $CO_2$ transportēšana uz ģeoloģiskās uzglabāšanas vietu, kas saņēmusi atļauju saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK;";

k) panta 63) punktu aizstāj ar šādu:

"63) '$CO_2$ transportēšanas infrastruktūra' ir Regulas (ES) 2024/1735 3. panta 29. punktā definētā infrastruktūra ;";

l) iekļauj šādu 63.b) punktu:

"63.b) "$CO_2$ tranzītā" ir jebkurš $CO_2$ transportēšanas infrastruktūrā pārvietotā $CO_2$ daudzums, kas nav pārvietots uz citu iekārtu vai $CO_2$ transportēšanas infrastruktūru tajā pašā pārskata periodā, kad tas saņemts;";

m) panta 69) punktu aizstāj ar šādu:

"69) "galapatērētājs" šajā regulā – lai piemērotu termina "regulētais subjekts" definīciju saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 3. panta ae) punktu – ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kura ir degvielas/kurināmā patērētājs un kuras gada degvielas/kurināmā patēriņš nepārsniedz 1 tonnu $CO_2$;";

n) pievieno šādu 71)–80) punktu:

"71) "aviācijas ietekme, kas nav $CO_2$ ietekme" ir aviācijas ietekme, kas nav $CO_2$ ietekme, kura definēta Direktīvas 2003/87/EK 3. panta v) punktā;

72) "lidojuma $CO_2$(e)" ir ar konkrētā lidojuma $CO_2$ emisiju ekvivalenta daudzumu izteikta atmosfēru sildoša aviācijas ietekme, kas nav $CO_2$ ietekme;

73) "radiatīvais forsējums" ir izsauktās izmaiņas planētas enerģijas bilancē, ko mēra vatos uz kvadrātmetru ($W/m^2$);

74) "iedarbīgums" ir globālās vidējās temperatūras izmaiņas uz vienu klimata faktora izraisītā radiatīvā forsējuma vienību attiecībā pret reakciju, ko rada standarta $CO_2$ forsējums, sākot no tāda paša sākotnējā klimata stāvokļa;

75) "$CO_2$(e) aprēķina modelis" ir modelis, ko izmanto, lai aprēķinātu kopējo klimatisko ietekmi, kuru rada aviācijas ietekme, kas nav $CO_2$ ietekme, saskaņā ar šīs regulas III.a pielikuma 4. sadaļu;

76) "laikapstākļos balstīta pieeja" ir šīs regulas III.a pielikuma 4. sadaļā paredzētā C metode, kurā primāri izmanto uzlabotus laikapstākļu datus, kā arī lidojuma informāciju, trajektoriju, gaisakuģa parametri un degvielas īpašības;

77) "atrašanās vietā balstīta vienkāršota pieeja" ir šīs regulas III.a pielikuma 4. sadaļā paredzētā D metode, kurā primāri izmanto datus par gaisakuģa atrašanās vietu lidojuma laikā, piemēram, lidojuma informāciju, trajektoriju, kā arī laikapstākļu pamatdatus un gaisakuģa parametrus;

78) "ar $CO_2$ nesaistītas aviācijas ietekmes izsekošanas sistēma (*NEATS*)" ir informācijas tehnoloģiju (IT) rīks, ko Komisija nodrošina gaisakuģu operatoriem, akreditētiem verificētājiem un kompetentajām iestādēm, lai atvieglotu un, ciktāl iespējams, automatizētu tādas aviācijas ietekmes monitoringu, ziņošanu un verifikāciju, kas nav $CO_2$ ietekme, saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 14. panta 5. punktu;

79) "gaisakuģa parametri" ir informācijas kategorija, kurā par katru lidojumu sakopota vismaz šāda informācija: gaisakuģa tips, dzinēju identifikatori un gaisakuģa masa;

80) "lidmašīna" ir ar dzinēju darbināms, par gaisu smagāks gaisakuģis, kura cēlējspēks lidojuma laikā rodas galvenokārt no gaisa aerodinamiskās iedarbības uz virsmām, kuras dotajos lidojuma apstākļos paliek nekustīgas.";

3) regulas 4. pantu aizstāj ar šādu:

"*4. pants*

Operatori un gaisakuģu operatori savus pienākumus attiecībā uz Direktīvas 2003/87/EK aptverto siltumnīcefekta gāzu emisiju un aviācijas ietekmes, kas nav $CO_2$ ietekme, monitoringu un ziņošanu pilda saskaņā ar šīs regulas 5.–9. pantā noteiktajiem principiem.";

4) regulas 5. panta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"Monitorings un ziņošana ir pilnīgi un aptver visas procesa un sadedzināšanas emisijas no visiem emisijas avotiem un avota plūsmām, kas pieder pie Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā minētajām darbībām un citām relevantām darbībām saskaņā ar minētās direktīvas 24. pantu, kā arī saistītām darbībām, kas ietilpst iekārtas robežās, un attiecas uz visām siltumnīcefekta gāzēm, kas norādītas pie minētajām darbībām, tomēr tajā pašā laikā nedrīkst pieļaut divkāršu uzskaiti.";

5) regulas 6. pantā pievieno šādu 3. punktu:

"3. Gaisakuģu operatori monitoringa datus, arī pieņēmumus, references, darbības datus un aprēķina koeficientus, iegūst, reģistrē, apkopo, analizē un dokumentē pārredzami, lai verificētājam un kompetentajai iestādei būtu iespējams reproducēt to, kā katram lidojumam noteikta aviācijas ietekme, kas nav $CO_2$ ietekme.";

6) regulas 8. pantu aizstāj ar šādu:

"*8. pants*

Operatori un gaisakuģu operatori dod iespēju gūt pietiekamu pārliecību par paziņojamo emisiju datu un tādas aviācijas ietekmes datu integritāti, kas nav $CO_2$ ietekme. Emisijas un aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme, tie nosaka ar piemērotām šajā regulā noteiktām monitoringa metodikām.

Paziņotie emisiju dati un tādas aviācijas ietekmes dati, kas nav $CO_2$ ietekme, un ar tiem saistītā informācija nesatur būtiskus nepatiesus apgalvojumus, kas definēti Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2018/2067 (*) 3. panta 6) punktā, un iespēju robežās ir brīvi no sistēmiskām kļūdām attiecībā uz informācijas atlasi un atspoguļošanu, un nodrošina to, ka iekārtas vai gaisakuģa operatora emisijas un aviācijas ietekme, kas nav $CO_2$ ietekme, tiek uzskaitītas ticami un sabalansēti.

Izvēloties monitoringa metodiku, lielākas pareizības sniegtos uzlabojumus samēro ar papildu izmaksām. Monitoringā un ziņošanā cenšas panākt lielāko sasniedzamo pareizību, ja vien tas nav tehniski neiespējami vai nerada nesamērīgas izmaksas.

_____

(*) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/2067 (2018. gada 19. decembris2018. gada 19. decembris) par datu verifikāciju un verificētāju akreditāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (OV L 334, 31.12.2018., 94. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2067/oj).";

7) regulas 11. panta 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"1. Katrs operators vai gaisakuģa operators veic siltumnīcefekta gāzu emisiju un tādas aviācijas ietekmes monitoringu, kas nav $CO_2$ ietekme, balstoties uz monitoringa plānu, kuru kompetentā iestāde apstiprinājusi saskaņā ar 12. pantu un kurā ņemta vērā tās iekārtas vai aviācijas darbības būtība un funkcionēšana, kam šo plānu piemēro.";

8) regulas 14. panta 2. punktā iekļauj šādu aa) apakšpunktu:

"aa) ja jaunu darbību veikšanas dēļ rodas aviācijas ietekme, kas nav $CO_2$ ietekme;";

9) regulas 15. panta 4. punktu groza šādi:

a) panta 4. punkta ievadteikumu un a) apakšpunkta ievadteikumu aizstāj ar šādiem:

"4. Būtiskas izmaiņas gaisakuģa operatora monitoringa plānā ir šādas:

a) attiecībā uz emisijām:";

b) punkta a) apakšpunkta iv) punktu aizstāj ar šādu:

"iv) mainās gaisakuģa operatora kā mazā emitētāja statuss šīs regulas 55. panta 1. punkta nozīmē un tas, vai gaisakuģa operators plāno izmantot vienkāršošanu saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 28.a panta 4. punktu;";

c) pievieno šādu b) apakšpunktu:

"b) attiecībā uz aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme:

i) mainās izvēlētā $CO_2$(e) aprēķina pieeja, kas noteikta šīs regulas 56.a panta 4. punktā; it sevišķi tas attiecas uz IT rīkiem, kurus izmanto, lai piemērotu $CO_2$(e) aprēķina modeļus;

ii) mainās gaisakuģa operatora kā mazā emitētāja statuss šīs regulas 55. panta 1. punkta izpratnē.";

10) regulas 18. panta 2. punkta otrajā daļā, 19. panta 2. punkta a), b) un c) apakšpunktā, 19. panta 5. punktā, 38. panta 1. punktā un 47. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā terminu "biomasa" aizstāj ar terminu "nulles faktora ogleklis";

11) regulas 19. panta 6. punktu svītro;

12) regulas 24. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Saskaņā ar standarta metodiku operators katras avota plūsmas sadedzināšanas emisijas aprēķina, darbības datus, kas attiecas uz sadedzinātā kurināmā daudzumu, kurš izteikts teradžoulos, balstoties uz zemāko siltumspēju, reizinot ar attiecīgo emisijas faktoru, kurš izteikts kā $CO_2$ tonnas uz teradžoulu (t $CO_2$/TJ) (kas saskan ar zemākās siltumspējas izmantošanu), un ar attiecīgo oksidācijas koeficientu.";

b) pantā iekļauj šādu 1.a punktu:

"1.a Ārpusbilances pozīciju ziņošanas vajadzībām operators katrai sadedzināšanas emisiju avota plūsmai un degvielai/kurināmajam, kas izmantots par procesa ielaidi, aprēķina arī tālāk minētos parametrus, ko nosaka ar šādiem aprēķiniem:

i) kopējās provizoriskās emisijas aprēķina, darbības datus, kas attiecas uz sadedzinātās degvielas/kurināmā daudzumu tonnās vai normālkubikmetros, reizinot ar attiecīgo provizorisko emisijas faktoru un attiecīgo oksidācijas koeficientu;

ii) biomasas emisijas aprēķina, kopējās provizoriskās emisijas reizinot ar biomasas frakciju;

iii) nulles faktora biomasas emisijas aprēķina, kopējās provizoriskās emisijas reizinot ar nulles faktora biomasas frakciju;

iv) *RFNBO*, *RCF* vai sintētisko mazoglekļa degvielu emisijas aprēķina, kopējās provizoriskās emisijas reizinot ar *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju;

v) nulles faktora *RFNBO*, *RCF* vai sintētisko mazoglekļa degvielu emisijas aprēķina, kopējās provizoriskās emisijas reizinot ar nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju.";

c) iekļauj šādu 2.a punktu:

"2.a Ārpusbilances pozīciju ziņošanas vajadzībām operators katrai ar procesa emisijām saistītajai avota plūsmai aprēķina arī tālāk minētos parametrus, ko nosaka ar šādiem aprēķiniem:

i) kopējās provizoriskās emisijas aprēķina, darbības datus, kas attiecas uz materiālu patēriņu, caurlaidumu vai produkcijas izlaidi tonnās vai normālkubikmetros, reizinot ar attiecīgo emisijas faktoru, kas izteikts t $CO_2$/t vai t $CO_2$/$Nm^3$, un ar attiecīgo pārrēķina koeficientu;

ii) biomasas emisijas aprēķina, kopējās provizoriskās emisijas reizinot ar relevanto biomasas frakciju;

iii) nulles faktora biomasas emisijas aprēķina, kopējās provizoriskās emisijas reizinot ar relevanto nulles faktora biomasas frakciju.";

13) regulas 25. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Saskaņā ar masas bilances metodiku operators katrai masas bilancē iekļautajai avota plūsmai aprēķina atbilstošo $CO_2$ daudzumu, darbības datus, kuri attiecas uz degvielas/kurināmā, materiāla vai pārvietotā $CO_2$ daudzumu, kas tiek ievadīts masas bilances robežās vai izvadīts no tām, reizinot ar šā degvielas/kurināmā, materiāla vai pārvietotā $CO_2$ oglekļa saturu, kas reizināts ar fosilo frakciju un 3,664 t $CO_2$/t C, piemērojot šīs regulas II pielikuma 3. sadaļu.";

b) pantā iekļauj šādu 1.a punktu:

"1.a Ārpusbilances pozīciju ziņošanas vajadzībām operators katrai avota plūsmai, ko aptver masas bilance, aprēķina arī šādus parametrus, ko nosaka ar norādītajiem aprēķiniem:

i) kopējo provizorisko $CO_2$ daudzumu aprēķina, darbības datus, kuri attiecas uz degvielas/kurināmā vai materiāla daudzumu, kas tiek ievadīti masas bilances robežās vai no tām izvadīti, reizinot ar šīs degvielas/kurināmā vai materiāla oglekļa saturu un 3,664 t $CO_2$/t C;

ii) ar biomasu saistīto $CO_2$ daudzumu aprēķina, kopējo provizorisko $CO_2$ daudzumu reizinot ar biomasas frakciju;

iii) ar nulles faktora biomasu saistīto $CO_2$ daudzumu aprēķina, kopējo provizorisko $CO_2$ daudzumu reizinot ar nulles faktora biomasas frakciju;

iv) ja piemērojams, ar *RFNBO*, *RCF* vai sintētiskajām mazoglekļa degvielām saistīto $CO_2$ daudzumu aprēķina, kopējo provizorisko $CO_2$ daudzumu reizinot ar *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju;

v) ja piemērojams, ar nulles faktora *RFNBO*, *RCF* vai sintētiskajām mazoglekļa degvielām saistīto $CO_2$ daudzumu aprēķina, kopējo provizorisko $CO_2$ daudzumu reizinot ar nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju.";

c) pievieno šādu 3. punktu:

"3. Ja operators izmanto masas bilanci saskaņā ar šo pantu un ielaides materiāli vai degvielas/kurināmais satur nulles faktora oglekli un izlaides materiāli satur oglekli, operators kompetentajai iestādei sniedz datus par izlaides plūsmu oglekļa satura nulles faktora frakciju. Operators tādējādi sniedz pierādījumus, ka ar izmantoto monitoringa metodiku iekārtas kopējās emisijas netiek sistemātiski aplēstas pārāk zemu un ka oglekļa kopējā masa, kas atbilst visu relevanto izlaides materiālu sastāvā esošā oglekļa nulles faktora oglekļa frakcijām, nav mazāka par ielaides materiālu un degvielas/kurināmā sastāvā esošā oglekļa nulles faktora frakciju kopējo masu.

Pirmās daļas vajadzībām attiecībā uz tās biogāzes un dabasgāzes nulles faktora biomasas frakciju, ko izmanto par ielaidi, piemēro 39. panta 3. un 4. punktu.";

14) regulas 30. pantu groza šādi:

a) panta 2. punkta pēdējo daļu svītro;

b) iekļauj šādu 2.a un 3. punktu:

"2.a Operators biomasas frakciju nosaka tikai jaukta sastāva degvielai/kurināmajam vai materiāliem, kas satur biomasu. Citām degvielām/kurināmajiem vai materiāliem izmanto šādas noklusējuma vērtības: fosilajām degvielām/kurināmajam vai materiāliem biomasas frakcijas noklusējuma vērtība ir 0 %, bet biomasas degvielām/kurināmajam vai materiāliem, kuri sastāv tikai no biomasas, biomasas frakcijas noklusējuma vērtība ir 100 %.

Operators *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju nosaka tikai jaukta sastāva degvielām, kas satur *RFNBO*, *RCF* vai sintētiskās mazoglekļa degvielas. Citām degvielām/kurināmajam izmanto šādas noklusējuma vērtības: *RFNBO* vai *RCF* vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcijai noklusējuma vērtība ir 0 %, bet *RFNBO* vai *RCF* vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcijai, kura sastāv tikai no *RFNBO* vai *RCF* vai sintētiskajām mazoglekļa degvielām, noklusējuma vērtība ir 100 %.

Operators nulles faktora biomasas frakciju, nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakciju un nulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju nosaka tikai tad, ja operators vēlas izmantot nulles faktora piešķiršanu.

3. Attiecībā uz ar sastāvu saistīto aprēķina koeficientu savstarpējo atkarību operators piemēro šādus noteikumus:

i) ja degviela/kurināmais vai materiāls satur biomasu, operators biomasas frakciju nosaka saskaņā ar šīs regulas 39. pantu;

ii) ja biomasas frakcijai nav piešķirts nulles faktors un operators vēlas izmantot nulles faktora piešķiršanu, operators nulles faktora biomasas frakciju nosaka saskaņā ar šīs regulas 38. panta 5. punktu;

iii) ja degviela satur *RFNBO*, *RCF* vai sintētisko mazoglekļa degvielu, operators *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju nosaka saskaņā ar šīs regulas 39.a panta 1. un 2. punktu;

iv) ja *RFNBO* vai *RCF* frakcijai nav piešķirts nulles faktors un operators vēlas izmantot nulles faktora piešķiršanu, operators nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakciju nosaka saskaņā ar šīs regulas 39.a panta 3. punktu;

v) ja sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcijai nav piešķirts nulles faktors un operators vēlas izmantot nulles faktora piešķiršanu, operators nulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju nosaka saskaņā ar šīs regulas 39.a panta 4. punktu;

vi) ja nulles faktora biomasas frakcija, nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakcija vai nulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcija nav nulle, operators nulles faktora frakciju aprēķina, summējot nulles faktora biomasas frakciju, nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakciju un nulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju. Fosilā frakcija ir visu nenulles faktora frakciju summa;

vii) operators emisijas faktoru aprēķina šādi: provizorisko emisijas faktoru reizina ar fosilo frakciju.

Šā punkta vi) apakšpunkta vajadzībām, ja operators nulles faktora frakciju neaprēķina, fosilā frakcija ir 100 %.

Atkāpjoties no šā punkta pirmās daļas, operators var

i) noteikt, ka biomasas frakcija ir identiska nulles faktora biomasas frakcijai, ja nulles faktora biomasas frakcija ir noteikta, balstoties uz masas bilanci saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 30. panta 1. punktu;

ii) noteikt, ka *RFNBO* vai *RCF* frakcija ir identiska nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakcijai, ja nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakcija noteikta, balstoties uz masas bilanci saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 30. panta 1. punktu;

iii) noteikt, ka sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcija ir identiska nulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcijai, ja sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcija noteikta, balstoties uz masas bilanci saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 30. panta 1. punktu.";

15) regulas 37. panta 2. punkta pēdējo daļu aizstāj ar šādu:

"Ja izmanto jaukta sastāva degvielas/kurināmo, operators pierāda, ka pirmās daļas a) vai b) apakšpunkta piemērošana nenoved pie pārāk mazas emisiju aplēses.";

16) regulas 2. sadaļas 5. apakšsadaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:

**"Rīcība ar biomasu, sintētiskajām mazoglekļa degvielām, *RFNBO* un *RCF*"**;

17) regulas 38. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta pēdējo daļu svītro;

b) panta 2. punkta pirmo daļu svītro;

c) panta 4. punktu groza šādi:

i) terminu "biomasas frakcija" aizstāj ar terminu "nulles faktora biomasa";

ii) pēdējo daļu svītro;

d) panta 5. punktu groza šādi:

i) pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"Lai biodegvielas, bioloģiskos šķidros kurināmos un biomasas degvielas/kurināmos ieskaitītu avota plūsmas nulles faktora biomasas frakcijā, tiem jāatbilst Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2.–7. punktā un 10. punktā noteiktajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijiem.";

ii) sesto daļu aizstāj ar šādu:

"Atbilstību Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2.–7. punktā un 10. punktā noteiktajiem kritērijiem novērtē saskaņā ar minētās direktīvas 30. pantu un 31. panta 1. punktu. Kritērijus var uzskatīt par izpildītiem arī tad, ja operators iesniedz pierādījumus par tāda biodegvielu, bioloģiskā šķidrā kurināmā vai biogāzes daudzuma iegādi, kas saistīts ar attiecīga daudzuma anulēšanu Savienības datubāzē, kura izveidota saskaņā ar minētās direktīvas 31.a pantu, vai valsts datubāzē, ko dalībvalsts izveidojusi saskaņā ar minētās direktīvas 31.a panta 5. punktu. Ja vēlāk tiek konstatēts, ka minētajās datubāzēs anulēto daudzumu ilgtspējas pierādījumi ir neatbilstīgi, kompetentā iestāde verificētās emisijas attiecīgi izlabo.";

iii) septīto daļu aizstāj ar šādu:

"Ja izmantotā biomasa šim punktam neatbilst, tās oglekļa saturu uzskata par fosilo oglekli.";

iv) pievieno šādu astoto daļu:

"Ja saskaņā ar šā punkta pirmo līdz sesto daļu biomasai nepiemēro Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2.–7. punktā un 10. punktā noteiktos kritērijus, nulles faktora biomasas frakcija ir vienāda ar tās biomasas frakciju.";

18) regulas 39. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Biomasu saturošu degvielu/kurināmā vai materiālu gadījumā operators var vai nu pieņemt, ka biomasas sastāvā nav, un piemērot noklusējuma biomasas frakciju 0 % apmērā, vai noteikt biomasas frakciju saskaņā ar 2. punktu, piemērojot šīs regulas II pielikuma 2.4. sadaļā definētās pakāpes.";

b) panta 2. punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

"Ja atbilstoši prasītajam pakāpes līmenim operatoram jāveic analīzes, lai noteiktu biomasas frakciju, bet pirmās daļas piemērošana tehniski nav iespējama vai radītu pārmērīgas izmaksas, operators kompetentajai iestādei iesniedz apstiprināšanai alternatīvu aplēses metodi, ar kuru tiktu noteikta biomasas frakcija. Attiecībā uz degvielām/kurināmo vai materiāliem, kuru izcelsme ir ražošanas process ar definētām un izsekojamām ielaides plūsmām, operators šo aplēsi var balstīt uz procesā ievadītā un no tā izvadītā fosilā un biomasas oglekļa materiālu bilanci.";

c) panta 2.a punktu svītro;

d) panta 3. punktu groza šādi:

i) pirmajā daļā atsauci "43. panta 4. punkta" aizstāj ar "43. panta 4.b punkta";

ii) otro daļu aizstāj ar šādu:

"To, ka konkrēts gāzes tīkla dabasgāzes daudzums ir nulles faktora biogāze, operators var noteikt, izmantojot 4. punktā izklāstīto metodiku. Šādā gadījumā, atkāpjoties no 30. panta 3. punkta, operators uzskata, ka biomasas frakcija ir identiska nulles faktora biomasas frakcijai.";

e) panta 4. punktu groza šādi:

i) pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"4. Operators biogāzes biomasas frakciju un identisku nulles faktora biomasas frakciju var noteikt, izmantojot ekvivalenta enerģijas satura biogāzes iegādes pavaddokumentus, ar nosacījumu, ka operators kompetentajai iestādei iesniedz pietiekamus pierādījumus par to, ka";

ii) pēdējo daļu aizstāj ar šādu:

"Lai pierādītu atbilstību šim punktam, operators var izmantot datus, kas reģistrēti vienas vai vairāku dalībvalstu izveidotā datubāzē, kura ļauj izsekot biogāzes pārvadei. Atbilstību šim punktam var uzskatīt par pierādītu tad, ja operators iesniedz pierādījumus par tāda biogāzes daudzuma iegādi, kas saistīts ar attiecīga daudzuma anulēšanu Savienības datubāzē, kura izveidota saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 31.a pantu, vai valsts datubāzē, kuru dalībvalsts izveidojusi saskaņā ar minētās direktīvas 31.a panta 5. punktu. Ja vēlāk tiek konstatēts, ka minētajās datubāzēs anulēto daudzumu ilgtspējas pierādījumi ir neatbilstīgi, kompetentā iestāde verificētās emisijas attiecīgi izlabo.";

19) iekļauj šādu 39.a pantu:

"*39.a pants*

**_RFNBO_ vai _RCF_ vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcijas un nulles faktora _RFNBO_ vai _RCF_ vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcijas noteikšana**

1. Ja *RFNBO*, *RCF* vai sintētiskas mazoglekļa degvielas saturošām degvielām vai materiāliem operators nevar noteikt *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju saskaņā ar 2. punktu, tad operators pieņem, ka *RFNBO*, *RCF* vai sintētisko mazoglekļa degvielu sastāvā nav, un piemēro noklusējuma *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju 0 %.

2. Operators, balstoties uz masas bilanci saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 30. panta 1. punktu, nosaka šādus aprēķina koeficientus, kas attiecas uz degvielu sastāvu:

i) nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakcija vai nulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcija;

ii) *RFNBO* vai *RCF* frakcija vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcija.

Atkāpjoties no pirmās daļas, ja operators nevēlas izmantot nulles faktora piešķiršanu, attiecībā uz *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju var izmantot citas pieejas, piemēram, tā sajaukšanas vai ražošanas procesa materiālu bilanci, ar kuru degvielu vai materiālu iegūst.

3. Oglekļa saturu degvielās, kas saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/2001 kvalificējamas par *RFNBO* vai *RCF* un kas atbilst minētās direktīvas 29.a pantā noteiktajiem siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijiem, uzskata par nulles faktora oglekļa saturu.

Atbilstību Direktīvas (ES) 2018/2001 29.a pantā noteiktajiem kritērijiem novērtē saskaņā ar minētās direktīvas 30. pantu un 31. panta 1. punktu. Kritērijus var uzskatīt par izpildītiem arī tad, ja operators iesniedz pierādījumus par tāda *RFNBO* vai *RCF* daudzuma iegādi, kas saistīts ar attiecīga daudzuma anulēšanu Savienības datubāzē, kura izveidota saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 31.a pantu, vai valsts datubāzē, kuru dalībvalstis izveidojušas saskaņā ar minētās direktīvas 31.a panta 5. punktu. Ja vēlāk tiek konstatēts, ka minētajās datubāzēs anulēto daudzumu ilgtspējas pierādījumi ir neatbilstīgi, kompetentā iestāde verificētās emisijas attiecīgi izlabo.

Ja *RFNBO* vai *RCF* pirmajā daļā minētajiem kritērijiem neatbilst, tās oglekļa saturu uzskata par fosilo oglekli.

4. Sintētiskās mazoglekļa degvielas par nulles faktora sintētiskajām mazoglekļa degvielām uzskata tad, ja attiecībā uz to oglekļa saturu iepriekš nodotas kvotas saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK, ja vien uztvertais ogleklis nav nulles faktora ogleklis, kas definēts šīs regulas 3. panta 38.f) punktā.

Atbilstību Direktīvas (ES) 2018/2001 29.a panta 3. punktā noteiktajiem kritērijiem novērtē saskaņā ar minētās direktīvas 30. pantu un 31. panta 1. punktu. Kritērijus var uzskatīt par izpildītiem arī tad, ja operators iesniedz pierādījumus par tāda sintētisko mazoglekļa degvielu daudzuma iegādi, kas saistīts ar attiecīga daudzuma anulēšanu Savienības datubāzē, kura izveidota saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 31.a pantu, vai valsts datubāzē, kuru dalībvalsts izveidojusi saskaņā ar minētās direktīvas 31.a panta 5. punktu. Ja vēlāk tiek konstatēts, ka minētajās datubāzēs anulēto daudzumu ilgtspējas pierādījumi ir neatbilstīgi, kompetentā iestāde verificētās emisijas attiecīgi izlabo.

Jebkuros citos gadījumos oglekļa saturu sintētiskajās mazoglekļa degvielās uzskata par fosilo oglekli.

5. Operators dabasgāzes *RFNBO* vai *RCF* frakciju un identisku nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakciju var noteikt tad, ja šādas frakcijas ievadītas dabasgāzes tīklā, un tam izmanto ekvivalenta enerģijas satura *RFNBO* vai *RCF* iegādes pavaddokumentus, ar nosacījumu, ka operators kompetentajai iestādei iesniedz pietiekamus pierādījumus par to, ka

a) viens un tas pats *RFNBO* vai *RCF* daudzums netiek uzskaitīts divkārši, proti, neviens cits neapgalvo, ka izmantotu iegādāto *RFNBO* vai *RCF* daudzumu, arī ar izcelsmes apliecinājumu, kas definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 12) punktā;

b) operators un *RFNBO* vai *RCF* ražotājs ir pieslēgti vienam un tam pašam gāzes tīklam.

Atbilstību šim punktam var uzskatīt par pierādītu tad, ja operators iesniedz pierādījumus par tāda gāzveida *RFNBO* vai *RCF* daudzuma iegādi, kas saistīts ar attiecīga daudzuma anulēšanu Savienības datubāzē, kura izveidota saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 31.a pantu, vai valsts datubāzē, kuru dalībvalsts izveidojusi saskaņā ar minētās direktīvas 31.a panta 5. punktu. Ja vēlāk tiek konstatēts, ka minētajās datubāzēs anulēto daudzumu ilgtspējas pierādījumi ir neatbilstīgi, kompetentā iestāde verificētās emisijas attiecīgi izlabo.";

20) regulas 43. pantu groza šādi:

a) panta 4. punktu groza šādi:

i) pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"4. Attiecīgā gadījumā operators katru biomasas izcelsmes $CO_2$ daudzumu nosaka atsevišķi. Šim nolūkam operators var izmantot:";

ii) pēdējo daļu aizstāj ar šādu:

"Ja operatora piedāvātā metode ietver nepārtrauktu dūmgāzes plūsmas paraugošanu, piemēro EN 15259 (Gaisa kvalitāte. Stacionāro avotu emisiju mērīšana. Prasības attiecībā uz mērīšanas posmiem un vietām un mērīšanas mērķi, plānu un ziņojumu). Paraugošanas plāns saskaņā ar 33. pantu ir samērīgs ar

analīžu biežumu saskaņā ar šīs regulas VII pielikumu un nodrošina reprezentativitāti, lai tiktu aptverts viss pārskata gads.";

b) iekļauj šādu 4.a, 4.b un 4.c punktu:

"4.a Operators biomasas frakciju, kas noteikta saskaņā ar 4. punktu, izmanto kā nulles faktora biomasas frakciju tad, ja attiecībā uz visām degvielām/kurināmajiem vai materiāliem, kas rada emisijas, kurām piemēro mērījumos balstīto metodiku, ir izpildīti šādi nosacījumi:

i) saskaņā ar 38. panta 5. punkta pirmo līdz sesto daļu nav piemērojami Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2.–7. punktā un 10. punktā noteiktie kritēriji vai

ii) visu (100%) izmantotās degvielas/kurināmā vai materiāla biomasas frakciju aptver pierādījumi, kas ir relevanti saskaņā ar šīs regulas 38. panta 5. punktu.

Uzskata, ka ii) nosacījums ir izpildīts tādas biogāzes gadījumā, kuru monitorē saskaņā ar šīs regulas 39. panta 4. punktu.

Ja attiecībā uz degvielām/kurināmajiem vai materiāliem, kas rada emisijas, kurām piemēro mērījumos balstītu metodiku, i) un ii) nosacījums nav izpildīts, operators šīm degvielām/kurināmajiem vai materiāliem nosaka nulles faktora biomasas frakciju, izmantojot aprēķinos balstītu pieeju saskaņā ar šīs regulas 24.–39.a pantu.

4.b Operators no šī emisijas avota kopējām emisijām var atskaitīt nulles faktora biomasas emisijas, kas noteiktas saskaņā ar šā panta 4.a punktu.

Ja operatora piedāvātā nulles faktora biomasas frakcijas noteikšanas metode ietver nepārtrauktu dūmgāzes plūsmas paraugošanu un iekārta patērē dabasgāzi no tīkla, operators izmantotās biogāzes fizisko $CO_2$ daudzumu nosaka saskaņā ar šīs regulas 32.–35. pantu un attiecīgo $CO_2$ daudzumu atskaita no nulles faktora $CO_2$ daudzuma, kas noteikts saskaņā ar šā panta 4.a punktu.

4.c Ja operators procesā, kuram piemēro mērījumos balstītu metodiku, izmanto nulles faktora *RFNBO*, *RCF* vai sintētiskās mazoglekļa degvielas, operators no kopējām emisijām var atskaitīt emisijas no nulles faktora *RFNBO*, *RCF* vai sintētiskajām mazoglekļa degvielām.

Nulles faktora *RFNBO*, *RCF* vai sintētisko mazoglekļa degvielu emisijas nosaka, izmantojot aprēķinos balstītu pieeju saskaņā ar šīs regulas 24.–39.a pantu. Tās ir vienādas ar attiecīgās degvielas darbības datiem, kas reizināti ar provizorisko emisijas faktoru un nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai nulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju.";

c) panta 5. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) dūmgāzes plūsmu aprēķina, izmantojot piemērotu materiālu bilanci, kurā ņemti vērā visi būtiskie parametri ielaides pusē (tai skaitā attiecībā uz $CO_2$ emisijām – vismaz ielaides materiālu apjomi, gaisa plūsmas ielaide un procesa efektivitāte) un izlaides pusē (tai skaitā vismaz produktu izlaide un skābekļa ($O_2$), sēra dioksīda ($SO_2$) un slāpekļa oksīdu (NOx) koncentrācija);";

21) regulas 44. panta 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"1. Operators katram parametram (arī koncentrācijām un plūsmai), kas ir relevants emisiju vai pārvietotā $CO_2$ daudzumu noteikšanai, aprēķina stundu vidējos lielumus, izmantojot mērījumos balstītu metodiku un visus datu punktus, kas pieejami par konkrēto stundu.";

22) regulas 46. pantā un I pielikuma 1. sadaļas 7. punkta a), b) un c) apakšpunktā terminu "transporta tīkls" aizstāj ar terminu "$CO_2$ transportēšanas infrastruktūra";

23) regulas 47. panta 2. punkta pēdējo daļu;

24) regulas 48. pantu groza šādi:

a) panta 2. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"2. Ja iedabiskais $CO_2$ radies no Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā uzskaitītajām darbībām vai darbībām, kas iekļautas saskaņā ar minētās direktīvas 24. pantu, un to pēc tam kā avota plūsmas daļu pārvieto ārup no iekārtas uz citu iekārtu un darbību, uz ko attiecas minētā direktīva, to neuzskaita kā tās iekārtas emisijas, kurā tas radies. Lai saskaņā ar šīs regulas 39. pantu noteiktu iedabiskā $CO_2$ nulles faktora biomasas frakciju, nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju, nododošās iekārtas operators nodrošina, ka ar izvēlēto monitoringa metodiku nododošās iekārtas kopējās emisijas netiek sistemātiski aplēstas par zemu.";

b) panta 3. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"3. "Operatori iedabiskā $CO_2$ daudzumus, kas pārvietoti ārup no iekārtas, var noteikt gan nododošajā, gan saņemošajā iekārtā. Šādā gadījumā attiecīgi pārvietotā un saņemtā iedabiskā $CO_2$ daudzumi un attiecīgā nulles faktora biomasas frakcija, nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakcija un nulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcija ir identiski.";

25) regulas 49. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Operators no iekārtas emisijām atskaita $CO_2$ daudzumus, kuri radušies no Direktīvas 2003/87/EK I pielikuma aptvertajām darbībām un kuru izcelsme nav nulles faktora ogleklis, un kuri no iekārtas nav emitēti, bet gan no iekārtas pārvietoti uz kādu no šādām iekārtām:

i) uztveršanas iekārta transportēšanai un ilglaicīgai ģeoloģiskajai uzglabāšanai uzglabāšanas vietā, kas saņēmusi atļauju saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK;

ii) $CO_2$ transportēšanas infrastruktūra ilglaicīgai ģeoloģiskai uzglabāšanai uzglabāšanas vietā, kas saņēmusi atļauju saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK;

iii) uzglabāšanas vieta, kas saņēmusi atļauju saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK, ilglaicīgai ģeoloģiskai uzglabāšanai.";

b) panta 3. un 4. punktu aizstāj ar šādiem:

"3. Lai saskaņā ar 1. punktu noteiktu $CO_2$ daudzumu, kas pārvietots no vienas iekārtas vai $CO_2$ transportēšanas infrastruktūras uz citu iekārtu vai $CO_2$ transportēšanas infrastruktūru, operators, ievērojot sīkākus šīs regulas IV pielikuma noteikumus, izmanto vai nu aprēķinos balstītu metodiku, vai mērījumos balstītu metodiku saskaņā ar šīs regulas 43., 44. un 45. pantu.

Ja izmanto mērījumos balstītu metodiku, emisijas avots atbilst mērpunktam, un emisijas izsaka kā pārvietotā $CO_2$ daudzumu.

4. Ja mērījumos balstītu metodiku izmanto, lai noteiktu $CO_2$ daudzumu, kas pārvietots no vienas iekārtas vai $CO_2$ transportēšanas infrastruktūras uz citu, operators piemēro augstāko pakāpi, kas definēta šīs regulas VIII pielikuma 1. sadaļā.

Tomēr, ja operators secina, ka šīs regulas VIII pielikuma 1. sadaļā definētās augstākās pakāpes piemērošana tehniski nav iespējama vai rada pārmērīgas izmaksas, operators var piemērot nākamo zemāko pakāpi.";

c) pievieno šādu 6. un 7. punktu:

"6. Ja uz uztveršanas iekārtu tiek pārvietots $CO_2$, kas radies no nulles faktora oglekļa frakciju saturošiem materiāliem vai degvielām, nododošā iekārta no paziņotajām emisijām saskaņā ar šā panta 1. punktu atskaita tikai tādu $CO_2$ daudzumu, kas ir proporcionāls oglekļa frakcijai, kuras izcelsme nav nulles faktora ogleklis.

$CO_2$ transportēšanas infrastruktūras vai uzglabāšanas vietas operators monitorē emisijas no noplūdēm, fugitīvās emisijas un novadītās emisijas no jebkura pirmajā daļā minētā $CO_2$, arī no $CO_2$, kas nāk no subjektiem, kuri neveic Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā uzskaitītās darbības, un par šīm emisijām ziņo tā, it kā tās būtu fosilā $CO_2$ emisijas.

7. $CO_2$ transportēšanas infrastruktūras operators konkrētā pārskata periodā paziņotās emisijās ne vēlāk kā līdz nākamā gada 31. janvārim var iekļaut jebkuru daudzumu $CO_2$ tranzītā, kas ir pārvietots uz citu iekārtu vai $CO_2$ transportēšanas infrastruktūru. Operators katru gadu sagatavo inventarizācijas pārskatu par $CO_2$, kas ievadīts un izvadīts no $CO_2$ transportēšanas infrastruktūras, un atsevišķi ziņo par $CO_2$ tranzītā.";

26) iekļauj šādu 49.a pantu:

"*49.a pants*

**Produktā pastāvīgi ķīmiski saistītās emisijas**

1. Operators no iekārtas emisijām atskaita jebkādu $CO_2$ daudzumu, kurš radies Direktīvas 2003/87/EK I pielikuma aptvertajās darbībās no nenulles faktora oglekļa un kurš nav emitēts no iekārtas, bet ir pastāvīgi ķīmiski saistīts produktā, kas iekļauts saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 12. panta 3.b punktu pieņemtās deleģētās regulas sarakstā.

Tāda CO2 gadījumā, kas radies no nulles faktora oglekļa frakciju saturošiem materiāliem vai degvielām, operators no iekārtas emisijām atskaita tikai tā $CO_2$ daudzumu, kas pastāvīgi ķīmiski saistīts produktā, kurš iekļauts saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 12. panta 3.b punktu pieņemtās deleģētās regulas sarakstā, proporcionāli oglekļa frakcijai, kuras izcelsme nav nulles faktora ogleklis.

2. Lai noteiktu produktā piesaistīto $CO_2$ daudzumu, kas atbilst 1. punktā noteiktajām specifikācijām, operators vai nu izmanto standarta metodiku saskaņā ar šīs regulas II pielikuma 2. un 4. sadaļu, vai masas bilanci saskaņā ar šīs regulas 25. pantu, šim aprēķinam par relevantajām avota plūsmām izmantojot degvielas/kurināmo un materiālus, kas ievadīti procesā, kurā $CO_2$ tiek ķīmiski saistīts, vienlaikus ņemot vērā visas ar procesu saistītās sadedzināšanas emisijas. Šajā nolūkā darbībai, no kuras rodas $CO_2$, piemēro šīs regulas II pielikumā definēto augstāko pakāpi, kā norādīts tajā pašā pielikumā. Tomēr, ja operators kompetentajai iestādei pārliecinoši pierāda, ka šīs regulas II pielikumā definētās augstākās pakāpes piemērošana tehniski nav iespējama vai rada pārmērīgas izmaksas, operators var piemērot nākamo zemāko pakāpi.";

27) regulas IV nodaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:

**"EMISIJU UN TĀDAS AVIĀCIJAS IETEKMES MONITORINGS, KAS NAV $CO_2$ IETEKME";**

28) regulas 51. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"1. Katrs gaisakuģa operators monitorē un ziņo emisijas un tādu aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme, par visiem lidojumiem aviācijas darbībās, kas minētas Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā un ko šis gaisakuģa operators veicis pārskata periodā, un par ko šis gaisakuģa operators ir atbildīgs.";

b) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

"3. Lai identificētu unikālo gaisakuģa operatoru, kas minēts Direktīvas 2003/87/EK 3. panta o) punktā un ir atbildīgs par lidojumu, izmanto lidojuma plāna 7. pozīcijā norādīto izsaukuma signālu, kas paredzēts gaisa satiksmes kontroles nolūkiem. Pēc izsaukuma signāla gaisakuģa operatoru nosaka šādi:

a) ja 7. pozīcija satur *ICAO* identifikatoru, kas piešķirts gaisakuģu ekspluatācijas aģentūrai, unikālais gaisakuģa operators ir tā gaisakuģu ekspluatācijas aģentūra, kam šis *ICAO* identifikators piešķirts;

b) ja 7. pozīcija satur nacionālās piederības zīmi vai kopējo zīmi, kā arī gaisakuģa reģistrācijas zīmi, kas ir nepārprotami norādīta gaisakuģa ekspluatanta apliecībā (vai līdzvērtīgā dokumentā) vai valsts izdotā dokumentā, kurā identificēts gaisakuģa ekspluatants, tad unikālais gaisakuģa operators ir tā juridiskā vai fiziskā persona, kam ir šī gaisakuģa ekspluatanta apliecība (vai līdzvērtīgs dokuments) vai kas ir norādīta minētajā dokumentā.";

c) iekļauj šādu 3.a punktu:

"3.a Ja unikālo gaisakuģa operatoru nevar identificēt, izmantojot 3. punktā minēto izsaukuma signālu, Direktīvas 2003/87/EK 3. panta o) punktā minētais unikālais gaisakuģa operators, kas ir atbildīgs par lidojumu, ir juridiska vai fiziska persona, kam ir nodarbinātības vai citas līgumiskas attiecības ar lidojuma kapteini.";

29) regulas 52. panta 1. punkta pirmās divas daļas aizstāj ar šādām:

"1. Vēlākais četrus mēnešus pirms tam, kad gaisakuģa operators uzsāk aviācijas darbības, uz ko attiecas Direktīvas 2003/87/EK I pielikums, tas kompetentajai iestādei iesniedz monitoringa plānu, kurā aprakstīts, kā tiks monitorētas un ziņotas emisijas un aviācijas ietekme, kas nav $CO_2$ ietekme, saskaņā ar šīs regulas 12. pantu.";

Atkāpjoties no pirmās daļas, gaisakuģa operators, kas pirmo reizi veic aviācijas darbību, kura ietverta Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā un kuru nevarēja paredzēt četrus mēnešus pirms šīs darbības sākuma, iesniedz monitoringa plānu kompetentajai iestādei bez liekas kavēšanās, bet ne vēlāk kā sešas nedēļas pēc minētās darbības veikšanas. gaisakuģa operators iesniedz kompetentajai iestādei pienācīgu pamatojumu, kāpēc monitoringa plānu nevarēja iesniegt četrus mēnešus pirms attiecīgās darbības.";

30) regulas 53. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Katrs gaisakuģa operators $CO_2$ gada emisijas no aviācijas darbībām nosaka, katra bezpiejaukuma degvielas veida gada patēriņu (tonnās) reizinot ar attiecīgo emisijas faktoru.

Jaukta sastāva aviācijas degvielu gadījumā gaisakuģa operators nosaka katras bezpiejaukuma degvielas teorētisko daudzumu, ņemot vērā minētās jaukta sastāva aviācijas degvielas kopējo daudzumu un attiecīgos sastāva datus un izmantojot šādus paņēmienus:

i) ja degviela satur biomasu, gaisakuģa operators biomasas frakciju nosaka saskaņā ar 54. pantu;

ii) ja degviela satur *RFNBO*, *RCF* vai sintētisko mazoglekļa degvielu, gaisakuģa operators *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju nosaka saskaņā ar 54.b pantu;

iii) ja *RFNBO* vai *RCF* frakcijai vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcijai nav piešķirts nulles faktors un gaisakuģa operators vēlas izmantot nulles faktora piešķiršanu, gaisakuģa operators nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai nulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju nosaka saskaņā ar 54.c pantu;

iv) ja nulles faktora biomasas frakcija, nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakcija vai nulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcija nav nulle, gaisakuģa operators nulles faktora frakciju aprēķina, summējot nulles faktora biomasas frakciju, nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakciju un nulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju. Fosilā frakcija ir visu nenulles faktora frakciju summa;

v) gaisakuģa operators katras bezpiejaukuma degvielas daudzumu aprēķina, jaukta sastāva aviācijas degvielas kopējo daudzumu reizinot ar attiecīgo frakciju.

Šā punkta iv) apakšpunkta vajadzībām, ja gaisakuģa operators nulles faktora frakciju neaprēķina, fosilā frakcija ir 100 %.";

b) pantā iekļauj šādu 1.a un 1.b punktu:

"1.a Atkāpjoties no 1. punkta, lai novērtētu šīs regulas 55. panta 1. punktā un 55. panta 2. punktā, Direktīvas 2003/87/EK 28.a panta 4. punktā un Direktīvas 2003/87/EK I pielikuma tabulas ierakstā "Aviācija" noteiktās emisiju sliekšņvērtības, gaisakuģa operators $CO_2$ emisijas nosaka, katra degvielas veida gada patēriņu reizinot ar tā provizorisko emisijas faktoru.

1.b Ziņošanas vajadzībām saskaņā ar Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2019/1603 (*) 3. pantu, gaisakuģa operators nosaka un ziņo emisijas, kas iegūtas, katra degvielas veida gada patēriņu reizinot ar tā provizorisko emisijas faktoru.

_____

(*) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/1603 (2019. gada 18. jūlijs2019. gada 18. jūlijs), ar ko attiecībā uz pasākumiem, kurus Starptautiskā Civilās aviācijas organizācija noteikusi aviācijas emisiju monitoringa, ziņošanas un verifikācijas nolūkā, lai īstenotu globālu tirgus pasākumu, papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (OV L 250, 30.9.2019., 10. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/1603/oj)."

c) panta 6. punkta pēdējo daļu aizstāj ar šādu:

"Alternatīvām aviācijas degvielām, kas nav biodegvielas, *RFNBO*, *RCF* vai sintētiskās mazoglekļa degvielas, gaisakuģa operators emisijas faktoru nosaka saskaņā ar šīs regulas 32. pantu. Šādiem degvielu veidiem kā ārpusbilances pozīciju nosaka un paziņo zemāko siltumspēju.";

31) iekļauj šādu 53.a pantu:

"*53.a pants*

**Noteikumi par to, kā ziņot par alternatīvo aviācijas degvielu izmantošanu**

1. Gaisakuģa operators monitorē izmantoto alternatīvo aviācijas degvielu daudzumu un ziņo par šo daudzumu sadalījumā pa atsevišķiem lidojumiem vai lidlauku pāriem.

2. Ja alternatīvās aviācijas degvielas gaisakuģim piegādā fiziski identificējamās partijās, gaisakuģa operators kompetentajai iestādei iesniedz pietiekamus pierādījumus par to, ka alternatīvā aviācijas degviela uz lidojumu tiek attiecināta tūlīt pēc tam, kad minētajam lidojumam veikta degvielas uzpilde.

Ja tiek veikti vairāki lidojumi pēc kārtas bez degvielas uzpildes starp tiem, gaisakuģa operators alternatīvās aviācijas degvielas daudzumu sadala un attiecina uz šiem lidojumiem proporcionāli šo lidojumu radītajām emisijām, kas aprēķinātas, izmantojot provizorisko emisijas faktoru.

3. Ja alternatīvās aviācijas degvielas lidlaukā nevar fiziski attiecināt uz konkrētu lidojumu, gaisakuģa operators degvielu attiecina uz lidojumiem, par kuriem jānodod kvotas saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 12. panta 3. punktu, proporcionāli emisijām, ko rada šie lidojumi, kuri izlido no šā lidlauka, un kas aprēķinātas, izmantojot provizorisko emisijas faktoru.

Šajā sakarā gaisakuģa operatoram jāiesniedz kompetentajai iestādei pietiekami pierādījumi par to, ka alternatīvā aviācijas degviela izlidošanas lidlauka degvielas uzpildes sistēmai tika piegādāta pārskata periodā vai 3 mēnešos pirms minētā pārskata perioda sākuma vai 3 mēnešos pēc tā beigām.

4. Šā panta 2. un 3. punkta vajadzībām gaisakuģa operators kompetentajai iestādei iesniedz pietiekamus pierādījumus par to, ka

i) kopējais alternatīvās aviācijas degvielas daudzums, kas norādīts kā izmantots, nepārsniedz kopējo degvielas daudzumu, ko šis gaisakuģa operators izmantojis lidojumos, par kuriem jānodod kvotas saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 12. panta 3. punktu un kuri veikti no lidlauka, kurā alternatīvā aviācijas degviela piegādāta;

ii) alternatīvās aviācijas degvielas daudzums lidojumiem, par kuriem jānodod kvotas saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 12. panta 3. punktu, nepārsniedz kopējo iegādātās alternatīvās aviācijas degvielas daudzumu, no kura atskaitīts kopējais trešām personām pārdotās alternatīvās aviācijas degvielas daudzums;

iii) to uz lidojumiem attiecināto alternatīvo aviācijas degvielu un fosilo degvielu attiecība, kas agregētas katram lidlauku pārim, nepārsniedz konkrētajam degvielas veidam noteikto maksimālo piejaukuma limitu, ko sertificē saskaņā ar atzītu starptautisku standartu;

iv) viens un tas pats alternatīvās aviācijas degvielas daudzums netiek uzskaitīts divreiz, proti, iegādātā alternatīvā aviācijas degviela nav norādīta kā izmantota nevienā iepriekšējā ziņojumā, tās izmantošanu nav norādījis neviens cits gaisakuģa operators vai tā nav norādīta nevienā citā oglekļa cenas noteikšanas sistēmā.

Pirmās daļas i)–iii) apakšpunkta vajadzībām visa degviela, kas paliek tvertnēs pēc lidojuma un pirms degvielas uzpildes, tiek uzskatīta par 100 % fosilo degvielu.

Lai pierādītu atbilstību iv) apakšpunktā minētajām prasībām, gaisakuģa operators var izmantot datus, kas reģistrēti Savienības datubāzē, kura izveidota saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 31.a pantu, vai valsts datubāzē, kuru dalībvalsts izveidojusi saskaņā ar minētās direktīvas 31.a panta 5. punktu.";

32) regulas 54. un 54.a pantu aizstāj ar šādiem:

"*54. pants*

**Biodegvielu biomasas frakcijas noteikšana**

1. Gaisakuģa operators nosaka biodegvielas saturošu jaukta sastāva aviācijas degvielu biomasas frakciju. Gaisakuģa operators var vai nu pieņemt, ka biodegvielas nav, un piemērot noklusējuma vērtību – 100 % fosilās frakcijas –, vai noteikt biodegvielas frakciju saskaņā ar 2. vai 3. punktu. Gaisakuģa operators bezpiejaukuma biodegvielām izmanto noklusējuma vērtību: 100 % biomasas frakcijas.

Atkāpjoties no pirmās daļas, gaisakuģa operators, kas izmanto jaukta sastāva aviācijas degvielas, kuras satur biodegvielas, var izvēlēties biodegvielu saturu un fosilo aviācijas degvielu saturu monitorēt kā atsevišķas avota plūsmas, ja degvielas piegādātāju sniegtie pierādījumi ir tādi, kas šādu pieeju pieļauj.

2. Ja biodegvielas ar fosilajām degvielām ir fiziski sajauktas un gaisakuģim piegādātas fiziski identificējamās partijās, gaisakuģa operators var saskaņā ar 32.–35. pantu, balstoties uz relevantu standartu un analītiskajām metodēm, kas norādītas minētajos pantos, un ar nosacījumu, ka kompetentā iestāde minētā standarta un minēto analītisko metožu izmantošanu ir apstiprinājusi, veikt analīzes, lai noteiktu biomasas frakciju. Ja gaisakuģa operators kompetentajai iestādei iesniedz pierādījumus, ka šādas analīzes radītu nesamērīgas izmaksas vai tehniski nav iespējamas, gaisakuģa operators biodegvielu satura aplēsi var balstīt uz iegādāto sajaukto fosilo degvielu un biodegvielu materiālu bilanci. Ja biomasas frakcija noteikta, izmantojot masas bilanci saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 30. panta 1. punktu, pierādījumi par nesamērīgām izmaksām vai tehnisko iespējamību nav jāiesniedz.

3. Ja iegādātās biodegvielu partijas netiek fiziski piegādātas konkrētam gaisakuģim, gaisakuģa operators izmantoto degvielu biomasas frakcijas noteikšanai analīzes neizmanto. Gaisakuģa operators biomasas frakciju var noteikt, izmantojot ekvivalenta enerģijas satura biodegvielas iegādes pavaddokumentus.

*54.a pants*

**Īpaši noteikumi par atbilstīgām aviācijas degvielām**

1. Direktīvas 2003/87/EK 3.c panta 6. punkta sestās daļas vajadzībām komerciālais gaisakuģa operators izveido, dokumentē, īsteno un uztur rakstisku procedūru visu zemskaņas lidojumiem izmantotās bezpiejaukuma atbilstīgās aviācijas degvielas daudzumu (tonnās) monitoringam un savā gada emisiju ziņojumā par atbilstīgo aviācijas degvielu daudzumiem, kas norādīti kā izmantoti, ziņo kā par atsevišķu ārpusbilances pozīciju.

2. Šā panta 1. punkta vajadzībām gaisakuģa operators nodrošina, ka viss atbilstīgās aviācijas degvielas daudzums, kas norādīts kā izmantots, ir sertificēts saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 30. pantu vai citu sertifikācijas metodi, ko akceptē saskaņā ar Regulu (ES) 2023/2405. Kompetentā iestāde gaisakuģa operatoram var atļaut izmantot datus, kas reģistrēti Savienības datubāzē, kura izveidota saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 31.a pantu, vai valsts datubāzē, kuru dalībvalsts izveidojusi saskaņā ar minētās direktīvas 31.a panta 5. punktu. Ja vēlāk tiek konstatēts, ka minētajās datubāzēs anulēto daudzumu ilgtspējas pierādījumi ir neatbilstīgi, kompetentā iestāde verificētos bezpiejaukuma atbilstīgo aviācijas degvielu daudzumus attiecīgi izlabo.

3. Attiecībā uz jaukta sastāva aviācijas degvielām gaisakuģa operators var vai nu pieņemt, ka atbilstīgas aviācijas degvielas nav, un piemērot noklusējuma vērtību – 100 % fosilās frakcijas –, vai noteikt bezpiejaukuma atbilstīgas aviācijas degvielas daudzumu saskaņā ar 3.a punktu.

3.a Gaisakuģa operators bezpiejaukuma atbilstīgās aviācijas degvielas daudzumu nosaka, summējot bezpiejaukuma alternatīvās degvielas, kas ir atbilstīgas saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 3.c panta 6. punktu, kā noteikts saskaņā ar šīs regulas 53. panta 1. punktu. Bezpiejaukuma atbilstīgās degvielas attiecina uz katru lidojumu vai lidlauku pāri saskaņā ar 4. vai 5. punktu.

4. Ja atbilstīgās aviācijas degvielas gaisakuģim piegādā fiziski identificējamās partijās, gaisakuģa operators kompetentajai iestādei iesniedz pietiekamus pierādījumus par to, ka atbilstīgā aviācijas degviela uz lidojumu tiek attiecināta tūlīt pēc tam, kad minētajam lidojumam veikta degvielas uzpilde.

Ja tiek veikti vairāki lidojumi pēc kārtas bez degvielas uzpildes starp tiem, gaisakuģa operators atbilstīgās aviācijas degvielas daudzumu sadala un attiecina uz šiem lidojumiem proporcionāli šo lidojumu radītajām emisijām, kas aprēķinātas, izmantojot provizorisko emisijas faktoru.

5. Ja atbilstīgās aviācijas degvielas lidlaukā nevar fiziski attiecināt uz konkrētu lidojumu, gaisakuģa operators degvielu attiecina uz lidojumiem, par kuriem jānodod kvotas saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 12. panta 3. punktu, un lidojumiem, ko aptver minētās direktīvas 3.c panta 8. punkts, proporcionāli emisijām, ko rada šie lidojumi, kuri izlido no šā lidlauka, un kas aprēķinātas, izmantojot provizorisko emisijas faktoru.

Šajā sakarā gaisakuģa operatoram jāiesniedz kompetentajai iestādei pietiekami pierādījumi par to, ka atbilstīgā aviācijas degviela izlidošanas lidlauka degvielas uzpildes sistēmai tika piegādāta pārskata periodā vai 3 mēnešus pirms minētā pārskata perioda sākuma vai 3 mēnešus pēc tā beigām.

6. Šā panta 4. un 5. punkta vajadzībām gaisakuģa operators kompetentajai iestādei iesniedz pietiekamus pierādījumus par to, ka

a) kopējais atbilstīgās aviācijas degvielas daudzums, kas norādīts kā izmantots, nepārsniedz kopējo degvielas daudzumu, ko šis gaisakuģa operators izmantojis lidojumos, par kuriem jānodod kvotas saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 12. panta 3. punktu, un lidojumiem, ko aptver minētās direktīvas 3.c panta 8. punkts, un kuri veikti no lidlauka, kurā atbilstīgā aviācijas degviela piegādāta;

b) atbilstīgās aviācijas degvielas daudzums lidojumiem, par kuriem jānodod kvotas saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 12. panta 3. punktu, un lidojumiem, ko aptver minētās direktīvas 3.c panta 8. punkts, nepārsniedz kopējo iegādātās atbilstīgās aviācijas degvielas daudzumu, no kura ir atņemts kopējais trešām personām pārdoto atbilstīgo aviācijas degvielu daudzums;

c) uz lidojumiem attiecināto atbilstīgo aviācijas degvielu un fosilo degvielu attiecība, kas agregēta katram lidlauku pārim, nepārsniedz konkrētajam degvielas veidam noteikto maksimālo piejaukuma limitu, ko sertificē saskaņā ar atzītu starptautisku standartu;

d) viens un tas pats atbilstīgās aviācijas degvielas daudzums netiek uzskaitīts divreiz, proti, iegādātā atbilstīgā aviācijas degviela nav norādīta kā izmantota nevienā iepriekšējā ziņojumā, tās izmantošanu nav norādījis neviens cits gaisakuģa operators vai tā nav norādīta nevienā citā oglekļa cenas noteikšanas sistēmā.

Pirmās daļas a), b) un c) apakšpunkta vajadzībām visa degviela, kas paliek tvertnēs pēc lidojuma un pirms degvielas uzpildes, tiek uzskatīta par 100 % neatbilstīgu degvielu.

Lai pierādītu atbilstību d) apakšpunktā minētajām prasībām, gaisakuģa operators var izmantot datus, kas reģistrēti Savienības datubāzē, kura izveidota saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 31.a pantu, vai valsts datubāzē, kuru dalībvalsts izveidojusi saskaņā ar minētās direktīvas 31.a panta 5. punktu.";

33) iekļauj šādu 54.b un 54.c pantu:

"*54.b pants*

***RFNBO, RCF* vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcijas noteikšana**

1. Gaisakuģa operators jaukta sastāva aviācijas degvielām, kas satur *RFNBO*, *RCF* vai sintētisko mazoglekļa degvielu, nosaka *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju. Gaisakuģa operators var vai nu pieņemt, ka *RFNBO*, *RCF* vai sintētiskās mazoglekļa degvielas nav, un piemērot noklusējuma vērtību – 100 % fosilās frakcijas –, vai noteikt *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju saskaņā ar 2. vai 3. punktu. Gaisakuģa operators bezpiejaukuma *RFNBO* vai *RCF* vai bezpiejaukuma sintētiskajai mazoglekļa degvielai izmanto noklusējuma vērtību attiecīgi 100 % *RFNBO* vai *RCF* frakcijas vai 100 % sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcijas.

Atkāpjoties no pirmās daļas, gaisakuģa operators, kas izmanto jaukta sastāva aviācijas degvielas, kuras satur *RFNBO*, *RCF* vai sintētisko mazoglekļa degvielu, var izvēlēties *RFNBO* vai *RCF* saturu vai sintētiskās mazoglekļa degvielas saturu un citu fosilo aviācijas degvielu saturu monitorēt kā atsevišķas avota plūsmas, ja degvielas piegādātāju sniegtie pierādījumi ir tādi, kas šādu pieeju pieļauj.

2. Ja *RFNBO*, *RCF* vai sintētiskā mazoglekļa degviela ir fiziski sajaukta ar fosilajām degvielām un piegādāta gaisakuģim fiziski identificējamās partijās, gaisakuģa operators *RFNBO* vai *RCF* satura vai sintētiskās mazoglekļa degvielas satura aplēsi balsta uz masas bilanci saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 30. panta 1. punktu tā, lai tiktu atspoguļots iegādāto fosilo degvielu un *RFNBO*, *RCF* vai sintētiskās mazoglekļa degvielas maisījums.

3. Ja iegādātas *RFNBO*, *RCF* vai sintētiskās mazoglekļa degvielas partijas netiek fiziski piegādātas konkrētam gaisakuģim, gaisakuģa operators *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju var noteikt, izmantojot ekvivalenta enerģijas satura *RFNBO*, *RCF* vai sintētiskās mazoglekļa degvielas iegādes pavaddokumentus.

*54.c pants*

**Nosacījumi, kas jāievēro, lai gaisakuģu operatori biodegvielām, *RFNBO*, *RCF* un sintētiskajām mazoglekļa degvielām varētu piešķirt nulles faktoru**

1. Gaisakuģa operators jaukta sastāva aviācijas degvielas biomasas frakciju nulles faktora biomasas frakcijā drīkst ieskaitīt tikai tiktāl, ciktāl biodegvielas saturs atbilst 38. panta 5. punktā noteiktajiem kritērijiem.

2. Gaisakuģa operators jaukta sastāva aviācijas degvielas *RFNBO* vai *RCF* frakciju nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakcijā drīkst ieskaitīt tikai tiktāl, ciktāl *RFNBO* vai *RCF* saturs atbilst 39.a panta 3. punktā noteiktajiem kritērijiem.

3. Gaisakuģa operators jaukta sastāva aviācijas degvielas sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju nulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcijā drīkst ieskaitīt tikai tiktāl, ciktāl sintētiskās mazoglekļa degvielas saturs atbilst 39.a panta 4. punktā noteiktajiem kritērijiem.

4. Gaisakuģa operators attiecībā uz lidojumiem, par kuriem jānodod kvotas saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 12. panta 3. punktu, var norādīt, ka nulles faktora biodegvielas, nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* un nulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas ir izmantotas, tikai tiktāl, ciktāl šīs nulles faktora degvielas atbilst maksimālajam izmantotās degvielas daudzumam, kas noteikts saskaņā ar šīs regulas 53.a pantu.";

34) regulas 55. panta 2. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"2. Atkāpjoties no 53. panta, mazie emitētāji un gaisakuģu operatori, kuru kopējās gada emisijas ir mazākas par 3 000 tonnām $CO_2$ no lidojumiem, kas nav minēti Direktīvas 2003/87/EK 28.a panta 1. punkta a) apakšpunktā un 3.c panta 8. punktā, degvielas patēriņu var aplēst, balstoties uz attālumu (katram lidlauku pārim); aplēšanai izmanto Eirokontroles vai citas relevantas organizācijas ieviestus rīkus, kuri spēj apstrādāt visu relevanto gaisa satiksmes informāciju un neaplēš pārāk mazas emisijas.";

35) iekļauj šādu 56.a un 56.b pantu:

"*56.a pants*

**$CO_2$ ekvivalenta aprēķināšana aviācijas ietekmei, kas nav $CO_2$ ietekme**

1. Katrs gaisakuģa operators monitorē aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme, no darbībām, kuras veikušas reaktīvo dzinēju lidmašīnas; aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme, izsaka kā lidojuma $CO_2$ ekvivalentu ($CO_2$(e)).

2. Gaisakuģa operators lidojuma $CO_2$(e) aprēķina, izmantojot GSP rādītāju, it sevišķi $GSP_{20}$, $GSP_{50}$ un $GSP_{100}$, tādējādi katram monitorētajam lidojumam tiek iegūtas $Co2(e)_2$(e) vērtības trim laika nogriežņiem (20, 50 un 100 gadi).

3. Gaisakuģa operators izmanto šajā regulā un *NEATS* definēto iedarbīgumu, lai iegūtu precīzāku 2. punktā minēto GSP, ko izmanto, lai aprēķinātu lidojuma $CO_2$(e), ja vien gaisakuģa operators kompetentajai iestādei neiesniedz pierādījumus, ka iedarbīguma izmantošana nav iespējama.

4. Lai aprēķinātu lidojuma $CO_2$(e), katrs gaisakuģa operators piemēro $CO_2$(e) aprēķina pieeju, kas aptver šādus elementus:

a) III.a pielikuma 3. sadaļā aprakstītais degvielas patēriņa modulis un emisiju aplēses modulis;

b) III.a pielikuma 4. sadaļā minētā C metode, kas ietver laikapstākļos balstītu pieeju, un D metode, kas ietver atrašanās vietā balstītu vienkāršotu pieeju;

c) III.a pielikuma 5. sadaļā un III.b pielikumā aprakstītā noklusējuma vērtību pieeja, ko izmanto datu iztrūkuma gadījumā.

C un D metodes pamatā ir ievaddati no šā punkta a) apakšpunktā minētajiem moduļiem, gaisakuģa operatora dati un relevantie laikapstākļu dati no gaisakuģa operatora vai trešo personu avotiem.

5. Katrs gaisakuģa operators izmanto C metodi, lai aprēķinātu lidojuma $CO_2$(e).

6. Atkāpjoties no 5. punkta, 55. panta 1. punktā definētie mazie emitētāji drīkst izmantot D metodi.

7. Lai lidojumiem piemērotu CO2(e) aprēķina modeļus, gaisakuģu operatori izpilda visus tālāk minētos nosacījumus, vai nu izmantojot *NEATS* saskaņā ar III.a pielikuma 2. sadaļu, pašu un trešo personu IT rīkus, vai arī *NEATS* un šo rīku kombināciju:

a) šie rīki atbilst III.a pielikumā noteiktajām prasībām attiecībā uz emisiju aplēses moduli minētā pielikuma 3., 4. un 5. sadaļā;

b) ja ir vajadzīgi III.a pielikumā definētie uzlabotie laikapstākļu dati, šie rīki izmanto to pašu vienoto atsauces skaitliskās laikapstākļu prognozēšanas (*NWP*) modeli un laikapstākļu datus, ko nodrošina *NEATS*;

c) šie rīki verifikācijas vajadzībām dod un atvieglo piekļuvi monitorētajiem datiem saskaņā ar III.a pielikuma 4. sadaļu;

d) šie rīki nodrošina, ka monitorētie dati tiek droši uzglabāti vismaz divus gadus ar dublēšanas un atgūšanas funkcijām;

e) šie rīki atbilst 75. panta 1. punktā noteiktajiem principiem.

8. Ja gaisakuģa operators plāno izmantot 7. punktā minētos rīkus, kas nav degvielas patēriņa modulis, gaisakuģa operators vispirms Komisijai iesniedz rīku tehniskās specifikācijas. Komisija rīku specifikācijas novērtē un, ja šie rīki atbilst šīs regulas prasībām, rīkus apstiprina. Pēc apstiprināšanas gaisakuģa operators monitoringa plānā sīkāk apraksta rīku tehniskās specifikācijas un darbplūsmu.

*56.b pants*

**Datu monitorings**

1. Gaisakuģa operators monitorē III.a pielikuma 4. sadaļā minētos datus.

2. Šā panta 1. punktā minētos monitorējamos datus iegūst gaisakuģa operators, arī no gaisakuģa lidojuma datu reģistratoriem, ja tādi pieejami.

3. Atkāpjoties no 2. punkta, gaisakuģa operators var izvēlēties daļas vai visu datu monitoringā paļauties uz šādiem avotiem:

a) neatkarīgi trešo personu avoti, piemēram, Eirokontrole,

b) III.a pielikuma 2. sadaļā aprakstītā *NEATS*.

4. Ja trūkst datu un gaisakuģa operators ir pierādījis, ka nespēj minētos datus izgūt, izmantojot *NEATS* vai citas metodes, gaisakuģa operators izmanto noklusējuma vērtības, kā noteikts III.a pielikuma 5. sadaļā un III.b pielikumā.

5. Gaisakuģu operatori verificētājam nodrošina piekļuvi visiem verifikācijai nepieciešamajiem datiem, arī konfidenciāliem datiem. Pēc gaisakuģa operatora pieprasījuma kompetentā iestāde gaisakuģa operatora sniegto informāciju uzskata par konfidenciālu.

6. Ja *NEATS* nepieejamības dēļ to nav iespējams izmantot, gaisakuģa operators katram lidojumam monitorē vismaz lidojuma informāciju un gaisakuģa parametrus. Šādā gadījumā lidojuma $CO_2$(e) aprēķinu gaisakuģa operators veic vēlākā posmā, vēlākais, pēc tam, kad Komisija *NEATS* ir darījusi pieejamu.

7. Ja vienotu atsauces *NWP* modeli nav iespējams izmantot tāpēc, ka tas nav pieejams *NEATS*, gaisakuģa operators, atkāpjoties no 56.a panta 5. punkta, izmanto D metodi. Tiklīdz vienotais atsauces *NWP* modelis ir pieejams, gaisakuģa operators izmanto atbilstošo metodi saskaņā ar 56.a panta 5. un 6. punktu.

8. *NEATS* vajadzības gadījumā atjaunina.";

36) regulas 58. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Operators vai gaisakuģa operators izstrādā, dokumentē, ievieš un uztur rakstiskas procedūras attiecībā uz datu plūsmas darbībām, lai veiktu monitoringu par siltumnīcefekta gāzu emisijām un aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme, un ziņotu par tām, un nodrošina, ka gada emisiju ziņojumā, kas izriet no datu plūsmas darbībām, nav nepareizu apgalvojumu un tas atbilst monitoringa plānam, minētajām rakstveida procedūrām un šai regulai.";

b) panta 2. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) katrs solis datu plūsmā no primārajiem datiem līdz gada emisijām un aviācijas ietekmei, kas nav $CO_2$ ietekme, tā, lai tiktu atspoguļota datu plūsmas darbību secība un savstarpējā mijiedarbība, arī piemērotās relevantās formulas un datu agregēšanas soļi;";

37) regulas 66. pantu groza šādi:

a) nosaukumu aizstāj ar šādu:

**"Rīkošanās datu iztrūkumu gadījumā emisiju ziņošanā";**

b) panta 2. punkta pēdējo daļu aizstāj ar šādu:

"Ja pirmajās divās daļās minētie lidojumi, kam ir datu iztrūkumi, pārsniedz 5 % no gadā ziņotajiem starptautiskajiem lidojumiem, gaisakuģa operators par to bez liekas kavēšanās informē kompetento iestādi un veic labojošus pasākumus, lai uzlabotu monitoringa metodiku.";

38) regulas 68. pantam pievieno šādu 5. un 6. punktu:

"5. Gaisakuģa operators saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem, kā minēts 1. punktā, kompetentajai iestādei iesniedz atsevišķu ziņojumu, ko pievieno gada emisiju ziņojumam un kas aptver ikgadējo aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme.

6. Šā panta 5. punktā minētais atsevišķais ziņojums ietver vismaz X pielikuma 2.a sadaļā uzskaitīto informāciju.";

39) regulas 69. panta 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"1. Katrs operators regulāri pārbauda, vai piemēroto monitoringa metodiku nevar uzlabot.";

40) regulas 70. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"1. Kompetentā iestāde veic konservatīvas aplēses par iekārtas vai gaisakuģa operatora emisijām un attiecīgā gadījumā par gaisakuģa operatora aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme, jebkurā no šādām situācijām:";

b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Ja verificētājs verifikācijas ziņojumā saskaņā ar Īstenošanas regulu (ES) 2018/2067 ir norādījis uz nebūtiskiem nepatiesiem apgalvojumiem, ko operators vai gaisakuģa operators pirms verifikācijas ziņojuma izdošanas nav izlabojis, kompetentā iestāde šos nepatiesos apgalvojumus novērtē un vajadzības gadījumā veic konservatīvas aplēses par iekārtas vai gaisakuģa operatora emisijām vai attiecīgā gadījumā aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme. Kompetentā iestāde informē operatoru vai gaisakuģa operatoru par to, vai un kādi labojumi ir nepieciešami emisiju gada ziņojumā. Operators vai gaisakuģa operators šo informāciju nodod verificētāja rīcībā.";

41) regulas 72. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Siltumnīcefekta gāzu $CO_2$, $N_2O$ un *PFC* kopējās gada emisijas, kā arī aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme, ziņo atsevišķi, izsakot noapaļotās $CO_2$ tonnās vai tonnās $CO_2$(e). Iekārtas kopējās gada emisijas aprēķina kā noapaļoto $CO_2$, $N_2O$ un *PFC* vērtību summu.";

42) regulas 75.d panta 3. punktu groza šādi:

a) otrajā daļā terminu "biomasa" aizstāj ar terminu "nulles faktora degvielas";

b) trešo daļu aizstāj ar šādu:

"Ja operatoram ir pieejama relevantā informācija par sadedzināmo nulles faktora degvielu ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijiem, šā punkta vajadzībām piemēro 38. panta 5. punktu un 39.a panta 3. punktu.";

43) regulas 75.e pantu groza šādi:

a) panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

a) "A kategorijas subjekts, ja 2027.–2030. gadā vidējās verificētās gada emisijas divos gados pirms pārskata perioda, pirms piemērots tvēruma koeficients, ir vienādas ar vai mazākas par 50 000 tonnām $CO_2$(e), neskaitot nulles faktora degvielu izcelsmes $CO_2$;

b) B kategorijas subjekts, ja 2027.–2030. gadā vidējās verificētās gada emisijas divos gados pirms pārskata perioda, pirms piemērots tvēruma koeficients, ir lielākas par 50 000 tonnām $CO_2$(e), neskaitot nulles faktora degvielu izcelsmes $CO_2$.";

b) panta 3. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) *de minimis* degvielas/kurināmā plūsmas, ja regulētā subjekta izraudzītās degvielas/kurināmā plūsmas kopā emitē mazāk par 1 000 tonnām fosilā $CO_2$ gadā, pirms piemērots tvēruma koeficients;";

c) panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

"4. Ja vidējās verificētās gada emisijas, pēc kurām nosaka regulētā subjekta kategoriju, kā minēts 2. punktā, nav pieejamas vai vairs nav reprezentatīvas 2. punkta vajadzībām, regulētais subjekts, lai noteiktu savu kategoriju, izmanto gada vidējo emisiju konservatīvu aplēsi, kas aprēķināta pirms tvēruma koeficienta piemērošanas, neskaitot nulles faktora degvielu/kurināmā izcelsmes $CO_2$.";

d) iekļauj šādu 4.a punktu:

"4.a Atkāpjoties no 2., 3. un 4. punkta, pirms 2027. gada kompetentā iestāde var atļaut regulētajam subjektam klasificēt pašam sevi un katru degvielas/kurināmā plūsmu, balstoties uz emisijām, kas aprēķinātas pēc tvēruma koeficienta piemērošanas, neskaitot nulles faktora degvielu izcelsmes $CO_2$, ar nosacījumu, ka regulētais subjekts kompetentajai iestādei var pārliecinoši pierādīt, ka klasifikācijai piemērotais tvēruma koeficients turpmākajos gados joprojām būs reprezentatīvs.";

e) panta 5. punktu svītro;

44) regulas 4. apakšsadaļas nosaukumu aizstāj ar šādu:

**"Rīcība ar biomasu, sintētiskajām mazoglekļa degvielām, RFNBO un RCF"**;

45) regulas 75.m pantu groza šādi:

a) nosaukumu un 1. punkta ievadteikumu aizstāj ar šādu nosaukumu un ievadteikumu:

"*75.m pants*

**Biomasu, sintētiskās mazoglekļa degvielas, *RFNBO* un *RCF* saturošu degvielu/kurināmā plūsmu nodošana patēriņam**

1. Piemēro 38. pantu, 39. panta 1., 3. un 4. punktu un 39.a pantu. Šim nolūkam";

b) panta 3. punktā terminu "biomasas frakcija" aizstāj ar terminu "nulles faktora oglekļa frakcija";

46) regulas 75.n pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Kompetentā iestāde regulēto subjektu var uzskatīt par regulētu subjektu ar zemu emisiju līmeni, ja tas atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:

a) 2027.–2030. gadā vidējās verificētās gada emisijas divos gados pirms pārskata perioda, pirms piemērots tvēruma koeficients, bijušas mazākas par 1 000 tonnām $CO_2$ gadā, neskaitot nulles faktora degvielu izcelsmes $CO_2$;

b) no 2031. gada šā regulētā subjekta vidējās gada emisijas, kas paziņotas verificētajos emisiju ziņojumos tirdzniecības periodā tieši pirms pašreizējā tirdzniecības perioda un kas aprēķinātas pirms tvēruma koeficienta piemērošanas, bijušas mazākas par 1 000 tonnām $CO_2$ gadā, neskaitot nulles faktora degvielu izcelsmes $CO_2$;

c) ja a) apakšpunktā minētas vidējās gada emisijas nav pieejamas vai vairs nav reprezentatīvas a) apakšpunkta vajadzībām, bet minētā regulētā subjekta gada emisijas nākamajos piecos gados, kas aprēķinātas pirms tvēruma koeficienta piemērošanas, pēc konservatīvas aplēses metodes būs mazākas par 1 000 tonnām $CO_2$(e) gadā, neskaitot nulles faktora degvielu izcelsmes $CO_2$.";

b) pantā iekļauj šādu 1.a punktu:

"1.a Atkāpjoties no 1. punkta, pirms 2027. gada kompetentā iestāde var regulēto subjektu uzskatīt par regulēto subjektu ar zemu emisiju līmeni, balstoties uz emisijām, kas aprēķinātas pēc tvēruma koeficienta piemērošanas, neskaitot nulles faktora degvielu izcelsmes $CO_2$, ar nosacījumu, ka regulētais subjekts kompetentajai iestādei var pārliecinoši pierādīt, ka klasifikācijai piemērotais tvēruma koeficients turpmākajos gados joprojām būs reprezentatīvs.";

47) regulas I pielikumu groza šādi:

a) pielikuma 1. sadaļu groza šādi:

i) sadaļas 4) punkta g) apakšpunktā terminu "biomasa" aizstāj ar terminu "nulles faktora degvielas";

ii) sadaļas 7) punkta f) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"f) attiecīgā gadījumā – apraksts par konservatīvo aplēses metodi, ko izmanto, lai saskaņā ar 48., 49. vai 49.a pantu noteiktu iedabiskā vai pārvietotā $CO_2$ nulles faktora frakciju un nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakciju;";

iii) sadaļas 8) punktu aizstāj ar šādu:

"8) Detalizēts monitoringa metodikas apraksts, ja $CO_2$ ir ķīmiski piesaistīts saskaņā ar 49.a pantu; attiecīgā gadījumā to apraksta kā piemērotās rakstiskās procedūras, kas ietver šādus elementus:

a) procedūras, ar kuru palīdzību nosaka, vai produkts, kurā $CO_2$ ir pastāvīgi ķīmiski saistīts saskaņā ar šīs regulas 49.a panta 1. punktu, atbilst prasībām, kas noteiktas deleģētajā regulā saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 12. panta 3.b punktu, un šo produktu izmantošanas veidi;

b) tās aprēķina metodikas apraksts, ar ko nosaka pastāvīgi ķīmiski saistītos $CO_2$ daudzumus saskaņā ar 49.a panta 2. punktu."

iv) ii) pievieno šādu 9) un 9a) punktu:

"9) Attiecīgā gadījumā – tās procedūras apraksts, ko izmanto, lai novērtētu, vai nulles faktora avota plūsmas atbilst 38. panta 5. punktam vai 39.a panta 3. vai 4. punktam.";

"9.a) Attiecīgā gadījumā – tās procedūras apraksts, ko izmanto, lai noteiktu nulles faktora biogāzes daudzumus, balstoties uz iegādes pavaddokumentiem saskaņā ar 39. panta 4. punktu, vai nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* daudzumus saskaņā ar 39.a panta 5. punktu.";

b) pielikuma 2. sadaļu groza šādi:

i) 1. punktu groza šādi:

— sadaļas punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) to procedūru, sistēmu un pienākumu apraksts, ko izmanto, lai atjauninātu emisijas avotu saraksta pilnīgumu monitoringa gadā ar mērķi nodrošināt pilnīgu monitoringu un ziņošanu par gaisakuģa operatora īpašumā esošo un nomāto gaisakuģu emisijām un aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme;";

— punkta k), l) un m) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

"k) apstiprinājums, ja gaisakuģa operators plāno izmantot kādu no šīs regulas 55. panta 2. punktā minētajiem rīkiem, un apstiprinājums, vai gaisakuģa operators plāno izmantot vienkāršošanu saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 28.a panta 4. punktu;

l) attiecīgā gadījumā – tās procedūras apraksts, ko izmanto, lai novērtētu, vai nulles faktora biodegviela, *RFNBO*, *RCF* vai sintētiskā mazoglekļa degviela atbilst šīs regulas 54.c pantam;

m) attiecīgā gadījumā – tās procedūras apraksts, ko izmanto, lai noteiktu alternatīvo aviācijas degvielu daudzumus saskaņā ar 53. panta 1. punktu un nodrošinātu, ka paziņotās bezpiejaukuma degvielas atbilst šīs regulas 53.a pantā izklāstītajiem nosacījumiem;";

— punkta o) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"o) attiecīgā gadījumā – tās procedūras apraksts, ko izmanto, lai noteiktu atbilstīgo aviācijas degvielu daudzumus saskaņā ar 54.a panta 3. punktu un nodrošinātu, ka paziņotās degvielas atbilst šīs regulas 54.a panta 4. punktā un 54.a panta 5. punktā izklāstītajiem nosacījumiem;";

— pievieno šādu p) un q) apakšpunktu:

"p) apstiprinājums, vai gaisakuģa operators veic 56.a panta 1. punktā minētos lidojumus;

q) apstiprinājums, vai gaisakuģa operators plāno izmantot tikai *NEATS*, lai noteiktu aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme, vai attiecībā uz visiem vai daļu monitorēto datu plāno izmantot savus vai trešās personas IT rīkus, kā aprakstīts 56.a panta 7. punktā.";

ii) 2. punkta ievadteikumu aizstāj ar šādu:

"2. Emisiju monitoringa vajadzībām gaisakuģu operatori, kas nav mazie emitētāji saskaņā ar 55. panta 1. punktu vai kas neplāno izmantot mazo emitētāju rīku saskaņā ar 55. panta 2. punktu, monitoringa plānā iekļauj šādu informāciju:";

iii) pievieno šādu 3. punktu:

"3. Lai monitorētu aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme, monitoringa plānā gaisakuģu operatoriem, kuri neizmanto tikai *NEATS*, lai noteiktu aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme, attiecīgā gadījumā iekļauj šādu informāciju:

a) apraksts par degvielas patēriņa un emisiju aplēses moduli, $CO_2$(e) aprēķināšanas modeli un saistītajiem IT rīkiem, ko gaisakuģu operatori plāno izmantot;

b) to datu monitoringa procesa apraksts un plūsmas diagramma, kas attiecas uz $CO_2$(e) aprēķina modeli, kas aprakstīts šīs regulas III.a pielikuma 4. sadaļā;

c) tās rakstiskās procedūras apraksts, ar kuras palīdzību nodrošina, ka $CO_2$(e) aprēķina modeļiem saskaņā ar šīs regulas III.a pielikumu par ievaddatiem izmanto piemērotus datus un ka katram lidojumam tiek ņemta vērā visu to aģentu klimatiskā ietekme, kas nav $CO_2$ aģenti;

d) tās rakstiskās procedūras apraksts, ar kuras palīdzību apzina un novērtē datu iztrūkumus un piemēro noklusējuma vērtības, kas aprakstītas šīs regulas III.a pielikuma 5. sadaļā un III.b pielikumā un ko izmanto, lai novērstu datu iztrūkumus.";

c) pielikuma 4. sadaļas 3. punktu aizstāj ar šādu:

"3. Attiecīgā gadījumā – tās procedūras apraksts, ko izmanto, lai novērtētu, vai nulles faktora degvielas/kurināmā plūsmas atbilst šīs regulas 38. panta 5. punktam vai 39.a panta 3. vai 4. punktam un attiecīgā gadījumā 75.m panta 2. punktam.";

48) regulas II pielikumu groza šādi:

a) pielikuma 1. sadaļu groza šādi:

i) sadaļas 2. punktu aizstāj ar šādu:

"Ja 1. tabulā nav iekļautas darbības, kas uzskaitītas Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā, un nepiemēro šīs regulas 25. pantā noteikto masas bilanci, operators izmanto pakāpes, kas uzskaitītas 1. tabulā iedaļā "Kurināmā sadedzināšana un kurināmā izmantošana par procesa ielaidi".";

ii) 1. tabulu groza šādi:

— vienpadsmitajā rindā virsrakstu "**Minerāleļļas rafinēšana**" aizstāj ar šādu:

"**Naftas rafinēšana**";

— piecdesmit pirmajā rindā virsrakstu "**Primārā alumīnija ražošana**" aizstāj ar šādu:

"**Primārā alumīnija vai alumīnija oksīda ražošana**";

— tabulas beigās pievieno šādu rindu:

| "**$CO_2$ uztveršana, pārvietošana un ģeoloģiskā uzglabāšana vietā, kas saņēmusi atļauju saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK** | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Pārvietotā $CO_2$ masas bilance | $CO_2$, kas pārvietots iekšup iekārtā, transportēšanas infrastruktūrā vai uzglabāšanas vietā vai ārup no iekārtas, transportēšanas infrastruktūras vai uzglabāšanas vietas, novadītās, noplūžu vai fugitīvās emisijas [t] | ± 7,5 % | ± 5 % | ± 2,5 % | ± 1,5 % |
| $CO_2$ novadīšana, noplūdes un fugitīvās emisijas | Novadītais $CO_2$ vai $CO_2$ no noplūdēm vai fugitīvajām emisijām [t] | ±17,5 % | ± 12,5 % | ± 7,5 %" | |

b) pielikuma 2.1. sadaļas pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"Ja jaukta sastāva degvielai vai materiālam nosaka biomasas frakciju, *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju, definētās pakāpes attiecas uz provizorisko emisijas faktoru. Fosilajām degvielām/kurināmajam un materiāliem pakāpes attiecas uz emisijas faktoru.";

c) pielikuma 2.4. sadaļu aizstāj ar šādu:

"2.4. **Pakāpes biomasas frakcijai**

**1. pakāpe:** operators piemēro piemērojamo vērtību, ko publicējusi kompetentā iestāde vai Komisija, vai vērtības saskaņā ar 31. panta 1. punktu.

**2. pakāpe:** operators piemēro aplēses metodi, kas apstiprināta saskaņā ar 39. panta 2. punkta otro daļu.

**3.a pakāpe:** operators piemēro analīzes saskaņā ar 39. panta 2. punkta pirmo daļu un saskaņā ar 32.–35. pantu.

**3.b pakāpe:** attiecībā uz degvielu/kurināmo, kas radies ražošanas procesā ar definētām un izsekojamām ielaides plūsmām, operators šo aplēsi var balstīt uz procesā ievadītā un no tā izvadītā fosilā un biomasas oglekļa materiālu bilanci, piemēram, masas bilances sistēmu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 30. panta 1. punktu.

Ja operators saskaņā ar šīs regulas 39. panta 1. punktu pieņem, ka fosilā frakcija ir 100 %, biomasas frakcijai pakāpe netiek piešķirta.";

d) iekļauj šādu 2.5. sadaļu:

"2.5. **Pakāpes *RFNBO* vai *RCF* frakcijai vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcijai**

**1. pakāpe:** Operators *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju nosaka, balstoties uz masas bilances sistēmu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 30. panta 1. punktu.

Ja operators saskaņā ar šīs regulas 39.a panta 1. punktu pieņem, ka fosilā frakcija ir 100 %, *RFNBO* vai *RCF* frakcijai vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcijai pakāpe netiek piešķirta.";

e) pielikuma 3.1. sadaļu groza šādi:

i) trešo daļu aizstāj ar šādu:

"Ja jaukta sastāva degvielai vai materiālam nosaka biomasas frakciju, *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju, definētās pakāpes attiecas uz kopējo oglekļa saturu. Oglekļa biomasas frakciju nosaka, izmantojot šā pielikuma 2.4. sadaļā definētās pakāpes. Oglekļa *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju nosaka, izmantojot šā pielikuma 2.5. sadaļā definētās pakāpes.";

ii) apakšiedaļā ar virsrakstu "2.b pakāpe" pirmo teikumu aizstāj ar šādu:

"2.b pakāpe: operators oglekļa saturu atvasina no degvielas/kurināmā emisijas faktoriem, balstoties uz vienu no turpmāk noteiktajiem aizstājrādītājiem, kombinējot tos ar empīrisku korelāciju, ko nosaka vismaz vienu reizi gadā saskaņā ar šīs regulas 32.–35. pantu:";

f) pievieno šādu 3.4. sadaļu:

"3.4. **Pakāpes *RFNBO* vai *RCF* frakcijai vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcijai**

Izmanto šā pielikuma 2.5. sadaļā definētās pakāpes.";

g) g) pielikuma 4. sadaļā pirms 4.1. sadaļas iekļauj šādu daļu:

"Atkāpjoties no šīs sadaļas un tālāko apakšsadaļu noteikumiem, operatori procesa emisijas no materiāliem var novērtēt kā nulli ar nosacījumu, ka šie materiāli atbilst visiem šādiem nosacījumiem:

i) tie neatbilst *RFNBO*, *RCF* vai sintētisko mazoglekļa degvielu definīcijām,

ii) ir ražoti citā iekārtā, uz kuru attiecas Direktīva 2003/87/EK,

iii) šo materiālu saražošanai ķīmiski piesaistīts $CO_2$,

iv) iekārta, kas emitēja $CO_2$ saskaņā ar iii) punktu, šo $CO_2$ iekļāvusi savā gada emisiju ziņojumā,

v) tie neatbilst tāda produkta specifikācijai, kas uzskaitīts saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 12. panta 3.b punktu pieņemtajā deleģētajā regulā.";

h) pievieno šādu 4.7. sadaļu:

"4.7. **Pakāpes *RFNBO* vai *RCF* frakcijai vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcijai**

Izmanto šā pielikuma 2.5. sadaļā definētās pakāpes.";

49) regulas II.a pielikumu groza šādi:

a) pielikuma 2.1. sadaļā pēc pirmās daļas pievieno šādu daļu:

"Ja jaukta sastāva degvielai vai materiālam nosaka *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju, definētās pakāpes attiecas uz provizorisko emisijas faktoru.";

b) iekļauj šādu 2.3.a sadaļu:

"2.3.a **Pakāpes *RFNBO* vai *RCF* frakcijai vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcijai**

1. pakāpe: operators *RFNBO* vai *RCF* frakciju vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakciju nosaka, balstoties uz masas bilances sistēmu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 30. panta 1. punktu.

Ja operators saskaņā ar šīs regulas 39.a panta 1. punktu pieņem, ka fosilā frakcija ir 100 %, *RFNBO* vai *RCF* frakcijai vai sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcijai pakāpe netiek piešķirta.";

50) regulas III pielikuma nosaukumu aizstāj ar šādu:

**"Monitoringa metodikas emisijām no aviācijas (53. pants)";**

51) iekļauj šādu III.a un III.b pielikumu:

*"III.a PIELIKUMS*

**Monitoringa metodikas aviācijas ietekmei, kas nav $CO_2$ ietekme (56.a pants)**

1. DEFINĪCIJAS, KURAS ATTIECAS UZ AVIĀCIJAS IETEKMI, KAS NAV $CO_2$ IETEKME:

1) "lidojuma informācija" ļauj nesajaucami identificēt konkrētu lidojumu un ir vismaz šīs regulas 51. pantā minētais izsaukuma signāls, lidojuma izlidošanas un ielidošanas diena un laiks pēc universālā koordinētā laika (*UTC*), konkrētam *ICAO* kodi un/vai Starptautiskās Gaisa transporta asociācijas (IATA) sākuma un galamērķa lidostu kodi;

2. "lidojuma fāzes informācija" ir datu dalījums (piemēram, gaisakuģa 4D pozīcija, degvielas plūsma) pēc operacionālajām lidojuma fāzēm (pacelšanās, augstuma uzņemšana, kreisēšana utt.);

3) "operacionālais lidojuma režīmu diapazons" ir augstuma, gaisakuģa ātruma un noslogojuma koeficienta robežas katrai lidojuma fāzei;

4) "patiesais gaisa ātrums" ir gaisakuģa ātrums metros sekundē (m/s) attiecībā pret gaisa masu, caur kuru tas lido;

5) "gaisakuģa 4D pozīcija" ir gaisakuģa četrdimensiju pozīcija, ko nosaka pēc tā ģeogrāfiskā platuma decimālgrādos, ģeogrāfiskā garuma decimālgrādos un augstuma barometriskajā augstumā jebkurā konkrētā brīdī starp lidojuma sākumu un beigām;

6) "laika zīmogs" ir datu momentuzņēmums (piemēram, gaisakuģa 4D pozīcija, degvielas plūsma), kas atbilst jebkuram konkrētam laika brīdim sekundēs lidojuma laikā un kas jāņem vērā kopā ar laika intervālu;

7) "laika intervāls" ir laiks sekundēs starp diviem laika zīmogiem lidojuma laikā; tas nepārsniedz 60 sekundes;

8) "jaunākais lidojuma plāns" ir jaunākais pieejamais lidojuma plāns, ko pirms lidojuma veikšanas attiecīgajam lidojumam apstiprinājis relevantais aeronavigācijas dienests. Jaunākais lidojuma plāns var būt Eirokontroles *RTFM* modelis (*Regulated Tactical Flight Model*) vai Eirokontroles *FTFM* modelis (*Filed Tactical Flight Model*), vai datu precizitātes ziņā līdzvērtīgs modelis;

9) "nolidotā lidojuma trajektorija" ir gaisakuģa ievērotā trajektorija no tā sākumpunkta (izlidošanas) līdz galamērķim (ielidošanai); to veido visi lidojuma laikā reģistrētie laika zīmogi. Lidojuma trajektoriju var iegūt no lidojuma datu reģistratora vai trešās personas. Ja iespējams, tās precizitātei vajadzētu būt līdzvērtīgai Eirokontroles *CTFM* modelim (*Current Tactical Flight Model*);

10) "lidojuma datu reģistrators" ir specializēta elektroniska ierīce, kas gaisakuģī uzstādīta, lai lidojuma operāciju laikā reģistrētu dažādus parametrus un notikumus. Šie parametri var ietvert, piemēram, lidojuma vadības ievaddatus, gaisakuģa veiktspējas informāciju, dzinēja datus, navigācijas informāciju;

11) "trīsdimensionālie radiatīvie mainīgie lielumi" ir dažādi mainīgie lielumi, piemēram, radiatīvās plūsmas blīvums, radiatīvās sildīšanas rādītāji, kas apraksta, kā starojums variē telpā, arī Zemes virsmā un atmosfērā, un kā tas laika gaitā mainās;

12) "spiediens" ir spēks paskālos (Pa), ar ko atmosfērā iedarbojas gaisa svars virs konkrēta punkta, kurā gaisakuģis atrodas jebkurā konkrētā brīdī lidojuma laikā, ņemot vērā trīsdimensionālos radiatīvos mainīgos lielumus;

13) "apkārtējās vides temperatūra" ir gaisa temperatūra kelvinos (K) ap gaisakuģi jebkurā konkrētā brīdī lidojuma laikā; to norāda trīsdimensionālajiem radiatīvajiem mainīgajiem lielumiem;

14) “īpatnējais mitrums” ir ūdens tvaika attiecība pret tās kopējās gaisa masas kilogramu (kg/kg), kas aptver gaisakuģi jebkurā konkrētā brīdī lidojuma laikā; to norāda trīsdimensionālajiem radiatīvajiem mainīgajiem lielumiem;

15) “starptautiskā standartatmosfēra vai SSA” ir standarts, ar kuru salīdzina faktisko atmosfēru jebkurā punktā un laikā, balstoties uz konkrētajām spiediena, blīvuma un temperatūras vērtībām vidējā jūras līmenī, un, pieaugot augstumam, katra no tām samazinās;

16) “laikapstākļu pamatdati” ir informācijas kategorija, kurā par katru lidojumu grupētas vismaz spiediena, apkārtējās vides temperatūras un īpatnējā mitruma vērtības; to izmanto degvielas patēriņa un emisiju aplēses moduļos. Šajā gadījumā minētās vērtības var aplēst, kā minimums, ar standartizētu augstumatkarīgu korekciju un/vai balstīt uz trešo personu pēcoperacionāliem novērojumiem;

17) “relatīvais mitrums attiecībā pret ledu” ir ūdens tvaika koncentrācija gaisā procentos salīdzinājumā ar tā koncentrāciju ledus piesātinājuma punktā;

18) “austrumu un ziemeļu virziena vējš” ir horizontālais ātrums, ar kādu gaiss kustas virzienā uz austrumiem vai ziemeļiem, metros sekundē jebkurā konkrētā brīdī lidojuma laikā; to norāda trīsdimensionālajiem radiatīvajiem mainīgajiem lielumiem;

19) “vertikālais ātrums” ir gaisa kustības ātrums virzienā uz augšu vai uz leju (Pa/s), kur negatīvas vertikālā ātruma vērtības norāda uz augšupvērstu kustību. Jāaprēķina, piemēram, advekcija un vēja novirze;

20) “īpatnējais ledus daļiņu saturs mākoņos” ir mākoņu sastāvā esošo ledus daļiņu masa uz kilogramu kopējās mitra gaisa masas (kg/kg), kas aptver gaisakuģi jebkurā konkrētā brīdī lidojuma laikā; to norāda trīsdimensionālajiem radiatīvajiem mainīgajiem lielumiem;

21) “ģeopotenciāls” ir kvadrātmetros uz kvadrātsekundi ($m^2/s^2$) izteikts gravitācijas lauka spēks, kas iedarbojas uz gaisakuģi dažādos augstumos jebkurā brīdī lidojuma laikā; to norāda trīsdimensionālajiem radiatīvajiem mainīgajiem lielumiem;

22) “izejošais garviļņu starojums” ir kopējais starojums ($W/m^2$), ko Zemes atmosfēras sistēma izstaro kosmosā jebkurā konkrētā brīdī lidojuma laikā; to norāda trīsdimensionālajiem radiatīvajiem mainīgajiem lielumiem;

23) “atstarotais saules starojums” ir saules gaismas daļa ($W/m^2$), ko Zemes virsma, mākoņi, aerosoli un citas atmosfēras daļiņas atstaro atpakaļ kosmosā jebkurā konkrētā brīdī lidojuma laikā; to norāda trīsdimensionālajiem radiatīvajiem mainīgajiem lielumiem;

24) “tiešais saules starojums” ir saules gaismas daļa ($W/m^2$), kas Zemes virsmu sasniedz tieši no Saules bez atmosfēras vai mākoņu izraisītas izkliedes vai atstarošanas jebkurā konkrētā brīdī lidojuma laikā; to norāda trīsdimensionālajiem radiatīvajiem mainīgajiem lielumiem;

25) “vienots atsauces skaitliskais laika prognožu modelis (*NWP*)” ir meteoroloģijā izmantota skaitļošanas sistēma, kas ietver algoritmus un matemātiskus formulējumus, kuri iestrādāti programmatūrā un paredzēti atmosfēras apstākļu simulēšanai un prognozēšanai noteiktā telpā un laikā (telpiskajā režģī). Uzlaboto laikapstākļu datu gadījumā Komisija ar *NEATS* starpniecību nodrošina vienotu atsauces *NWP* modeli;

26) “uzlabotie laikapstākļu dati” ir informācijas kategorija, kurā par katru lidojumu grupēti tādi informācijas elementi kā spiediens, apkārtējās vides temperatūra, īpatnējais mitrums, relatīvais mitrums attiecībā pret ledu, austrumu un ziemeļu virziena vējš, vertikālais ātrums, ledus daļiņu saturs mākoņos, ģeopotenciāls, izejošais garviļņu starojums, atstarotais saules starojums un tiešais saules starojums, ko izmanto kā ievaddatus no vienotā atsauces *NWP* modeļa, ko Komisija nodrošina ar *NEATS* starpniecību;

27) “dzinēja identifikators” ir gaisakuģa dzinēja unikālā identifikatora numurs, kas norādīts *ICAO* dzinēju emisiju datubāzē vai līdzvērtīgā datubāzē; tas dod iespēju nepārprotami identificēt gaisakuģī uzstādītos dzinējus, izmantojot starptautiski atzītus standartizētus sarakstus;

28) “gaisakuģa masa” ir gaisakuģa masa kilogramos pa trajektoriju; to iegūst, no pacelšanās masas atņemot jebkurā konkrētā brīdī lidojuma laikā patērēto degvielu. Ja gaisakuģa masa nav zināma, to var pieņemt aptuveni, balstoties uz pacelšanās masu vai noslogojuma koeficientu un vai nu norādīto degvielas plūsmu, vai degvielas plūsmu, kas aprēķināta gaisakuģa veiktspējas simulācijā, izmantojot degvielas patēriņa moduli;

29) “pacelšanās masa” ir gaisakuģa masa kilogramos pacelšanās ieskrējiena sākumā, ieskaitot visu un ikvienu, ko tajā brīdī pārvadā. To izmanto, lai tuvinātu gaisakuģa masu, ja gaisakuģa masa nav norādīta. Ja pacelšanās masa nav pieejama, to var tuvināt, balstoties uz noslogojuma koeficientu;

30) “maksimālā pacelšanās masa” ir gaisakuģa izgatavotāja norādītā maksimālā masa kilogramos, pie kuras gaisakuģa pilotam ir atļauts pacelties;

31) “maksimālā komerckravas masa” ir maksimālais pasažieru un saistītās bagāžas skaits, kravas masa, ieskaitot pastu un rokas bagāžu, ko gaisakuģis var pārvadāt. Maksimālās komerckravas vērtības var izgūt, izmantojot izmantoto degvielas patēriņa moduli;

32) “noslogojuma koeficients” ir pasažieru, kravas un bagāžas masa (ieskaitot arī pastu un rokas bagāžu), kas izteikts kā maksimālās komerckravas masas daļa. Noslogojuma koeficientu izmanto, lai tuvinātu pacelšanās masu, ja tā nav norādīta. Ja noslogojuma koeficients nav pieejams, izmanto konservatīvu noklusējuma vērtību saskaņā ar III.a pielikuma 5. sadaļu;

33) “degvielas plūsma” ir degvielas masa kilogramos, kas lidojuma laikā katru sekundi izplūst caur gaisakuģa degvielas sistēmu un nonāk gaisakuģa dzinējos. To var modelēt lidojuma plānošanas laikā, mērīt lidojumā vai aplēst, izmantojot degvielas patēriņa moduli;

34) “gaisakuģa dzinēja efektivitāte” ir gaisakuģa dzinēja radītās lietderīgās vilces procentuālā daļa attiecībā pret enerģiju, kas pievadīta ar degvielu;

35) “gaisakuģa veiktspēja” ir informācijas kategorija, kurā pēc visiem laika zīmogiem apkopota degvielas plūsma un gaisakuģa dzinēja efektivitāte;

36) “katra lidojuma degvielas ūdeņraža un oglekļa attiecība (H/C)” ir ūdeņraža atomu (H) skaits uz vienu oglekļa atomu (C) uz vienu lidojumā izmantotās degvielas molekulu;

37) “katra lidojuma degvielas aromātiskais saturs” ir aromātisko ogļūdeņražu procentuālais saturs vienā lidojumā izmantotajā degvielā;

38) “lidojuma degvielas īpašības” ir informācijas kategorija, kurā par katru lidojumu grupēta ūdeņraža un oglekļa attiecība, aromātiskais saturs un gaisakuģī iepildītās degvielas zemākā siltumspēja.

## 2. AR $CO_2$ NESAISTĪTAS AVIĀCIJAS IETEKMES IZSEKOŠANAS SISTĒMA (*NEATS*)

*NEATS* nodrošina Komisija gaisakuģu operatoriem, akreditētiem verificētājiem un kompetentajām iestādēm, lai atvieglotu un, ciktāl iespējams, automatizētu tādas aviācijas ietekmes monitoringu, ziņošanu un verifikāciju, kas nav $CO_2$ ietekme, nolūkā līdz minimumam samazināt administratīvo slogu.

*NEATS* ir salāgota ar šīs regulas 75. panta 1. punktā noteiktajiem principiem un katram gaisakuģa operatoram, verificētājam un kompetentajai iestādei nodrošina specializētu un drošu lietotāja saskarni.

### *Monitorings*

*NEATS* racionalizē monitoringa procesu, jo tajā tieši iekļautas pieejamās trešo personu savāktās lidojumu trajektorijas un laikapstākļu dati vai arī tā nodrošina piekļuvi šādām trajektorijām un datiem, tādējādi gaisakuģu operatoriem dodot iespēju monitorēt tikai gaisakuģa parametrus, kā arī vajadzības gadījumā degvielas īpašības, kā definēts III.a pielikuma 1. sadaļā, vai arī atkarībā no noklusējuma vērtību izmantošanas procesu padarīt pilnībā automātisku.

*NEATS* ir iekļautas šīs regulas 56.a panta 4. punktā uzskaitītās $CO_2$(e) aprēķināšanas pieejas, un tā nodrošina vienotu atsauces *NWP* modeli, ja ir vajadzīgi uzlabotie laikapstākļu dati (C metode). Tā rezultātā monitorēto datu ietvaros tiek aprēķināts lidojuma $CO_2$(e).

### *Ziņošana*

*NEATS* racionalizē šīs regulas 68. panta 5. punktā minēto ziņošanu. Šis rīks katra pārskata gada beigās automātiski ģenerē XML tabulu, kas minēta šīs regulas X pielikuma 2.a sadaļas 9. punktā, minimalizējot ar ziņošanu saistīto administratīvo slogu.

*Verifikācija*

*NEATS* racionalizē verifikāciju un kontrolpārbaudes, ko veic attiecīgi verificētājs un kompetentā iestāde. Tā dod iespēju verificēt lidojuma $CO_2$(e), vienlaikus nodrošinot konfidenciālo datu aizsargāšanu.

*Datu glabāšana*

*NEATS* dod iespēju glabāt visus datus (no gaisakuģu operatoriem un trešām personām), droši kodējot un aizsargājot konfidenciālus datus no publiskošanas, ja gaisakuģa operators, kurš šādus datus augšupielādējis *NEATS*, tos ir identificējis kā konfidenciālus.

*Pārredzamība*

*NEATS* izmanto progresīvus modeļus, ar kuru palīdzību aprēķina $CO_2$(e) aviācijas ietekmei, kas nav $CO_2$ ietekme. Gaisakuģu operatori var izstrādāt paši savus rīkus vai izmantot trešo personu rīkus, ar nosacījumu, ka tie atbilst šajā pielikumā noteiktajām prasībām.

Informāciju no *NEATS* publisko publiski pieejamā vietnē, kurā apkopoti nekonfidenciālie dati un katra lidojuma un katra gaisakuģa operatora $CO_2$(e).

3. DEGVIELAS PATĒRIŅA UN EMISIJU APLĒSES MODUĻI AVIĀCIJAS IETEKMEI, KAS NAV $CO_2$ IETEKME

*Degvielas patēriņa modulis*

Degvielas patēriņa modulis balstās uz kinētisku pieeju gaisakuģa veiktspējas modelēšanai, kas dod iespēju precīzi prognozēt gaisakuģa trajektorijas un saistīto degvielas patēriņu visā operacionālajā lidojuma režīmu diapazonā un visos lidojuma posmos. Modelis apstrādā teorētiskos pamatprincipus gaisakuģa veiktspējas parametru izskaitļošanai, arī informāciju par pretestību, cēlējspēku, svaru, vilcējspēku, degvielas patēriņu, kā arī gaisakuģa augstuma uzņemšanas, kreisēšanas un nolaišanās fāžu ātrumiem, pieņemot, ka notiek normāla gaisakuģa ekspluatācija. Turklāt gaisakuģim specifiskie koeficienti ir svarīgi ievaddati, ko izmanto, lai izskaitļotu konkrētu gaisakuģu tipu lidojuma trajektorijas plānošanu.

*Emisiju aplēses modulis*

Emisiju aplēses modulis dod iespēju izskaitļot gaisakuģu dzinēju NOx, HC un CO emisijas, izmantojot korelācijas vienādojumus bez pašizstrādātiem lidmašīnas un dzinēja veiktspējas modeļiem, kā arī bez pašizstrādāta dzinēja emisiju raksturojuma. Šis modulis piemēro izplūdes emisiju indeksus (EI) no *ICAO* dzinēja tipa sertifikācijas iepriekš noteiktos references apstākļos uz zemes un aplēš attiecīgos EI lidojuma apstākļos, pieņemot starptautiskās standartatmosfēras apstākļus, SSA temperatūras, spiediena un mitruma apstākļu atšķirībām izmantojot korekcijas koeficientus.

4. $CO_2$(E) APRĒĶINA MODEĻI AVIĀCIJAS IETEKMEI, KAS NAV $CO_2$ IETEKME

**Vispārīgie kritēriji**

$CO_2$(e) aprēķina modeļos gaisakuģa operators ņem vērā visu to aģentu klimatisko ietekmi, kas nav $CO_2$ aģenti, katram lidojumam, ieskaitot lidojuma trajektorijas (lidojuma plāna un nolidotā lidojuma trajektorijas), kā arī gaisakuģa un lidojuma degvielas īpašības. Emisijas no katra lidojuma uzskaita kā impulsa emisijas. Piemērojot $CO_2$(e) aprēķina modeļus, no lidojuma trajektorijas atkarīgo gaisakuģa emisiju datus izmanto, lai aprēķinātu šādus elementus:

a) sastāva izmaiņas,

b) radiatīvā forsējuma izmaiņas laikā, kuras izraisa sastāva izmaiņas,

c) pievirsmas temperatūras izmaiņas, ko izraisījušas no lidojuma trajektorijas atkarīgās gaisakuģa emisijas.

Lai nodrošinātu īstenošanas iespējamību visām ieinteresētajām personām, jāgādā, lai nebūtu vajadzīgi lieli administratīvie un skaitļošanas centieni. Modeļi jābūt pārredzamiem un piemērotiem operacionālajai izmantošanai.

Atkarībā no modeļa ir divu veidu prasību saraksti.

**C metode**

Laikapstākļos balstītajā pieejā, lai atsevišķu lidojumu plānošanai aprēķinātu klimatoptimizētas četrdimensiju trajektorijas, ņem vērā detalizētu visu to gaisakuģu emisiju klimatisko ietekmi konkrētā vietā un laikā, kas nav $CO_2$ emisijas, ņemot vērā aktuālo laikapstākļu informāciju. Lai varētu detalizēti uzskaitīt klimatisko ietekmi attiecībā uz pašreizējiem atmosfēras apstākļiem, modeļos eksplicīti ņem vērā dažādus gaisakuģu tipus un piedziņas veidus, kā arī degvielas īpašības. Iekļauj aplēses par atsevišķu lidojumu izplūdes grīstu veidošanos, dzīvesciklu un klimatisko ietekmi, kā arī emitētā $H_2O$ un $NO_x$ rezidences laiku un ietekmi uz atmosfēras ķīmisko sastāvu. Lai varētu nodrošināt augsta līmeņa izvades informāciju, kas varētu noderēt lidojumu ikdienas plānošanā, modeļiem jābūt skaitļošanas ziņā efektīviem.

Katrs gaisakuģa operators katrā lidojumā monitorē šādus datus:

a) lidojuma informācija,

b) lidojuma trajektorija, kas, kā minimums, definēta kā jaunākais lidojuma plāns,

c) uzlaboti laikapstākļu dati,

d) gaisakuģa parametri,

e) (pēc izvēles) informācija par gaisakuģa veiktspēju. Vēlams izmantot plānoto degvielas plūsmu, lai nodrošinātu salāgotību ar jaunākajiem pieejamajiem lidojuma plāna datiem,

f) lidojuma degvielas īpašības.

**D metode**

Atrašanās vietā balstītajā vienkāršotajā pieejā gaisakuģa operators izmanto klimatiskās reakcijas modeli vai modeļus, lai par katru lidojumu aplēstu visu ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme, balstoties uz klimatiskajiem apstākļiem. Rīkus izmanto, lai novērtētu tipisko maršrutu variantu klimatiskās priekšrocības, vienlaikus ņemot vērā vispārējās atšķirības gaisakuģu tipu, piedziņas veidu un degvielas īpašību fizikālajos parametros. $CO_2$(e), kas aprēķināts, izmantojot atrašanās vietā balstīto vienkāršoto pieeju, ilgākā laika periodā izlīdzina jebkādas lielas novirzes atsevišķos lidojumos. Šiem modeļiem būtu jānodrošina mazāki pūliņi attiecībā uz vajadzīgo datu ieguvi, skaitļošanu un apstrādi salīdzinājumā ar laikapstākļos balstītās pieejas modeļiem.

Atkāpjoties no C metodes, šīs regulas 55. panta 1. punktā definētie mazie emitētāji katrā lidojumā var monitorēt šādus datus:

a) lidojuma informācija,

b) lidojuma trajektorija, ko definē nolidotā lidojuma trajektorija,

c) laikapstākļu pamatdati,

d) gaisakuģa parametri,

e) (pēc izvēles) informācija par gaisakuģa veiktspēju lidojuma gaitā;

f) (pēc izvēles) lidojuma degvielas īpašības.

5. NOKLUSĒJUMA VĒRTĪBU IZMANTOŠANA AVIĀCIJAS IETEKMEI, KAS NAV $CO_2$ IETEKME

Ievērojot sīkākas pārbaudes, ko veiks kompetentā iestāde un Komisija, noklusējuma vērtību izmantošana vienmēr rada lielāku lidojuma $CO_2$(e) nekā tad, ja $CO_2$(e) iegūšanai izmanto monitorētos datus.

1. Lidojuma trajektorija

   a) C metodes piemērošanas vajadzībām iesniedz jaunāko lidojuma plānu. Ja nav pieejams *RTFM* vai līdzvērtīgs modelis, pēc noklusējuma izmanto *FTFM* vai līdzvērtīgu modeli. Šādā gadījumā, ja dati pa laika zīmogiem nav pieejami, lidojuma trajektoriju var aprēķināt, lineāri interpolējot izmērītos datus, kas iegūti no diviem mērījumu laikiem, kuri ir vistuvākie pirms un pēc konkrētā laika zīmoga vienā un tajā pašā lidojuma fāzē, ar nosacījumu, ka tā rezultātā attiecīgajā lidojuma fāzē, it sevišķi kreisēšanas fāzē, iegūst viendabīgu lidojuma trajektoriju.

   b) D metodes piemērošanas vajadzībām

      i) vienmēr norāda lidojuma trajektoriju. Ja nav pieejams *CTFM* vai līdzvērtīgs modelis, var izmantot *RTFM* vai *FTFM*;

ii) ja dati pa laika zīmogiem nav pieejami, tos var aprēķināt, lineāri interpolējot izmērītos datus, kas iegūti no diviem mērījumu laikiem, kuri ir vistuvākie pirms un pēc konkrētā laika zīmoga vienā un tajā pašā lidojuma fāzē, ar nosacījumu, ka tā rezultātā attiecīgajā lidojuma fāzē, it sevišķi kreisēšanas fāzē, iegūst viendabīgu lidojuma trajektoriju.

2. Gaisakuģa parametri

a) Dzinēja identifikators: ja nav norādīts dzinēja identifikators vai līdzvērtīgs identifikators, izmanto konservatīvas noklusējuma vērtības, kas katram gaisakuģa tipam noteiktas šīs regulas III.b pielikumā.

b) Gaisakuģa masa: ja nav norādīta gaisakuģa masa, gaisakuģa operators gaisakuģa masu var simulēt, izmantojot pacelšanās masu. Ja nav pieejama ne gaisakuģa masa, ne pacelšanās masa, pacelšanās masas aproksimācijai var izmantot noslogojuma koeficientu. Ja nav norādīts noslogojuma koeficients, izmanto noklusējuma vērtību 1.

3. Gaisakuģa veiktspēja

Degvielas plūsma: ja lidojuma datu reģistrators nenodrošina informāciju par degvielas plūsmu, gaisakuģa operators degvielas plūsmas noteikšanai var izmantot citus līdzekļus saskaņā ar šīs regulas III.a pielikuma 1. sadaļā sniegto degvielas plūsmas definīciju, ņemot vērā vilcējspēku, kas ir atkarīgs no gaisakuģa masas un patiesā gaisa ātruma.

4. Lidojuma degvielas īpašības

Ja nav norādītas lidojuma degvielas īpašības, pieņem augstākos *Jet A-1* degvielas limitus saskaņā ar *ASTM* standarta specifikācijām aviācijas turbīnu degvielām:

a) aromātiskais saturs: 25 tilp. %,

b) sērs: 0,3 masas %,

c) naftalīns: 3,0 tilp. %.

*III.b PIELIKUMS*

**Konservatīvas dzinēja noklusējuma indentifikatori katram gaisakuģa tipam**

| ICAO | **Pirmais unikālais identifikators** |
|---|---|
| A148 | 13ZM003 |
| A19N | 01P22PW163 |
| A20N | 01P22PW163 |
| A21N | 01P20CM132 |
| A306 | 1PW048 |
| A30B | 1GE007 |
| A310 | 1PW027 |
| A318 | 7CM049 |
| A319 | 1IA001 |
| A320 | 1IA001 |
| A321 | 3IA008 |
| A332 | 4PW067 |
| A333 | 4PW067 |
| A337 | 3RR029 |
| A338 | 04P24RR146 |
| A339 | 02P23RR141 |
| A343 | 2CM015 |
| A346 | 8RR045 |
| A358 | 01P18RR125 |
| A359 | 01P21RR125 |
| A35K | 01P21RR125 |
| A388 | 9EA001 |
| A3ST | 1GE021 |
| AN72 | 1ZM001 |
| B38M | 01P20CM138 |
| B39M | 01P20CM138 |
| B463 | 1TL003 |
| B701 | 1PW001 |
| B703 | 1PW001 |
| B721 | 1PW008 |
| B731 | 01P20CM138 |
| B732 | 1PW008 |
| B733 | 1CM007 |
| B734 | 1CM007 |
| B735 | 1CM007 |
| B736 | 3CM031 |

| | |
|---|---|
| B737 | 2CM015 |
| B738 | 2CM015 |
| B739 | 3CM034 |
| B741 | 8PW088 |
| B742 | 1RR011 |
| B743 | 1PW029 |
| B744 | 1RR010 |
| B748 | 13GE157 |
| B74S | 8PW088 |
| B752 | 1RR011 |
| B753 | 3RR034 |
| B762 | 1PW026 |
| B763 | 5GE085 |
| B764 | 5GE085 |
| B772 | 3GE060 |
| B773 | 2RR024 |
| B77L | 01P21GE217 |
| B77W | 01P21GE217 |
| B778 | 01P21GE217 |
| B779 | 01P21GE217 |
| B788 | 02P23RR138 |
| B789 | 02P23RR138 |
| B78X | 02P23RR138 |
| BCS1 | 16PW111 |
| BCS3 | 16PW111 |
| C550 | 1PW037 |
| C560 | 1PW037 |
| C650 | 1AS002 |
| C680 | 7PW077 |
| C68A | 7PW077 |
| C700 | 01P18HN013 |
| C750 | 6AL024 |
| CL30 | 11HN003 |
| CL35 | 01P14HN011 |
| CL60 | 10GE130 |
| CRJ2 | 01P05GE189 |
| CRJ7 | 01P11GE202 |
| CRJ9 | 01P08GE190 |
| CRJX | 01P08GE193 |
| E135 | 01P10AL033 |

| | |
|---|---|
| E145 | 6AL006 |
| E170 | 01P08GE197 |
| E190 | 10GE130 |
| E195 | 10GE130 |
| E290 | 04P20PW200 |
| E295 | 04P20PW201 |
| E35L | 6AL006 |
| E545 | 11HN003 |
| E550 | 01P14HN016 |
| E55P | 01P14HN016 |
| E75L | 01P08GE197 |
| E75S | 01P08GE197 |
| F100 | 1RR020 |
| F2TH | 01P07PW146 |
| F900 | 1AS001 |
| FA10 | 1AS002 |
| FA50 | 1AS002 |
| FA7X | 03P16PW192 |
| FA8X | 03P15PW193 |
| G280 | 01P11HN012 |
| GA5C | 01P22PW142 |
| GA6C | 01P22PW141 |
| GALX | 7PW077 |
| GL5T | 4BR004 |
| GL7T | 21GE185 |
| GLEX | 4BR004 |
| GLF4 | 11RR048 |
| GLF5 | 4BR004 |
| GLF6 | 4BR004 |
| H25B | 1AS001 |
| H25C | 7PW077 |
| HA4T | 01P07PW146 |
| IL62 | 1KK001 |
| IL86 | 1KK003 |
| LJ35 | 1AS001 |
| LJ45 | 1AS002 |
| LJ55 | 1AS002 |

| | |
|---|---|
| MD11 | 5GE085 |
| MD90 | 1IA001 |
| RJ85 | 1TL004 |
| SU95 | 01P11PJ004 |
| T154 | 1KK001” |

52) regulas IV pielikumu groza šādi:

a) pielikuma 2. sadaļas nosaukumu aizstāj ar šādu:

“NAFTAS RAFINĒŠANA KĀ DARBĪBA, KAS MINĒTA DIREKTĪVAS 2003/87/EK I PIELIKUMĀ”;

b) pielikuma 5. sadaļu groza šādi:

1) pielikuma 5. sadaļas nosaukumu aizstāj ar šādu:

“DZELZS UN TĒRAUDA RAŽOŠANA KĀ DARBĪBA, KAS MINĒTA DIREKTĪVAS 2003/87/EK I PIELIKUMĀ”;

2) pielikuma 5. sadaļas B punkta pirmajā daļā terminu “čuguns” aizstāj ar “dzelzs”;

c) pielikuma 6. sadaļas A punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Operators šīs sadaļas noteikumus nepiemēro dzelzs, tērauda un primārā alumīnija ražošanā radīto $CO_2$ emisiju monitoringam un ziņošanai par tām.”;

d) pielikuma 7. sadaļu groza šādi:

i) nosaukumu aizstāj ar šādu:

“$CO_2$ EMISIJAS NO PRIMĀRĀ ALUMĪNIJA VAI ALUMĪNIJA OKSĪDA RAŽOŠANAS VAI PĀRSTRĀDES KĀ DARBĪBAS, KAS MINĒTA DIREKTĪVAS 2003/87/EK I PIELIKUMĀ”;

ii) A punkta pirmo un otro daļu aizstāj ar šādām:

“Operators šīs sadaļas noteikumus piemēro to $CO_2$ emisiju monitoringam un ziņošanai, kas radušās no alumīnija oksīda ($Al_2O_3$) ražošanas, primārā alumīnija guves kausēšanai vajadzīgo elektrodu ražošanas, tostarp atsevišķajās ražotnēs, kur ražo šādus elektrodus, un no elektrolīzē patērētajiem elektrodiem.

Operators ņem vērā vismaz šādus potenciālos $CO_2$ emisiju avotus: kurināmais siltuma vai tvaika ražošanai, $Al_2O_3$ ražošana, elektrodu ražošana, $Al_2O_3$ reducēšana elektrolīzes procesā, kas ir saistīta ar elektrodu patēriņu, un nātrija karbonāta vai citu karbonātu lietošana atlikumgāzu attīrīšanai skruberī.”;

e) pielikuma 10. sadaļas A punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

“Ja dedzinātos kaļķus un kaļķakmens izcelsmes $CO_2$ izmanto attīrīšanas procesos, $CO_2$ uzskata par emitētu, ja vien $CO_2$ nav piesaistīts produktā, kas atbilst šīs regulas 49.a panta 1. punktā noteiktajiem nosacījumiem.”;

f) pielikuma 17. sadaļas B punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

“Ja $CO_2$ no amonjaka ražošanas izmanto par ievadresursu urīnvielas vai citu ķimikāliju ražošanai vai to pārvieto ārup no iekārtas lietojumam, kas nav paredzēts šīs regulas 49. panta 1. punktā, attiecīgo $CO_2$ daudzumu uzskata par emitētu no iekārtas, kas rada $CO_2$, ja vien $CO_2$ nav piesaistīts produktā, kas atbilst šīs regulas 49.a panta 1. punktā noteiktajiem nosacījumiem.”;

g) pielikuma 20. sadaļu groza šādi:

i) A punkta b) un c) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

"b) izejmateriāli, arī novadītā gāze no kaļķakmens kalcinēšanas,

c) atlikumgāzes no mazgāšanas vai filtrēšanas posmiem pēc karbonizācijas.";

ii) B punktu aizstāj ar šādu:

"B. **Īpaši monitoringa noteikumi**

Emisijas no sadegšanas procesiem, arī dūmgāzu skrubēšanas, monitorē saskaņā ar šā pielikuma 1. sadaļu. Procesa emisijas no izejmateriālu maisījuma sastāvdaļām un piedevām monitorē saskaņā ar šīs regulas II pielikuma 4. sadaļu.

Starpposma $CO_2$ nātrija karbonāta ražošanai uzskata par emitētu no iekārtas, kas $CO_2$ radījusi, ja vien $CO_2$ nav piesaistīts produktā, kas atbilst šīs regulas 49.a panta 1. punktā noteiktajiem nosacījumiem.";

h) pielikuma 21. sadaļu groza šādi:

i) A punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"$CO_2$ uztveršanu veic tam īpaši paredzētā iekārtā, kas saņem pārvietoto $CO_2$ no vienas vai vairākām citām iekārtām, vai tajā pašā iekārtā, kurā saskaņā ar to pašu siltumnīcefekta gāzu emisiju atļauju veic darbības, kas rada $CO_2$ emisijas, kuras iekārta uztver. Visas iekārtas daļas, kas saistītas ar $CO_2$ uztveršanu un pārvietošanu uz $CO_2$ transportēšanas infrastruktūru vai $CO_2$ siltumnīcefekta gāzu emisiju ģeoloģiskās uzglabāšanas vietu, arī jebkuri funkcionāli saistīti palīgkompleksi, piemēram, $CO_2$ pagaidu glabātavas, būsterstacijas, sašķidrināšanas stacijas, gazifikācijas stacijas, attīrīšanas stacijas vai sildītāji, iekļauj siltumnīcefekta gāzu emisiju atļaujā un ņem vērā saistītajā monitoringa plānā. Ja iekārta veic citas darbības, kas paredzētas Direktīvā 2003/87/EK, minēto darbību emisijas monitorē saskaņā ar citām relevantajām šā pielikuma sadaļām.";

ii) B punktu aizstāj ar šādu:

"B. **Pārvietoto un emitēto $CO_2$ daudzumu kvantificēšana**

B.1. *Kvantificēšana iekārtas līmenī*

Katrs operators aprēķina emisijas, ņemot vērā potenciālās $CO_2$ emisijas no visiem emisijām relevantajiem procesiem iekārtā, kā arī uztvertā un uz $CO_2$ infrastruktūru pārvietotā $CO_2$ daudzumu; aprēķinam izmanto šādu formulu:

$$E_{\text{uztveršanas iekārta}} = T_{\text{ielaide}} + E_{\text{bez uztveršanas}} - T_{\text{uzglabāšanai}},$$

kur

$E_{\text{uztveršanas iekārta}}$ = kopējās siltumnīcefekta gāzu emisijas uztveršanas iekārtā;

$T_{\text{ielaide}}$ = $CO_2$ daudzums, kas pārvietots uz uztveršanas iekārtu; nosaka, vai nu balstoties uz vienu vai vairākām avota plūsmām, kā paredz masas bilances metodika saskaņā ar 25. pantu, vai balstoties uz mērījumos balstītu metodiku saskaņā ar šīs regulas 40.–46. pantu un 49. pantu;

$E_{\text{bez uztveršanas}}$ = iekārtas emisijas, pieņemot, ka $CO_2$ netika uztverts, t. i., emisiju summa no visām citām darbībām iekārtā, ko monitorē saskaņā ar relevantajām šīs regulas IV pielikuma sadaļām, arī B metodi IV pielikuma 22. sadaļā attiecībā uz jebkādiem funkcionāli saistītiem palīgkompleksiem;

$T_{uzglabāšanai}$ = $CO_2$ daudzums, kas pārvietots uz $CO_2$ transportēšanas infrastruktūru vai uzglabāšanas vietu; nosaka, vai nu balstoties uz vienu vai vairākām avota plūsmām, kā paredz masas bilances metodika saskaņā ar 25. pantu, vai balstoties uz mērījumos balstītu metodiku saskaņā ar šīs regulas 40.–46. pantu un 49. pantu.

Gadījumos, kad $CO_2$ uztveršanu veic tajā pašā iekārtā, kur uztvertais $CO_2$ rodas, operators attiecībā uz $T_{ievade}$ izmanto nulli.

Atsevišķu uztveršanas iekārtu gadījumā šo iekārtu operatori ņem vērā šādus aspektus:

a) operators uzskata, ka $E_{bez\ uztveršanas}$ reprezentē to emisiju daudzumu, kas radušās no citiem avotiem, kas nav uztveršanai uz iekārtu pārvietotais $CO_2$. Operators minētās emisijas nosaka saskaņā ar šīs regulas noteikumiem;

b) atkāpjoties no šajā sadaļā aprakstītās monitoringa metodikas, operators iekārtas emisijas var monitorēt, izmantojot šīs regulas IV pielikuma 22. sadaļā aprakstīto B metodi.

Atsevišķu uztveršanas iekārtu gadījumā tās iekārtas operators, no kuras $CO_2$ pārvieto uz uztveršanas iekārtu, no savas iekārtas emisijām atskaita daudzumu $T_{ielaide}$, vai nu balstoties uz vienu vai vairākām avota plūsmām, kā paredz masas bilances metodika saskaņā ar 25. pantu, vai balstoties uz mērījumos balstītu metodiku saskaņā ar šīs regulas 49. pantu.

B.2. *Pārvietotā $CO_2$ noteikšana*

Katrs operators $CO_2$ daudzumu, kas pārvietots no uztveršanas iekārtas un uz to, nosaka, vai nu balstoties uz vienu vai vairākām avota plūsmām, kā paredz masas bilances metodika saskaņā ar 25. pantu, vai balstoties uz mērījumos balstītu metodiku saskaņā ar šīs regulas 40.–46. pantu un 49. pantu.";

i) pielikuma 22. sadaļu aizstāj ar šādu:

"22. Siltumnīcefekta gāzu emisiju noteikšana no $CO_2$ transportēšanas ģeoloģiskai uzglabāšanai vietā, kas saņēmusi atļauju saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK

A. **Tvērums**

Emisijām no $CO_2$ transportēšanas monitoringa un ziņošanas robežas nosaka $CO_2$ transportēšanas infrastruktūras siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujā, ietverot visus ar šo transportēšanas infrastruktūru funkcionāli saistītos palīgkompleksus, piemēram, $CO_2$ pagaidu glabātavas, būsterstacijas, sašķidrināšanas stacijas, gazifikācijas stacijas, attīrīšanas stacijas vai sildītājus. Katrai transportēšanas infrastruktūrai ir vismaz viens sākuma punkts un viens beigu punkts, un katrs no tiem ir savienots ar citām iekārtām vai $CO_2$ transportēšanas infrastruktūru, kas veic vienu vai vairākas šādas darbības: $CO_2$ uztveršana, transportēšana vai ģeoloģiskā uzglabāšana. Sākuma un beigu punkti var atrasties transportēšanas infrastruktūras sazarojumos un uz valstu robežām. Sākuma un beigu punkti, kā arī iekārtas vai $CO_2$ transportēšanas infrastruktūra, kas ar tiem savienotas, jānorāda siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujā.

Katrs $CO_2$ transportēšanas infrastruktūras operators ņem vērā vismaz šādus potenciālos $CO_2$ emisiju emisijas avotus: sadegšanas un citi procesi iekārtās, kas ar transportēšanas infrastruktūru funkcionāli saistītas, arī būsterstacijas un sašķidrināšanas stacijas; sadedzināšanas bloki, arī iekšdedzes bloki $CO_2$ transportēšanas līdzekļos, ciktāl uz emisijām tajā pašā pārskata gadā neattiecas nodošanas pienākumi, kas saistīti ar darbībām, kuras uzskaitītas Direktīvas 2003/87/EK I vai III pielikumā; fugitīvās emisijas no transportēšanas infrastruktūras, novadītās emisijas no transportēšanas infrastruktūras un emisijas no noplūžu incidentiem transportēšanas infrastruktūrā.

$CO_2$, kuru transportē mērķiem, kas nav ģeoloģiskā uzglabāšana vietās, kuras saņēmušas atļauju saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK, $CO_2$ transportēšanas infrastruktūras emisiju monitoringa un ziņošanas robežās neietilpst. Gadījumos, ja vienu un to pašu infrastruktūru izmanto $CO_2$ transportēšanai dažādiem mērķiem, arī ģeoloģiskai uzglabāšanai vietās, kas saņēmušas atļauju saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK, bet dažādos sūtījumus nevar nošķirt, $CO_2$ transportēšanas infrastruktūras operators to norāda siltumnīcefekta gāzu emisiju atļaujā un izveido metodi, kuru izmanto, lai uzskaitītu un dokumentētu tos $CO_2$ daudzumus, kurus transportē mērķiem, kas nav ģeoloģiskā uzglabāšana vietās, kuras saņēmušas atļauju saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK. $CO_2$ transportēšanas infrastruktūras operators monitorē emisijas, kas radušās no kopējā transportētā $CO_2$ apjoma, bet kā emitētu ziņo to emisiju daļu, kura atbilst tam $CO_2$ apjomam, kas transportēts ģeoloģiskai uzglabāšanai vietās, kuras saņēmušas atļauju saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK, un kura dalīta ar kopējo transportēto $CO_2$ apjomu.

B. **$CO_2$ kvantificēšanas metodikas**

$CO_2$ transportēšanas infrastruktūras operators emisijas nosaka, izmantojot vienu no šādām metodēm:

a) A metode (vispārējā masas bilance par visām ielaides un izlaides plūsmām), kas izklāstīta B.1. apakšsadaļā;

b) B metode (emisijas avotu individuāls monitorings), kas izklāstīta B.2. apakšsadaļā.

Operators izmanto B metodi, ja vien operators kompetentajai iestādei nepierāda, ka A metodes izmantošana sniegtu uzticamākus rezultātus ar mazāku nenoteiktību vispārējām emisijām un ka tas izmantos labāko tehnoloģiju un zināšanas, kas pieejamas laikā, kad tiek iesniegts pieteikums uz siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju un apstiprināts monitoringa plāns, bez pārmērīgu izmaksu rašanās. Ja izmanto B metodi, katrs operators kompetentajai iestādei pārliecinoši pierāda, ka siltumnīcefekta gāzu emisiju gada līmeņa vispārējā nenoteiktība šā operatora transportēšanas infrastruktūrā nepārsniedz 7,5 %.

$CO_2$ transportēšanas infrastruktūras operators, kas izmanto B metodi, aprēķinātajam emisiju līmenim nepieskaita $CO_2$, kas saņemts no citas iekārtas vai $CO_2$ transportēšanas infrastruktūras, kura saņēmusi atļauju saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK, un no aprēķinātā emisiju līmeņa neatskaita to $CO_2$, kas pārvietots uz citu iekārtu vai $CO_2$ transportēšanas infrastruktūru, kura saņēmusi atļauju saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK.

Katrs $CO_2$ transportēšanas infrastruktūras operators vismaz vienu reizi gadā izmanto A metodi, lai validētu ar B metodi iegūtos rezultātus. Minētajai validācijai operators A metodes piemērošanai var izmantot zemākas pakāpes.

B.1. **A metode**

Katrs operators emisijas nosaka saskaņā ar šādu formulu:

$$\text{Emisijas } [t\ CO_2] = E_{\text{transportēšanas infrastruktūra}} + \sum iT_{\text{IEKŠUP,i}} - \sum iT_{\text{ĀRUP,i}} - \Delta E_{\text{tranzītā}},$$

kur

| | |
|---|---|
| Emisijas = | kopējās transportēšanas infrastruktūras $CO_2$ emisijas [t $CO_2$]; |
| $E_{\text{transportēšanas infrastruktūra}}$ = | $CO_2$ daudzums [t $CO_2$] no transportēšanas infrastruktūras pašas darbības, proti, tās nav emisijas, kuru izcelsme ir transportētais $CO_2$, bet gan emisijas, kas emitētas no sadedzināšanas vai citiem procesiem, kas funkcionāli saistīti ar transportēšanas infrastruktūru; tās monitorē saskaņā ar relevantajām šīs regulas IV pielikuma sadaļām; |

| | |
|---|---|
| $T_{IEKŠUP, i}$ = | $CO_2$ daudzums, kas pārvietots uz transportēšanas infrastruktūru ieejas punktā *i*; nosaka, vai nu balstoties uz vienu vai vairākām avota plūsmām, kā paredz masas bilances metodika saskaņā ar 25. pantu, vai balstoties uz mērījumos balstītu metodiku saskaņā ar šīs regulas 40.–46. pantu un 49. pantu; |
| $T_{ĀRUP, i}$ = | $CO_2$ daudzums, kas pārvietots ārup no transportēšanas infrastruktūras izejas punktā i; nosaka, vai nu balstoties uz vienu vai vairākām avota plūsmām, kā paredz masas bilances metodika saskaņā ar 25. pantu, vai balstoties uz mērījumos balstītu metodiku saskaņā ar šīs regulas 40.–46. pantu un 49. pantu; |
| $\Delta E_{tranzītā}$ = | $CO_2$ daudzums, kas pārvietots uz transportēšanas infrastruktūru ieejas punktā *i* un kas uz citu iekārtu vai $CO_2$ transportēšanas infrastruktūru nav pārvietots tajā pašā pārskata periodā, bet gan līdz šīs regulas 49. panta 7. punktā noteiktajam termiņam gadā, kas seko pārskata periodam. Atbilstošos daudzumus nākamajā pārskata periodā attiecībā uz $T_{ĀRUP, i}$ neņem vērā. |

B.2. **B metode**

Katrs operators emisijas nosaka, ņemot vērā visus emisijām relevantos procesus iekārtā, kā arī uztvertā un uz transportēšanas infrastruktūru pārvietotā $CO_2$ daudzumu, pēc šādas formulas:

$$\text{Emisijas } [t\ CO_2] = E_{fugitīvās} + E_{novadītās} + E_{noplūdes} + E_{transportēšanas\ infrastruktūra},$$

kur

| | |
|---|---|
| Emisijas = | kopējās transportēšanas infrastruktūras $CO_2$ emisijas [t $CO_2$]; |
| $E_{fugitīvās}$ = | fugitīvo emisiju daudzums [t $CO_2$] no transportēšanas infrastruktūrā transportētā $CO_2$, arī no blīvēm, ventiļiem, kompresoru starpstacijām un pagaidu glabātavām; |
| $E_{novadītās}$ = | novadīto emisiju daudzums [t $CO_2$] no transportēšanas infrastruktūrā transportētā $CO_2$; |
| $E_{noplūdes}$ = | transportēšanas infrastruktūrā transportētā $CO_2$ daudzums [t $CO_2$], kas emitēts tāpēc, ka vienā vai vairākos transportēšanas infrastruktūras komponentos radusies kļūme; |
| $E_{transportēšanas\ infrastruktūra}$ = | $CO_2$ daudzums [t $CO_2$] no transportēšanas infrastruktūras pašas darbības, proti, tās nav emisijas, kuru izcelsme ir transportētais $CO_2$, bet gan emisijas, kas emitētas no sadedzināšanas vai citiem procesiem, kas funkcionāli saistīti ar transportēšanas infrastruktūru; tās monitorē saskaņā ar relevantajām šīs regulas IV pielikuma sadaļām. |

B.2.1. *Fugitīvās emisijas no transportēšanas infrastruktūras*

$CO_2$ transportēšanas infrastruktūras operators ņem vērā fugitīvās emisijas vismaz no šādu veidu aprīkojuma:

a) blīves,

b) mērierīces,

c) ventiļi,

d) kompresoru starpstacijas,

e) pagaidu glabātavas, arī tās, kas uzmontētas uz $CO_2$ transportēšanas līdzekļiem.

Operators ekspluatācijas sākumā un vēlākais līdz pirmā pārskata gada beigām, kurā transporta infrastruktūra ir ekspluatācijā, nosaka vidējos emisijas rādītājus *ER* (izteiktus kā g $CO_2$/laika vienība) uz aprīkojuma elementu gadījumā, kur sagaidāmas fugitīvās emisijas. Operators pārskata šos rādītājus vismaz ik pēc pieciem gadiem, ņemot vērā labākos pieejamos paņēmienus un zināšanas šajā jomā.

Operators aprēķina fugitīvās emisijas, reizinot aprīkojuma elementu skaitu katrā kategorijā ar emisijas rādītāju un saskaitot kopā rezultātus atsevišķajās kategorijās, kā norādīts vienādojumā:

$$Fugitīvās\ Em\ [tCO_2] = \left(\Sigma_{Kategorija}\ ER\ [gCO_2/gad.] \bullet N_{gad.}\right)/10^6$$

Par gadījumu skaitu ($N_{gad.}$) uzskata attiecīgā aprīkojuma elementu skaitu katrā kategorijā, kas reizināts ar laika vienību skaitu gadā.

B.2.2. *Emisijas no noplūdēm*

$CO_2$ transportēšanas infrastruktūras operators iesniedz pierādījumus par sistēmas integritāti, izmantojot reprezentatīvus (ar telpu un laiku saistītus) temperatūras un spiediena datus. Ja dati liecina, ka notikusi noplūde, operators aprēķina noplūdušā $CO_2$ daudzumu, izmantojot piemērotu metodiku, kas dokumentēta monitoringa plānā un kas balstīta uz nozares paraugprakses vadlīnijām, tostarp izmanto temperatūras un spiediena datu starpību ar temperatūras un spiediena vidējām vērtībām integritātes apstākļos.

B.2.3. *Novadītās emisijas*

Katrs $CO_2$ transportēšanas infrastruktūras operators monitoringa plānā iekļauj analīzi par iespējamām situācijām, kad emisijas tiek novadītas atmosfērā, arī uzturēšanas vai ārkārtas iemeslu dēļ, un nodrošina piemērotu dokumentētu metodiku novadītā $CO_2$ daudzuma aprēķināšanai, kas balstīta uz nozares paraugprakses vadlīnijām."

j) pielikuma 23. sadaļu groza šādi:

i) A punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

**"**Kompetentā iestāde $CO_2$ ģeoloģiskās uzglabāšanas radīto emisiju monitoringa un ziņošanas robežas nosaka, balstoties uz uzglabāšanas vietas un uzglabāšanas kompleksa robežām, kas norādītas atļaujā saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK, kā arī visu ar uzglabāšanas kompleksu funkcionāli saistīto palīgkompleksu robežām; palīgkompleksi ir, piemēram, $CO_2$ pagaidu glabātavas, būsterstacijas, sašķidrināšanas stacijas, gazifikācijas stacijas, attīrīšanas stacijas vai sildītāji. Ja tiek konstatētas noplūdes no uzglabāšanas kompleksa un tās rada $CO_2$ emisijas vai $CO_2$ izplūdi vertikālajā ūdens slānī, operators nekavējoties veic visas šīs darbības:

a) informē kompetento iestādi,

b) iekļauj šo noplūdi kā attiecīgās iekārtas avota plūsmu vai emisijas avotu,

c) monitorē emisijas un ziņo par tām.";

ii) B punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"Ģeoloģiskās uzglabāšanas darbības operators aprēķinātajam emisiju līmenim nepieskaita $CO_2$, kas saņemts no citas iekārtas, un no aprēķinātā emisiju līmeņa neatskaita to $CO_2$, kas ģeoloģiski noglabāts uzglabāšanas vietā vai pārvietots uz citu iekārtu. Operators emisijas no palīgkompleksiem, kas funkcionāli saistīti ar uzglabāšanas kompleksu, monitorē saskaņā ar šīs regulas IV pielikuma 22. sadaļas noteikumiem.";

iii) pielikuma B.1. punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

"Katrs operators V $CO_2$ daudzumu nosaka, vai nu balstoties uz vienu vai vairākām avota plūsmām, kā paredz masas bilances metodika saskaņā ar 25. pantu, vai balstoties uz mērījumos balstītu metodiku saskaņā ar šīs regulas 41.–46. pantu. Atkāpjoties no pirmā teikuma un pēc kompetentās iestādes apstiprinājuma, operators monitoringa plānā drīkst iekļaut V $CO_2$ noteikšanai piemērotu metodiku, kas balstīta uz nozares paraugpraksi, ja pirmajā teikumā minēto monitoringa metodiku piemērošana radītu pārmērīgas izmaksas vai operators var pierādīt, ka metodika, kas balstīta uz nozares paraugpraksi, dod iespēju daudzumus noteikt ar vismaz tādu pašu precizitāti kā mērījumos balstītās metodikas.";

iv) B.2. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"Katrs operators ņem vērā vismaz šādus potenciālus papildu emisijas avotus no uzlabotas ogļūdeņražu atgūšanas:";

53) regulas V pielikumu groza šādi:

a) 1. tabulu groza šādi:

i) divpadsmitajā rindā virsrakstu "**Minerāleļļas rafinēšana**" aizstāj ar šādu:

**"Naftas rafinēšana"**;

ii) divdesmit septītajā rindā virsrakstu "**Primārā alumīnija ražošana**" aizstāj ar šādu:

"**Primārā alumīnija vai alumīnija oksīda ražošana**";

iii) tabulas beigās pievieno šādu rindu:

| "**$CO_2$ uztveršana, pārvietošana un ģeoloģiskā uzglabāšana vietā, kas saņēmusi atļauju saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK** | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Pārvietotā $CO_2$ masas bilance | 2 | n. p. | n. p. | 2 | n. p. | n. p. |
| $CO_2$ novadīšana, noplūdes un fugitīvās emisijas | 2 | n. p. | n. p. | 2 | n. p. | n. p." |

54) regulas VII pielikuma tabulā pēc otrās rindas ar virsrakstu "Dabasgāze" iekļauj šādas rindas:

| | |
|---|---|
| "Pārvietotais $CO_2$ | Vismaz vienu reizi nedēļā |
| Dūmgāze 43. panta 4. punkta vajadzībām | Par katrām 50 000 tonnām kopējā $CO_2$, taču ne retāk kā reizi mēnesī" |

55) regulas IX pielikumu groza šādi:

a) pielikuma 2. sadaļu groza šādi:

i) virsrakstu aizstāj ar šādu:

"**Īpaši elementi stacionārām iekārtām**";

ii) sadaļas 6) punkta ievadteikumu aizstāj ar šādu:

"Attiecībā uz primārā alumīnija vai alumīnija oksīda ražošanu jāsaglabā šādi papildu elementi:";

iii) sadaļas 7) punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) reprezentatīvi agregēti spiediena un temperatūras dati no transportēšanas infrastruktūras;";

iv) pievieno šādu 8) punktu:

"8) Attiecībā uz pastāvīgi ķīmiski saistītu $CO_2$ attiecīgā gadījumā jāsaglabā šādi papildu elementi:

a) dokumentācija par pastāvīgi ķīmiski saistītā $CO_2$ daudzumu,

b) to produktu veidi, kuros $CO_2$ ķīmiski piesaistīts, cik daudz šādu produktu saražots un attiecīgie šo produktu lietojumi.";

b) pielikuma 3. sadaļu groza šādi:

i) sadaļas 4) punktu aizstāj ar šādu:

"4. Emisiju monitoringa vajadzībām – attiecīgā gadījumā dokumentācija par datu iztrūkumu metodiku, to lidojumu skaits, kuros radušies datu iztrūkumi, dati, kuri izmantoti datu iztrūkumu novēršanai, ja tādi konstatēti, un, ja lidojumi, kam ir datu iztrūkumi, pārsniedz 5 % no paziņoto lidojumu skaita, datu iztrūkumu iemesli, kā arī dokumentācija par veiktajiem labojošajiem pasākumiem.";

ii) pievieno šādu 5) un 6) punktu:

"5) Aviācijas ietekmes, kas nav $CO_2$ ietekme, monitoringa un ziņošanas vajadzībām – visi dati, ko gaisakuģa operators monitorē saskaņā ar šīs regulas 56.b panta 2. punktu, ja šādus datus izmanto, lai aprēķinātu lidojuma $CO_2$(e) saskaņā ar šīs regulas 56.a pantā minēto metodi.

6) Aviācijas ietekmes, kas nav $CO_2$ ietekme, monitoringa vajadzībām un ja gaisakuģa operators neizmanto *NEATS*, – to lidojumu skaits, kuros radušies datu iztrūkumi, un datu iztrūkumu novēršanai izmantotās atbilstošās noklusējuma vērtības, kas minētas šīs regulas III.a pielikuma 5. sadaļā un III.b pielikumā.";

56) regulas X pielikumu groza šādi:

a) pielikuma 1. sadaļu groza šādi:

i) virsrakstu aizstāj ar šādu:

"**Stacionāro iekārtu gada emisiju ziņojumi**";

ii) sadaļas 6) punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) kopējās emisijas, kas izteiktas t $CO_2$(e), ieskaitot $CO_2$ no biomasas avota plūsmām, kas neatbilst šīs regulas 38. panta 5. punktam, vai no *RFNBO* vai *RCF* avota plūsmām, kas neatbilst šīs regulas 39.a panta 3. punktam, vai no sintētisko mazoglekļa degvielu avota plūsmām, kas neatbilst šīs regulas 39.a panta 4. punktam;";

iii) sadaļas 6) punkta f) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"f) emisijas faktori, kas izteikti saskaņā ar šīs regulas 36. panta 2. punktā izklāstītajām prasībām; biomasas frakcija, nulles faktora biomasas frakcija, *RFNBO* vai *RCF* frakcija, nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakcija, sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcija, nulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcija, oksidācijas un pārrēķina koeficienti, kas izteikti bezdimensiju daļskaitļos;";

iv) sadaļas 7) punktu aizstāj ar šādu:

"7) Ja piemēro masas bilances metodiku, masas plūsma un oglekļa saturs katrai avota plūsmai iekšup uz iekārtu un ārup no tās; biomasas frakcija, nulles faktora biomasas frakcija, *RFNBO* vai *RCF* frakcija, nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakcija, sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcija, nulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcija un attiecīgā gadījumā zemākā siltumspēja.";

v) sadaļas 8) punkta a), b), c), d) un e) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

"a) sadedzinātās biomasas un nulles faktora biomasas daudzumi vai sadedzināto *RFNBO* vai *RCF* un nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* daudzumi, vai sintētisko mazoglekļa degvielu un sadedzināto nulles faktora sintētisko mazoglekļa degvielu daudzumi, izteikti TJ vai, ja izmantoti procesos, izteikti t vai $Nm^3$;

b) $CO_2$ emisijas no biomasas un nulles faktora biomasas, vai emisijas no *RFNBO* vai *RCF* un no nulles faktora *RFNBO* vai *RCF*, vai emisijas no sintētiskajām mazoglekļa degvielām un nulles faktora sintētiskajām mazoglekļa degvielām, izteiktas t $CO_2$, ja emisiju noteikšanai izmanto mērījumos balstītu metodiku;

c) attiecīgā gadījumā zemākās siltumspējas aizstājrādītājs biomasas vai *RFNBO* vai *RCF*, vai sintētisko mazoglekļa degvielu avota plūsmām, ko izmanto par degvielu/kurināmo;

d) sadedzināto biomasas kurināmo/degvielu un bioloģisko šķidro kurināmo vai sadedzināto *RFNBO*, vai *RCF*, vai sadedzināto sintētisko mazoglekļa degvielu emisijas, daudzumi un enerģijas saturs, izteikti t un TJ, un informācija, ka nulles faktora biomasas degvielas/kurināmie un bioloģiskie šķidrie kurināmie vai *RFNBO* vai *RCF*, vai sintētiskās mazoglekļa degvielas atbilst šīs regulas 38. panta 5. punktam, 39.a panta 3. punktam vai 39.a panta 4. punktam;

e) $CO_2$ vai $N_2O$ (izteikts t $CO_2$(e)), kas pārvietots uz iekārtu vai saņemts no iekārtas, un $CO_2$ tranzītā, ja ir piemērojams šīs regulas 49. vai 50. pants;";

vi) sadaļas 8) punktā pievieno šādu i) un j) apakšpunktu:

"i) produktā ķīmiski piesaistītā $CO_2$ daudzums saskaņā ar šīs regulas 49.a panta 1. punktu, izteikts t $CO_2$;

j) to saražoto produktu veidi un daudzumi tonnās produkta, kuros $CO_2$ ķīmiski piesaistīts saskaņā ar šīs regulas 49.a panta 1. punktu.";

vii) sadaļas 9) punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) attiecīgā gadījumā aizstājrādītājs fosilo degvielu/kurināmā un materiālu enerģijas saturam un par degvielu/kurināmo un materiāliem izmantotās biomasas enerģijas saturam, kā arī *RFNBO*, *RCF* vai sintētisko mazoglekļa degvielu enerģijas saturam.";

b) pielikuma 2. sadaļu groza šādi:

i) sadaļas 8) un 9) punktu aizstāj ar šādiem:

"8) Bezpiejaukuma degvielas masa (tonnās) katram degvielas veidam katram valstu pārim, arī informācija par visiem šiem aspektiem:

a) a) vai alternatīvajai aviācijas degvielai ir piešķirts nulles faktors saskaņā ar šīs regulas 54.c pantu;

b) b) vai degviela ir atbilstīga aviācijas degviela;

c) c) atbilstīgām aviācijas degvielām – degvielas veids, kā definēts Direktīvas 2003/87/EK 3.c panta 6. punktā.

9) Kopējās $CO_2$ emisijas, kas izteiktas tonnās $CO_2$, izmantojot provizorisko emisijas faktoru, kā arī emisijas faktoru, un dezagregētas pēc izlidošanas un ielidošanas dalībvalsts.";

ii) sadaļas 12) punktu aizstāj ar šādu:

"12) Ārpusbilances pozīcijas:

a) pārskata gadā izmantoto alternatīvo aviācijas degvielu daudzums (tonnās) uzskaitījumā pa degvielas veidiem kopā ar norādi, vai degvielas atbilst šīs regulas 54.c pantam;

b) alternatīvo degvielu zemākā siltumspēja.";

iii) sadaļas 13) punktu aizstāj ar šādu:

"13. Gada emisiju ziņojuma pielikumā gaisakuģa operators norāda gada emisijas un lidojumu skaitu gadā katram lidlauku pārim. Ja piemērojams, katram lidlauku pārim norāda alternatīvās aviācijas degvielas un atbilstīgās aviācijas degvielas daudzumu (tonnās). Pēc operatora pieprasījuma kompetentā iestāde šo informāciju apstrādā kā konfidenciālu informāciju.";

c) iekļauj šādu 2.a sadaļu:

"2.a GAISAKUĢU OPERATORU GADA ZIŅOJUMI PAR AVIĀCIJAS IETEKMI, KAS NAV $CO_2$ IETEKME

Attiecībā uz aviācijas ietekmi, kas nav $CO_2$ ietekme, šīs regulas 68. panta 5. punktā minētajā atsevišķajā ziņojumā iekļauj vismaz šādu informāciju:

1) gaisakuģa operatoru identificējoši dati un izsaukuma signāls vai cits unikāls apzīmējums, ko izmanto gaisa satiksmes kontroles vajadzībām, kā arī relevanta kontaktinformācija;

2) ziņojuma verificētāja vārds, uzvārds vai nosaukums un adrese;

3) pārskata gads;

4) atsauce uz pēdējo apstiprināto monitoringa plānu un tā versijas numurs un datums, no kura tas ir piemērojams, kā arī atsauce uz citiem monitoringa plāniem, kas attiecas uz pārskata gadu, un to versijas numurs;

5) relevantās izmaiņas ekspluatācijā un atkāpes no apstiprinātā monitoringa plāna pārskata periodā;

6) gaisakuģu reģistrācijas numuri un gaisakuģu tipi, ko ziņojumā apskatītajā periodā izmanto, lai veiktu gaisakuģa operatora aviācijas darbības, uz kurām attiecas Direktīvas 2003/87/EK I pielikums;

7) kopējais ziņojumā iekļauto lidojumu skaits katram valstu pārim;

8) Gaisakuģa operatora monitorēto lidojumu $CO_2$(e) summa katram lidlauku pārim, izteikta ar šīs regulas 56.a panta 2. punktā norādīto klimatisko rādītāju;

9) *XLM* tabula, kurā par katru lidojumu norādīta šīs regulas III.a pielikuma 1. sadaļā noteiktā informācija: lidojuma informācija, gaisakuģa tips, dzinēja identifikators un $CO_2$(e), kas izteikts ar šīs regulas 56.a panta 2. punktā norādīto klimatisko rādītāju;

10) ja gaisakuģa operators $CO_2$(e) aprēķināšanai neizmanto *NEATS*, bet gan savus pašus vai trešās personas IT rīkus, kā minēts šīs regulas 56.a panta 7. punkta b) apakšpunktā, apraksta, kā šajos rīkos saskaņā ar šo regulu un *NEATS* GSP precizēšanai ir izmantots iedarbīgums. Ja iedarbīgums rīkos nav piemērots, gaisakuģa operators apraksta iedarbīguma izmantošanas iemeslus.";

d) pielikuma 4. sadaļu groza šādi:

i) 6. punktu groza šādi:

— punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) kopējās emisijas, kas izteiktas t $CO_2$, ieskaitot $CO_2$ no biomasas degvielas/kurināmā plūsmām, kas neatbilst šīs regulas 38. panta 5. punktam, vai no *RFNBO* vai *RCF* avota plūsmām, kas neatbilst šīs regulas 39.a panta 3. punktam, vai no sintētisko mazoglekļa degvielu avota plūsmām, kas neatbilst šīs regulas 39.a panta 4. punktam;";

— punkta d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"d) emisijas faktori, kas izteikti saskaņā ar šīs regulas 75f. pantā izklāstītajām prasībām; biomasas frakcija, nulles faktora biomasas frakcija, *RFNBO* vai *RCF* frakcija, nulles faktora *RFNBO* vai *RCF* frakcija, sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcija, nulles faktora sintētiskās mazoglekļa degvielas frakcija, kas izteiktas bezdimensiju daļskaitļos;";

ii) sadaļas 7) punkta a) un b) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

"a) attiecīgā gadījumā zemākās siltumspējas aizstājrādītājs biomasas, *RFNBO* vai *RCF* vai sintētisko mazoglekļa degvielu degvielas plūsmām;

b) patēriņam nodoto biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo, biomasas degvielu/kurināmo, *RFNBO* un *RCF*, sintētisko mazoglekļa degvielu emisijas, daudzumi un enerģijas saturs, izteikti t un TJ, un informācija par to, vai minētās degvielas/kurināmais atbilst šīs regulas 38. panta 5. punktam, 39.a panta 3. punktam vai 39.a panta 4. punktam;";

57) X.a pielikuma ievadteikumu aizstāj ar šādu:

"Operators kopā ar informāciju, kas ietverta gada emisiju ziņojumā saskaņā ar šīs regulas X pielikumu, par katru iegādāto Direktīvas 2003/87/EK 3. panta af) punktā definēto degvielu iesniedz šādu informāciju:";

58) X.b pielikuma ievadteikumu aizstāj ar šādu:

"Regulētais subjekts kopā ar informāciju, kas ietverta gada emisiju ziņojumā saskaņā ar šīs regulas X pielikumu, par katru iegādāto Direktīvas 2003/87/EK 3. panta af) punktā definēto degvielu iesniedz šādu informāciju:"

*2. pants*

**Stāšanās spēkā un piemērošana**

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

To piemēro no 2024. gada 1. janvāra.

Tomēr 1. panta 2. punkta m) apakšpunktu, 42.–46. punktu, 49., 57. un 58. punktu piemēro no 2024. gada 1. jūlija.

Regulas 1. panta 3) punktu, 5)–8) punktu, 9) punkta c) apakšpunktu, 21) punktu, 25)–27) punktu, 28) punkta a) apakšpunktu, 29), 35), 36), 38), 40), 41) punktu, 47) punkta a) apakšpunkta ii) un iii) punktu, 47) punkta b) apakšpunkta i) punkta pirmo un ceturto ievilkumu, 47) punkta b) apakšpunkta iii) punktu, 48) punkta a) apakšpunkta ii) punktu, 51) punktu, 52) punkta d) apakšpunktu, 52) punkta e) apakšpunktu, 52) punkta f) apakšpunktu, 52) punkta g) apakšpunkta ii) punktu, 52) punkta h) apakšpunktu, 52) punkta i) apakšpunktu, 52) punkta j) apakšpunktu, 53) punktu, 55) punkta a) apakšpunkta ii) punktu, 55) punkta a) apakšpunkta iii) punktu, 55) punkta a) apakšpunkta iv) punktu, 55) punkta b) apakšpunkta ii) punktu, 56) punkta a) apakšpunkta vi) punktu un 56) punkta c) apakšpunktu piemēro no 2025. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2024. gada 23. septembrī

*Komisijas vārdā –*
*priekšsēdētāja*
Ursula VON DER LEYEN